

SZCZEGÓŁOWA INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA WNIOSKU O PRYZNANIE PŁATNOŚCI W RAMACH SYSTEMÓW WSPARCIA BEZPOŚREDNIEGO, PŁATNOŚCI DLA OBSZARÓW Z OGRANICZENIAMI NATURALNYMI LUB INNYMI SZCZEGÓLNYMI OGRANICZENIAMI (ONW), PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNEJ (PROW 2014-2020), PŁATNOŚCI EKOLOGICZNEJ (PROW 2014-2020), PŁATNOŚCI ROLNOŚRODOWISKOWEJ (PROW 2007-2013), O WYPŁATĘ POMOCY NA ZALESIANIE (PROW 2007-2013) NA ROK 2015

Przed wypełnieniem wniosku o przyznanie płatności na rok 2015, należy zapoznać się z niniejszą *Instrukcją* wypełniania wniosku.

CZĘŚĆ I INFORMACJE OGÓLNE

A1. Wniosek o przyznanie płatności w 2015 roku

W roku 2015 na jednym formularzu wniosku można ubiegać się o:

- 1) przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, tj.:
  - jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie,
  - płatności dodatkowej,
  - płatności dla młodych rolników,
  - płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych,
  - płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych,
  - płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych,
  - płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych,
  - płatności do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin),
  - płatności do powierzchni uprawy pomidorów,
  - płatności do powierzchni uprawy lnu,
  - płatności do powierzchni uprawy chmielu,
  - płatności do krów,
  - płatności do bydła,
  - płatności do owiec,
  - płatności do kóz,
  - płatności niezwiązanej do tytoniu;
- 2) przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW);
- 3) przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- 4) przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020);
- 5) przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie;
- 6) wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013).

Dodatkowo, w przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) albo płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), można ubiegać się o rekompensatę kosztów transakcyjnych. W przypadku płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) rekompensata kosztów transakcyjnych przysługuje w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000, Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 lub Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie, w przypadku płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) – w ramach Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 lub Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 oraz w ramach wszystkich pakietów płatności ekologicznej (PROW 2014-2020).

We wniosku o przyznanie płatności można także wnioskować o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw albo oświadczyć, że występuje się z systemu dla małych gospodarstw. Kwota płatności w tym systemie nie może przekroczyć równowartości w złotych kwoty 1 250 euro na gospodarstwo. Rolnik, którego łączna kwota płatności bezpośrednich, nie przekroczy równowartości w złotych kwoty 1 250 euro zostanie „automatycznie” włączony do systemu dla małych gospodarstw. Rolnik może do dnia 10 lipca 2015 r. złożyć wniosek o wystąpienie z tego systemu, z tym, że rolnik taki w kolejnych latach nie może być już ponownie włączony do systemu dla małych gospodarstw. Rolnik, którego kwota płatności bezpośrednich, przekracza równowartość w złotych kwoty 1 250 euro, może również uczestniczyć w systemie dla małych gospodarstw, pod warunkiem, że we wniosku o przyznanie płatności lub na odrębnym wniosku złoży oświadczenie o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw.

Rolnik jest odpowiedzialny za złożenie prawidłowego wniosku o przyznanie płatności. Brak zgodności danych zawartych we wniosku ze stanem faktycznym może skutkować zmniejszeniem kwoty płatności lub odmową jej przyznania.

Jeżeli rolnik w 2014 roku nie składał wniosku o przyznanie płatności, w roku 2015 nie otrzyma z ARiMR wstępnie wypełnionego wniosku o przyznanie płatności oraz materiału graficznego. W takim przypadku należy wypełnić pusty formularz wniosku, zamieszczony na stronie internetowej www.arimr.gov.pl, w zakładce *Pobierz wnioski* (<http://www.arimr.gov.pl/dla-beneficjenta/wnioski.html>) oraz dostępny w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR. **W roku 2015 dla każdej działości ewidencyjnej deklarowanej we wniosku o przyznanie płatności należy dołączyć materiał graficzny, który jest dostępny w biurze powiatowym ARiMR.**

Składanie wniosków przez Internet

Wniosek o przyznanie płatności można złożyć także za pomocą aplikacji e-Wniosek dostępnej na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl. Aplikacja e-Wniosek umożliwia wypełnienie wniosku, wypełnienie materiału graficznego, dołączenie do wniosku pozostałych wymaganych załączników. Korzyści płynące ze złożenia wniosku za pomocą aplikacji e-Wniosek, to m.in. ułatwienia w wypełnianiu formularza wniosku o przyznanie płatności, poprzez wprowadzenie przyjaznego interfejsu użytkownika, poinformowanie rolnika podczas wypełniania wniosku o stwierdzonych brakach we wniosku o przyznanie płatności oraz możliwość bieżącego śledzenia przez rolnika, na jakim etapie rozpatrywania przez ARiMR jest wniosek. Warunkiem złożenia wniosku o przyznanie płatności za pomocą aplikacji e-Wniosek jest nadanie rolnikowi loginu i kodu dostępu. Wniosek o nadanie loginu i kodu dostępu składa się do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika. Formularz ten jest dostępny na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR. W przypadku składania wniosku przez aplikację e-Wniosek, można dostarczyć do biura powiatowego ARiMR wymagane załączniki w formie papierowej, w terminie składania wniosków o przyznanie płatności. Aby złożyć wniosek przez Internet nie jest wymagany bezpieczny podpis elektroniczny.

Zasady doręczania decyzji w sprawie przyznania płatności

Jeżeli decyzja w sprawie przyznania płatności uwzględnia w całości żądanie rolnika i nie określa zmniejszeń, wykluczeń lub pozostałych kar administracyjnych oraz nie ustala kwot podlegających odliczeniu, decyzję tę doręcza się jedynie na żądanie rolnika. Za dzień doręczenia decyzji, w przypadku, gdy rolnik nie wystąpił z żądaniem jej doręczenia, uznaje się dzień uznania (wpływu) środków finansowych na rachunku bankowym rolnika. Żądanie doręczenia decyzji składa się do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę rolnika, w terminie 14 dni od dnia uznania przyznanej płatności na rachunku bankowym rolnika. W przypadku, gdy rolnik wystąpił z żądaniem doręczenia decyzji, odwołanie od tej decyzji wnosi się w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

A2. Termin składania wniosku

W roku 2015 wniosek o przyznanie płatności wraz z wymaganymi załącznikami (dokumentami), w tym wypełnionym materiałem graficznym składa się w terminie **od dnia 15 marca do dnia 15 czerwca**. Wniosek o przyznanie płatności wraz z załącznikami może być także złożony w terminie 25 dni kalendarzowych po terminie składania wniosków, tj. do dnia 10 lipca 2015 r., jednak za każdy dzień roboczy opóźnienia, licząc od dnia 16 czerwca 2015 r., stosowane będzie zmniejszenie płatności w wysokości 1% należnej kwoty płatności.

Wniosek i załączniki do wniosku składane przez rolnika uznaje się za złożone, jeżeli są podpisane z podaniem imienia i nazwiska.

Zmiany do wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich (z wyłączeniem płatności związanych do zwierząt), płatności niezwiązanej do tytoniu, płatności ONW, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) (z wyłączeniem płatności w zakresie zachowania zagrożonych zasobów

genetycznych zwierząt w gospodarstwie), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) albo płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) albo o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) można składać do **dnia 15 czerwca 2015 r.** Ostateczny termin składania zmian do wniosku upływa w dniu 10 lipca 2015 r., z tym, że złożenie zmiany do wniosku po dniu 15 czerwca 2015 r. skutkuje pomniejszeniem płatności do powierzchni objętej tą zmianą o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia.

Zmiana do wniosku o przyznanie płatności może polegać na dodaniu nowych działek ewidencyjnych lub działek rolnych (wraz z wymaganymi dla nich załącznikami) do uprzednio złożonego wniosku o przyznanie danej płatności (nie jest możliwe zwiększenie powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności). Zmiana do złożonego wniosku o przyznanie płatności może polegać także na zmniejszeniu zadeklarowanych wcześniej powierzchni działek rolnych.

Zmiany do wniosku oraz uzupełnienie braków, w tym złożenie załączników oraz wypełnionych materiałów graficznych, składa się na formularzu wniosku z zaznaczonym celem złożenia: *Zmiana do wniosku*. Uzupełnienie braku we wniosku do dnia 15 czerwca 2015 r. nie skutkuje zmniejszeniem należnych płatności. Uzupełnienie braków we wniosku od dnia 16 czerwca do dnia 10 lipca 2015 r. skutkuje zmniejszeniem płatności do powierzchni, której dotyczą składane uzupełnienia. Wniosek rozpatrywany jest jedynie w zakresie, w jakim został on prawidłowo wypełniony, w terminie do 10 lipca 2015 r., oraz na podstawie dołączonych do niego prawidłowych dokumentów. Braki we wniosku oraz na załącznikach i na materiale graficznym, uzupełnione po dniu 10 lipca 2015 r., nie są uwzględniane w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w sprawie przyznania płatności lub wypłaty pomocy.

A3. Podstawowe pojęcia

rolnik - osoba fizyczna, osoba prawna, grupa osób fizycznych lub prawnych, którego gospodarstwo rolne jest położone na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i który prowadzi działalność rolniczą;

zarządca – podmiot (osoba fizyczna, osoba prawna, grupa osób fizycznych lub prawnych), który nie prowadzi działalności rolniczej i posiada 1 ha obszarów przyrodniczych, któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz do ewidencji producentów;

grupa rolników – oznacza grupę osób (rolników), którzy prowadzą działalność rolniczą i którym został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz do ewidencji producentów;

działalność rolnicza - oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych (w tym zbiory, dojenie, hodowla zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich) lub utrzymywanie użytków rolnych w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy, poprzez obowiązkowe wykonanie co najmniej jednego zabiegu agrotechnicznego polegającego na usuwaniu lub zniszczeniu niepożądanego rośliności, w terminie do dnia 31 lipca danego roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich, a w przypadku gruntów:

- ugorowanych, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów (Dz. U. poz. 354), które zostały zadeklarowane we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich jako obszary proekologiczne – w terminie do dnia 31 października roku, w którym został złożony ten wniosek;
- na których znajdują się cenne siedliska przyrodnicze oraz siedliska lęgowe ptaków, zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pomocy finansowej w ramach:
  - a) „Programu rolnośrodowiskowego” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 – w terminie i zakresie określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013,
  - b) „Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – w terminie i zakresie określonych w przepisach o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

działka rolna - oznacza zwarty obszar gruntu obejmujący nie więcej niż jedną grupę upraw o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha, z tym, że zwarty obszar gruntów zalesionych w ramach PROW po roku 2008 oraz zwarty obszar zagajników o krótkiej rotacji, stanowi odrębną działkę rolną. Do obszarów zalesionych, kwalifikujących się do płatności bezpośrednich od roku 2015 należą obszary, które zapewniły rolnikowi prawa do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r., zostały zalesione w ramach Schematu I (zalesienia na gruntach rolnych) jesienią 2008 r. lub później;

Na potrzeby realizacji praktyk zazielenienia za działkę rolną uznaje się zwarty obszar gruntu zajęty przez jedną uprawę (w tym trwałe użytki zielone), dla której nie ma zastosowania minimalna powierzchnia działki rolnej (0,1 ha);

gospodarstwo rolne - wszystkie jednostki wykorzystywane do działalności rolniczej i zarządzane przez rolnika, znajdujące się na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;

posiadacz gospodarstwa rolnego - właściciel, dzierżawca, użytkownik lub osoba mająca inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą. Płatności przysługują faktycznemu użytkownikowi, który rzeczywiście wykonuje wszelkie czynności niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania gospodarstwa. Mogą nimi być działania organizacyjne, kierownicze, jak i osobiste zaangażowanie w bezpośrednim wykonywaniu pracy fizycznej w gospodarstwie. Prowadzenie działalności rolniczej nie musi polegać tylko na „własnoręcznym” prowadzeniu prac polowych, ale obejmuje również: swobodne decydowanie o tym, jakie rośliny uprawiać, jakich należy dokonywać zabiegów agrotechnicznych, zbieranie samodzielnie, bądź przy udziale innych osób, plonów, itp. Prowadzenie działalności rolniczej rozumiane jest jako dokonywanie nakładów i czerpanie ewentualnych korzyści;

użytki rolne - oznaczają każdy obszar zajmowany przez grunty orne, trwałe użytki zielone oraz pastwiska trwałe lub uprawy trwałe;

grunty orne - oznaczają grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne dla produkcji roślinnej, ale ugorowane, bez względu na to, czy grunty te znajdują się pod uprawą szklarniową lub pod stałym bądź ruchomym przykryciem;

trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe - oznaczają grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmianem danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej; mogą one obejmować inne gatunki, takie jak krzewy lub drzewa, które mogą nadawać się do wypasu, pod warunkiem że zachowano przewagę traw i innych pastewnych roślin zielnych. Przewaga traw i innych roślin zielnych oznacza, że rośliny te pokrywają ponad 50% obszaru kwalifikującego się obszaru działki rolnej;

trawy lub inne rośliny zielne (z przeznaczeniem na paszę) - oznaczają wszystkie rośliny zielne, rosące tradycyjnie na naturalnych pastwiskach lub zazwyczaj zawarte w mieszankach nasion przeznaczonych do zasiewania pastwisk lub łąk w państwie członkowskim, niezależnie od tego czy są wykorzystywane do wypasania zwierząt;

grunty ugorowane - w ramach obowiązkowej praktyki utrzymywania obszarów proekologicznych to grunty, na których w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca w danym roku nie jest prowadzona produkcja rolna (po upływie tego terminu rolnik będzie mógł przywrócić grunty do produkcji);

uprawy trwałe - oznaczają uprawy niepodlegające płodozmianowi, inne niż trwałe użytki zielone i pastwiska trwałe. Uprawy te zajmują grunty przez okres pięciu lat lub dłużej i zalicza się do nich rośliny zdrewniałe dające powtarzające się zbiory w postaci owoców oraz uprawy wieloletnie roślin niezdrewniałych, zajmujących grunt przez okres pięciu lat lub dłużej i dających powtarzające się zbiory w postaci samej rośliny. Do upraw trwałych zalicza się zagajniki o krótkiej rotacji i szkółki;

✓ **szkółki** - oznaczają obszary młodych zdrewniałych (drzewiastych) roślin uprawianych na otwartym powietrzu w celu późniejszego przesadzenia, tj.:

- szkółki winorośli oraz podkładek,
- szkółki drzew i krzewów owocowych,
- szkółki roślin ozdobnych,
- komercyjne szkółki drzew leśnych, z wyłączeniem rosnących w lesie szkółek przeznaczonych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego,

- szkółki drzew i krzewów do sadzenia w ogrodach, parkach, na poboczach dróg i na wałach (na przykład sadzonki żywopłotu, róże i inne krzewy ozdobne, ozdobne drzewa i krzewy iglaste), w tym, we wszystkich przypadkach, ich kłącza, rozłogi i młode sadzonki.

✓ **zagajnik o krótkiej rotacji** - oznaczają obszar obsadzony gatunkami:

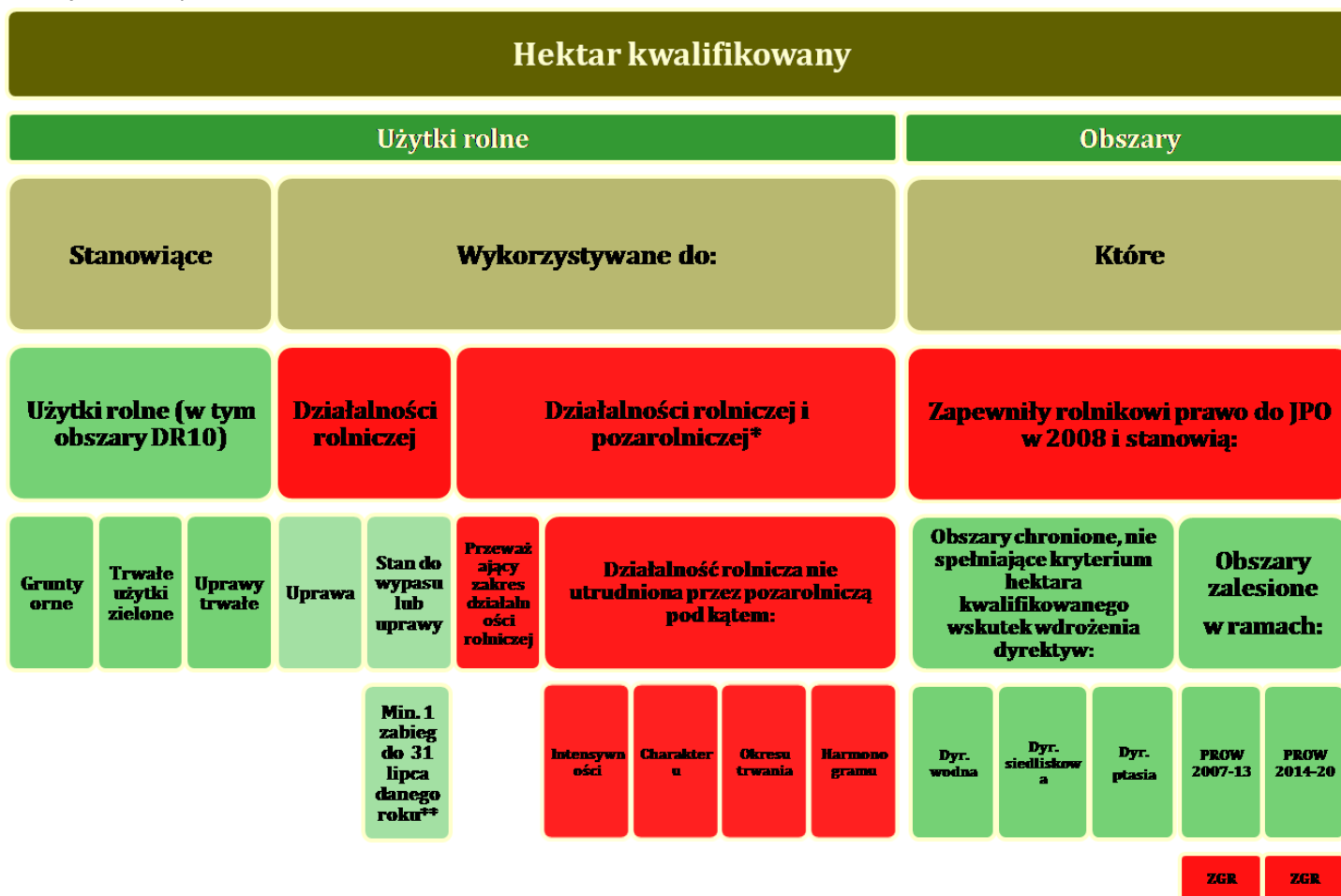
- z rodzaju wierzba (*Salix* sp.) – maksymalny cykl zbioru 8 lat,
- z rodzaju brzoza (*Betula* sp.) - maksymalny cykl zbioru 10 lat,
- z rodzaju topola (*Populus* sp.) – maksymalny cykl zbioru 8 lat, w przypadku utrzymania obszarów proekologicznych (EFA) należy uwzględnić tylko gatunki z rodzaju topola czarna (*Populus nigra*) i jej krzyżówki.

grupa upraw oznacza:

- obszary zgłoszone w celu uzyskania jednolitej płatności obszarowej,
- każda grupa obszarów zgłoszonych do celów wszystkich innych systemów pomocy obszarowej lub środków wsparcia obszarowego, dla których stosuje się inne stawki pomocy lub wsparcia,
- obszary zgłoszone jako obszary o „innym wykorzystaniu”.

hektar kwalifikujący się do jednolitej płatności obszarowej - oznacza:

- wszelkie użytki rolne (grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe):
  - wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej lub – w przypadku, gdy obszar wykorzystuje się także do prowadzenia działalności pozarolniczej – wykorzystywane głównie do prowadzenia działalności rolniczej z wyłączeniem obszarów na lotniskach, polach golfowych, boiskach sportowych, lub
  - utrzymywane w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy poprzez obowiązkowe wykonanie co najmniej jednego zabiegu agrotechnicznego polegającego na usuwaniu lub zniszczeniu niepożądanego rośliności w terminie do dnia 31 lipca roku składania wniosku.
- każdy obszar, który zapewnił rolnikowi prawo do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r. i który:
  - nie spełnia powyższych warunków ze względu na objęcie obszaru ochroną na mocy dyrektywy ws. ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, dyrektywy wodnej, dyrektywy ws. ochrony dzikiego ptactwa, (np. powierzchnie deklarowane na obszarach NATURA 2000),
  - jest zalesiony w ramach PROW 2007-2013 lub PROW 2014-2020.

* Jako „kwalifikujące się hektary” nie zostaną uznane obszary ujęte w wykazie obszarów wykorzystywanych głównie do działalności pozarolniczej. Wykaz ten obejmuje obszary na lotniskach, polach golfowych oraz boiskach sportowych. **Obowiązkowe wykonanie co najmniej jednego zabiegu agrotechnicznego, mającego na celu usunięcie lub zniszczenie niepożądanego rośliności w terminie do dnia 31 lipca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich, a w przypadku gruntów ugorowanych, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów (Dz. U. poz. 354), które zostały zadeklarowane we wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich jako obszary proekologiczne – w terminie do dnia 31 października roku, w którym został złożony ten wniosek.

maksymalny kwalifikowalny obszar (PEG - JPO) - wyznaczony dla każdej działki ewidencyjnej obszar gruntów rolnych kwalifikujących się do przyznania płatności, swoim zakresem obejmujący: grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe, elementy krajobrazu podlegające zachowaniu oraz strefy buforowe, a także obszary na których realizowane są wymogi związane z wdrożeniem dyrektywy „wodnej”, „ptasiej” i „siedliskowej” oraz obszar gruntów rolnych, zalesionych w ramach PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020.

obszar kwalifikujący się do płatności ONW - użytki rolne, położone na obszarach górskich lub na innych obszarach charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (obszary ONW), na których jest prowadzona działalność rolnicza.

elementy krajobrazu w obrębie działki rolnej kwalifikujące się do płatności:

- rowy do 2 m szerokości;
- drzewa będące pomnikami przyrody (objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody);
- oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² (w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych);
- powierzchnie zajęte pod nieutwardzone drogi dojazdowe, pasy zadrzewień, żywopłoty, ściany tarasów, których szerokość nie przekracza 2 m;
- grunty orne oraz trwałe użytki zielone, na których znajdują się pojedyncze drzewa, o ile ich zagęszczenie na hektar nie przekracza 100 drzew i działalność rolnicza na tych gruntach prowadzona jest w podobny sposób, jak na działkach rolnych bez drzew.

obszar przyrodniczy - oznacza obszar gruntów niebędących użytkami rolnymi, na których występują typy siedlisk przyrodniczych lub siedliska łąkowe ptaków określone w przepisach w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

CZĘŚĆ II. ZASADY PRYZNAWANIA PŁATNOŚCI

B1. Zasady przyznawania płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego

Szczegółowe zasady przyznawania płatności objętych wnioskiem o przyznanie płatności na rok 2015 oraz opracowane przez ARiMR wzory dokumentów są udostępnione na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl i dostępne w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Rolnik aktywny zawodowo

Płatności bezpośrednie, płatność ONW i płatność ekologiczna (PROW 2014-2020) przysługują rolnikowi, który spełnia warunki rolnika aktywnego zawodowo. Za rolników aktywnych zawodowo uznaje się rolników, którzy otrzymali w poprzednim roku płatności bezpośrednie (finansowane z budżetu Unii Europejskiej) nie przekraczające równowartości w złotych kwoty 5 000 euro.

Co do zasady, **za rolników nieaktywnych zawodowo** uznaje się osoby, które: administrują portami lotniczymi, wodociągami, trwałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi lub świadczą usługi przewozu kolejowego lub usługi w zakresie obrotu nieruchomościami. Osoby te mogą otrzymać płatności, jeżeli:

- roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5% całości przychodów uzyskanych z działalności pozarolniczej w ostatnim roku obrotowym, za który dowody takie są dostępne, lub
- ich działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego, co będzie ustalane poprzez sprawdzenie czy całość przychodów z działalności rolniczej stanowi co najmniej $\frac{1}{3}$ całości przychodów danego podmiotu, lub
- ich główną działalność gospodarczą lub przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej, co będzie weryfikowane poprzez sądowe i urzędowe rejestry przedsiębiorstw.

Jeżeli rolnik prowadzi jedną z „wykluczonych” działalności (tj. działalność nierolniczą), będzie miał możliwość wykazania, że spełnia kryterium rolnika aktywnego zawodowo poprzez udokumentowanie, że:

- roczna kwota płatności bezpośrednich wynosi co najmniej 5% całości przychodów uzyskanych z działalności pozarolniczej w ostatnim roku obrotowym, za który dowody takie są dostępne, na podstawie:
  - ✓ zaświadczenia o przychodach z działalności pozarolniczej wydanego przez właściwy organ podatkowy, oraz
  - ✓ dokumentów zawierających informację o wysokości rocznej kwoty płatności bezpośrednich, będących w posiadaniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, lub
- jego działalność rolnicza nie ma charakteru marginalnego, co będzie ustalane poprzez sprawdzenie czy całość przychodów z działalności rolniczej stanowi co najmniej $\frac{1}{3}$ całości przychodów, co będzie weryfikowane na podstawie:
  - ✓ zaświadczenia o przychodach z działalności pozarolniczej wydanego przez właściwy organ podatkowy,
  - ✓ faktur w rozumieniu art. 2 pkt 31 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w tym faktur VAT RR, o których mowa w art. 116 ust. 2 tej ustawy albo ich kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem przez upoważnionego pracownika Agencji lub innych równoważnych dowodów potwierdzających sprzedaż produktów rolnych,
  - ✓ dokumentów zawierających informacje na temat wysokości wsparcia unijnego w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), jak również wszelkiej pomocy krajowej przyznanej w odniesieniu do działalności rolniczej, z wyjątkiem uzupełniających krajowych płatności bezpośrednich, będące w posiadaniu Agencji, a w przypadku gdy Agencja nie jest w posiadaniu takich informacji – na podstawie zaświadczenia wydanego przez organ właściwy do przyznania danego wsparcia, lub
- główną działalność gospodarczą lub przedmiot działalności stanowi wykonywanie działalności rolniczej, co będzie weryfikowane poprzez sądowe i urzędowe rejestry przedsiębiorstw (tj. REGON, KRS, CEIDG, ZSZIK) na podstawie:
  - ✓ dokumentów zawierających informacje o rodzaju lub rodzajach prowadzonej działalności, pochodzące z zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli,
  - ✓ zaświadczenia o wpisie w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), prowadzonej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, zawierającego informacje o rodzaju lub rodzajach prowadzonej działalności,
  - ✓ odpisów, wyciągów, zaświadczeń oraz informacji z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), prowadzonego na podstawie przepisów o Krajowym Rejestrze Sądowym, zawierających informacje o rodzaju lub rodzajach prowadzonej działalności,
  - ✓ dokumentów zawierających informacje o rodzaju lub rodzajach prowadzonej działalności, pochodzące z krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON), prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej.

Jednolita płatność obszarowa

Jednolita płatność obszarowa przysługuje do zadeklarowanej do płatności powierzchni działek rolnych, położonych na gruntach kwalifikujących się do przyznania płatności (kwalifikujące się hektary), pozostającej w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja roku, w którym rolnik składa wniosek. Płatność przysługuje do powierzchni, na której prowadzona jest działalność rolnicza przez cały rok kalendarzowy, jeżeli łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym nie jest mniejsza niż 1 ha lub kwota płatności bezpośrednich, przed zastosowaniem ewentualnych zmniejszeń, wynosi co najmniej równowartość w złotych kwoty 200 euro, w przypadku gdy rolnik spełnia warunki do przyznania płatności związanych do zwierząt i złożył wniosek o przyznanie tych płatności.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się: grunty orne (grunty uprawiane w celu produkcji roślinnej lub obszary dostępne dla produkcji roślinnej, ale ugorowane, bez względu na to czy grunty te znajdują się pod uprawą szklarniową lub pod stałym lub ruchomym przykryciem), trwałe użytki zielone [grunty wykorzystywane do uprawy traw lub innych pastewnych roślin zielnych rozsiewających się naturalnie (samosiewnych) lub uprawianych (wysiewanych), które nie były objęte płodozmiannem danego gospodarstwa rolnego przez okres pięciu lat lub dłużej (wstecz)], uprawy trwałe (uprawy, które zajmują grunty przez okres 5 lat lub dłużej (inne niż trwałe użytki zielone) i dają powtarzające się zbiory). Uprawy trwałe obejmują także szkółki i zagajniki o krótkiej rotacji (gatunki z rodzaju wierzba, topola i brzoza), plantacje drzewek bożonarodzeniowych.

Do jednolitej płatności obszarowej kwalifikują się także elementy krajobrazu stanowiące tradycyjnie element dobrej kultury rolnej lub użytkowania ziemi, tj. rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe wydzielone w obrębie działek rolnych, pasy zadrzewień, żywopłoty, jeżeli ich całkowita szerokość nie przekracza 2 m oraz elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w ramach dobrej kultury rolnej, tj. rowy do 2 m szerokości, drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m², grunty orne oraz trwałe użytki zielone, na których znajdują się pojedyncze drzewa, o ile ich zagęszczenie na hektar nie przekracza 100 drzew i działalność rolnicza na tych gruntach prowadzona jest w podobny sposób, jak na działkach rolnych bez drzew. Do płatności kwalifikuje się także powierzchnia stref buforowych, określona w przepisach w sprawie norm.

W przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do wniosku dołącza się:

- podpisane materiały graficzne, na których wyrysowane są wszystkie działki rolne deklarowane do płatności i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu,
- oświadczenie o wyrażeniu zgody współposiadacza na przyznanie płatności, jeżeli deklarowane działki rolne są przedmiotem współposiadania na dzień 31 maja roku składania wniosku (nie dotyczy małżonków),

- oświadczenie o uprawie konopi i etykiety stosowane na opakowaniach nasion konopi włóknistych oraz zezwolenie na uprawę konopi włóknistych lub kopię zezwolenia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza, upoważnionego pracownika Agencji albo organ, który je wydał (jeśli dotyczy),
- oświadczenie o zwolnieniu z obowiązku posiadania zezwolenia na uprawę konopi włóknistych (jeśli dotyczy),
- dokumenty dotyczące rolnika aktywnego zawodowo (jeśli dotyczą),
- dokumenty dotyczące utrzymywania obszarów proekologicznych (jeśli dotyczą).

Płatność za zazielenienie

Wszyscy rolnicy ubiegający się o jednolitą płatność obszarową otrzymają płatność za zazielenienie. Warunkiem przyznania płatności jest realizacja praktyk zazielenienia w zakresie:

- dywersyfikacji upraw,
- utrzymania trwałych użytków zielonych, w tym cennych przyrodniczo (TUZ),
- utrzymania obszarów proekologicznych (EFA).

Z obowiązku realizacji powyższych praktyk wyłączeni są rolnicy, którzy:

- prowadzą działalność rolniczą na powierzchni gruntów ornych mniejszej niż 10 ha i nie posiadają trwałych użytków zielonych, lub
- włączeni zostaną do systemu dla małych gospodarstw, lub
- prowadzą w całym gospodarstwie produkcję metodami ekologicznymi, zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym.

Z realizacji praktyk zazielenienia możliwe jest także wyłączenie rolników, którzy na części gruntów ornych w gospodarstwie prowadzą produkcję ekologiczną, pod warunkiem, że pozostała powierzchnia gruntów ornych zajmuje powierzchnię mniejszą niż 10 ha.

Obowiązek stosowania dywersyfikacji upraw dotyczy rolników posiadających co najmniej 10 ha gruntów ornych, z uwzględnieniem gruntów ornych nie deklarowanych do jednolitej płatności obszarowej. W przypadku, gdy grunty orne zajmują:

- od 10 do 30 ha – wymagane są minimum 2 różne uprawy na tych gruntach, a uprawa główna nie powinna zajmować więcej niż 75% gruntów ornych;
- powyżej 30 ha – wymagane są minimum 3 uprawy na gruntach ornych, przy czym uprawa główna nie może zajmować więcej niż 75% gruntów ornych, a dwie uprawy główne łącznie nie mogą zajmować więcej niż 95% gruntów ornych.

W praktyce dywersyfikacji upraw:

- do celów obliczania udziału różnych upraw uwzględnia się okres od dnia 15 maja do dnia 15 lipca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności,
- każdy hektar na łącznej powierzchni gruntów ornych gospodarstwa uwzględnia się tylko raz w jednym roku składania wniosku,
- obszar zajęty pod daną uprawę może obejmować elementy krajobrazu, kwalifikowane do JPO,
- na obszarze, na którym stosuje się uprawę mieszaną polegającą na jednoczesnym prowadzeniu dwóch lub większej liczby upraw w oddzielnych rzędach, każdą uprawę liczy się jako oddzielną, jeżeli pokrywa ona, co najmniej 25% tego obszaru. Powierzchnię obszaru pokrytego oddzielnymi uprawami oblicza się dzieląc powierzchnię obszaru, na którym prowadzi się uprawę mieszaną przez liczbę upraw pokrywających co najmniej 25% tego obszaru, niezależnie od faktycznego udziału danej uprawy na tym obszarze,
- obszary, na których prowadzi się uprawę mieszaną, w której w główną uprawę wsiewa się drugą uprawę, uznaje się za obszary zajęte jedynie pod uprawę główną,
- obszary, na których wsiewa się mieszanek nasion uznaje się za obszary objęte jedną pojedynczą uprawą – **uprawa mieszaną**, niezależnie od składu poszczególnych mieszanek. Jeżeli jednak uprawa mieszaną składa się z mieszanki nasion traw lub innych zielnych roślin pastewnych, które tradycyjnie występują na łąkach i pastwiskach, wówczas stanowią one, na cele dywersyfikacji, grupę upraw trawy lub inne pastwne rośliny zielne.
- uprawy pod stałym lub ruchomym przykryciem** nie stanowią oddzielnej uprawy w odniesieniu do dywersyfikacji upraw w przypadku gdy ta sama roślina uprawiana jest także w gruncie, np. ogórki uprawiane w gruncie i w tunelu foliowym stanowią w odniesieniu do dywersyfikacji upraw jedną uprawę - ogórek.

Zasady ustalania powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie zostały opisane w części V sekcji D7 niniejszej instrukcji. Za uprawę uznaje się: uprawę dowolnego rodzaju zdefiniowanego w klasyfikacji botanicznej upraw, uprawę dowolnego gatunku w przypadku *Brassicaceae*, *Solanaceae* i *Cucurbitaceae*, grunt ugorowany oraz trawę lub inne pastwne rośliny zielne. Formy jare i ozime uważa się za odrębne uprawy, nawet jeżeli należą do tego samego rodzaju. Szczegółowy wykaz upraw dostępny jest w części V sekcji D8 niniejszej instrukcji oraz na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl.

Za praktykę równoważną do dywersyfikacji upraw uznaje się realizację wymogów: „Zastosowanie minimum 4 upraw* w plonie głównym w ciągu roku w gospodarstwie, w tym udział głównej uprawy, oraz łącznie zbóż w strukturze zasiewów nie może przekraczać 65% i udział każdej uprawy nie może być mniejszy niż 10% (*) uprawa – zdefiniowana w art. 44 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013”, w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020). Odpowiednie o obowiązku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw są określone w części V sekcji D8 niniejszej instrukcji i są zamieszczone na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl.

Utrzymanie trwałych użytków zielonych (TUZ), w tym wyznaczonych TUZ cennych przyrodniczo wiąże się z:

- zakazem zaorywania lub przekształcania wyznaczonych trwałych użytków zielonych cennych przyrodniczo, położonych na obszarach Natura 2000. W przypadku ich zaorania lub przekształcenia rolnik ma obowiązek ponownego przekształcenia tego obszaru w trwałe użytki zielone (TUZ powstały w wyniku ponownego przekształcenia uznany będzie za TUZ cenny przyrodniczo), nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności. Powierzchnia TUZ cennych przyrodniczo podana jest w kolumnie 6 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*.
- zakazem przekształcania trwałych użytków zielonych, gdy wskaźnik udziału powierzchni trwałych użytków zielonych ogółem w powierzchni użytków rolnych zmniejszy się o więcej niż 5% w stosunku do wskaźnika ustalonego w roku referencyjnym (2015) na poziomie kraju. W takim przypadku na rolników, którzy dokonali przekształcenia TUZ nakłada się obowiązek ich przywrócenia lub ustanowienia, nie później niż do dnia 31 maja roku następującego po roku złożenia wniosku o przyznanie płatności. Procentowa zmiana wskaźnika z danego roku w stosunku do wskaźnika z roku referencyjnego określana jest corocznie, w terminie do dnia 30 listopada, przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w drodze obwieszczenia.

Obowiązek utrzymania obszarów proekologicznych (obszary EFA) dotyczy rolników posiadających ponad 15 ha gruntów ornych. Rolnicy ci zobowiązani są do utrzymania obszarów EFA na powierzchni odpowiadającej przynajmniej 5% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie.

Zasady deklarowania elementów EFA są opisane w części V sekcji D4 oraz D6.

Za obszary proekologiczne uznaje się:

- grunty ugorowane – na których nie jest prowadzona produkcja rolna (muszą od 5 lat pozostawać gruntami ornymi), w okresie od 1 stycznia do 31 lipca grunt powinien być ugorowany (po upływie tego terminu będzie możliwe rozpoczęcie produkcji rolnej). W przypadku gruntów ugorowanych*, uznaje się je za pozostające w stanie nadającym się do wypasu lub uprawy, jeżeli został na nich przeprowadzony przynajmniej jeden zabieg agrotechniczny mający na celu usunięcie lub zniszczenie niepożądanego rośliności, w terminie do dnia 31 października.

* grunty ugorowane, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów (Dz.U.poz.354).

Na ugorach uznawanych za obszar proekologiczny (EFA):

- obowiązuje zakaz wysiewu i uprawy gatunków roślin na cele produkcyjne, w tym zakaz wypasu i koszenia,
- dopuszcza się stosowanie herbicydów w celu przeciwdziałania wkraczaniu niepożądanego rośliności (zgodnie z zasadą wzajemnej zgodności),

- dopuszcza się wysiew mieszanek nasion roślin polnych w celu zwiększenia korzyści płynących z różnorodności biologicznej, pod warunkiem, iż nie są one wykorzystywane w celach produkcyjnych i do skarmiania zwierząt.
- elementy krajobrazu chronione w ramach norm dobrej kultury rolnej, również te, które przylegają do gruntów ornych:
  - ✓ drzewa będące pomnikami przyrody, objęte ochroną na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zm.),
  - ✓ oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m²,
  - ✓ rowy, których szerokość nie przekracza 2 m,
- elementy krajobrazu:
  - ✓ żywopłoty i pasy zadrzewione – o maksymalnej szerokości do 10 m,
  - ✓ drzewa wolnostojące – o średnicy korony minimum 4 m,
  - ✓ zadrzewienia liniowe – obejmujące drzewa o średnicy korony minimum 4 m; odległość między koronami drzew nie powinna przekraczać 5 m,
  - ✓ zadrzewienia grupowe, których korony drzew zachodzą na siebie oraz zagajniki śródpolne, o maksymalnej powierzchni do 0,3 ha,
  - ✓ oczka wodne o maksymalnej powierzchni 0,1 ha, z wyłączeniem zbiorników z betonu lub tworzywa sztucznego. W przypadku gdy oczko wodne otacza roślinność nadbrzeżna, do powierzchni oczka wodnego (0,1 ha) wliczana jest strefa z roślinnością nadbrzeżną o szerokości do 10 m występującą wzdłuż wody,
  - ✓ rowy o maksymalnej szerokości 6 m, włączając otwarte ciek wodne służące do nawadniania i odwadniania, z wyłączeniem kanałów wykonanych z betonu,
  - ✓ miedze śródpolne o szerokości od 1 m do 20 m, na których nie jest prowadzona produkcja rolna,
- zagajniki o krótkiej rotacji, w których obowiązuje zakaz stosowania środków ochrony roślin oraz ograniczenie stosowania nawożenia mineralnego, co potwierdza rejestr stosowania nawożenia mineralnego prowadzony przez rolnika.
Gatunkami drzew, których uprawa w formie zagajnika o krótkiej rotacji będzie uznawana za obszar proekologiczny będą:
  - ✓ gatunki z rodzaju wierzba (*Salix sp.*),
  - ✓ gatunki z rodzaju brzoza (*Betula sp.*),
  - ✓ topola czarna (*Populus nigra*) i jej krzyżówki.
- strefy buforowe, w tym:
  - ✓ strefy buforowe, w tym strefy na trwałych użytkach zielonych, pod warunkiem, że różnią się one od przylegającej kwalifikującej się powierzchni użytków i spełniają wymagania w zakresie odległości w jakich stosuje się nawozy na gruntach rolnych graniczących z obiektami, określone na podstawie przepisów w sprawie norm (5 m, 10 m, 20 m), przylegające do gruntów ornych lub,
  - ✓ inne strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m i nie większej niż 10 m, usytuowane na gruncie ornym lub przylegające do gruntu ornego, w taki sposób, że ich dłuższe krawędzie są równoległe do krawędzi cieku wodnego.

Strefy buforowe mogą obejmować również pasy z nadbrzeżną roślinnością występujące wzdłuż cieku wodnego o szerokości do 10 m.

Na strefach buforowych nie może być prowadzona produkcja rolna, niemniej jednak możliwy jest na nich wypas lub koszenie, pod warunkiem, że strefę będzie można odróżnić od przyległych użytków rolnych oraz przylegają one do gruntu ornego.

- pasy gruntów (kwalifikujących się hektarów) wzdłuż obrzeży lasów – o szerokości od 1 m do 10 m, pozostawia się rolnikowi wybór dotyczący prowadzenia produkcji rolnej na tych obszarach. W przypadku, jeżeli produkcja nie będzie prowadzona – dopuszcza się wypas lub koszenie na pasze, pod warunkiem, że pasy te można odróżnić od przyległych użytków rolnych.
- obszary zalesione – po 2008 roku w ramach PROW 2007–2013 (zalesienia na gruntach rolnych) i PROW 2014–2020, które kwalifikowały się (zapewniły rolnikowi prawo) do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r.,
- międzyplony lub okrywa zielona – wysiane mieszanki gatunków uprawnych albo wsiewki trawy w uprawę główną; wsiewane nie później niż:
  - ✓ międzyplony ścierniskowe: od dnia 1 lipca do dnia 20 sierpnia danego roku,
  - ✓ międzyplony ozime: od dnia 1 lipca do dnia 1 października danego roku,
 obowiązek utrzymania na gruncie:
  - ✓ międzyplonu ścierniskowego: do dnia 1 października danego roku,
  - ✓ międzyplonu ozimego: do dnia 15 lutego kolejnego roku.

Za międzyplony lub okrywę zieloną w ramach obszaru proekologicznego uznawane będą mieszanki utworzone z co najmniej 2 gatunków roślin z poniższych grup uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne (motylkowate drobnonasienne), bobowate grubonasienne (strączkowe). Rośliny ozime zwykle wsiewane jesienią do zbioru lub wypasu nie mogą być jednocześnie deklarowane jako obszary proekologiczne. Mieszanki złożone z samych gatunków zbóż nie będą uznawane za obszar proekologiczny. Mieszanka uprawiana jako międzyplon nie może być następnie uprawiana jako plon główny w roku następującym po roku jej wysiania. Zakaz ten nie dotyczy poszczególnych gatunków, z których utworzona została mieszanka..

- uprawy wiążące azot (czyli rośliny bobowate), tj.: bób, bobik, ciecierzycza, fasola zwykła, fasola wielokwiatowa, groch siewny, groch siewny cukrowy, soczewica jadalna, soja zwyczajna, łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty, peluszką, seradela uprawna, koniczyna czerwona, koniczyna biała, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, koniczyna krwistoczerwona, komonica zwyczajna, esparceta siewna, lucerna siewna, lucerna mieszańcowa, lucerna chmielowa, lędźwian, nostrzyk biały.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk zazielenienia są dostępne na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR. Na stronie internetowej Agencji dostępny jest także kalkulator w zakresie płatności za zazielenienie oraz broszura „Zazielenienie. Rolniku! Sprawdź, co to dla Ciebie oznacza”.

Rolnicy podlegający obowiązkowi realizacji praktyk w zakresie dywersyfikacji upraw lub utrzymania obszaru EFA zobowiązani są do:

- podania we wniosku o przyznanie płatności poszczególnych upraw i ich powierzchni,
- dołączenia do wniosku oświadczenia o powierzchni obszarów proekologicznych,
- wyrysowania poszczególnych upraw i elementów proekologicznych na materiale graficznym.

Rolnicy realizujący wspólnie praktykę utrzymania obszarów proekologicznych do wniosku o przyznanie płatności dołączają umowę oraz deklarację o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych.

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności za zazielenienie do wniosku dołącza się (jeśli dotyczy):

- oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych,
- oświadczenie o zwolnieniu z obowiązku przestrzegania wymogów zazielenienia,
- deklarację o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych,
- umowę rolników realizujących wspólnie praktykę proekologiczną.

Płatność dodatkowa

Płatność dodatkowa przysługuje rolnikowi, jeżeli łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej, będących w posiadaniu rolnika, jest większa niż 3 ha. Płatność dodatkowa przysługuje do powierzchni mieszczącej się w przedziale 3,01-30 ha (maksymalnie do powierzchni 27 ha na gospodarstwo). Płatność ta przysługuje tylko tym rolnikom, którzy nie podzieliли (w sposób sztuczny) gospodarstwa po dniu 18.10.2011 r., w celu uzyskania tej płatności.

Płatność dla młodych rolników

Płatność przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej, rolnikowi który:

- jest osobą fizyczną, która po raz pierwszy zakłada gospodarstwo rolne, jako kierująca gospodarstwem rolnym, lub która założyła już takie gospodarstwo rolne w ciągu 5 lat przed pierwszym złożeniem wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020 oraz której wiek w pierwszym roku składania wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020 nie przekracza 40 lat (tj. nie ukończyła 41 roku życia w pierwszym roku składania wniosku o przyznanie jednolitej płatności obszarowej w ramach systemu płatności bezpośrednich na lata 2015-2020);
- jest osobą prawną lub grupą osób (w tym małżonkowie), pod warunkiem, że przynajmniej jedna osoba fizyczna, spełniająca kryteria młodego rolnika (wiek, rozpoczęcie działalności), sprawuje faktyczną i trwałą kontrolę nad osobą prawną w zakresie decyzji dotyczących zarządzania, korzyści i ryzyka finansowego w pierwszym roku składania przez osobę prawną wniosku o płatność dla młodych rolników.

Za datę rozpoczęcia działalności rolniczej przez danego rolnika uznaje się najwcześniejszą z następujących dat:

- datę rozpoczęcia działalności rolniczej ustaloną na podstawie informacji zawartych w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON),
- datę rozpoczęcia działalności rolniczej ustaloną na podstawie informacji zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG),
- datę złożenia wniosku o:
  - ✓ przyznanie płatności na podstawie przepisów o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych i oddzielnej płatności z tytułu cukru lub przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego,
  - ✓ pomoc finansową dla rolników w ramach programu SAPARD,
  - ✓ dofinansowanie realizacji projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004–2006” przeznaczone dla osób prowadzących działalność rolniczą lub rolników,
  - ✓ udzielenie pomocy finansowej na działania objęte Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004–2006 przeznaczonej dla osób prowadzących działalność rolniczą lub rolników,
  - ✓ przyznanie pomocy finansowej w ramach działań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 przeznaczonej dla osób prowadzących działalność rolniczą lub rolników,
  - ✓ przyznanie pomocy finansowej w ramach działań lub poddziałań objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 przeznaczonej dla osób prowadzących działalność rolniczą lub rolników.
- datę objęcia w posiadanie zwierząt gospodarskich objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, lub
- datę objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników – w przypadku gdy został objęty tym ubezpieczeniem jako rolnik.

Młody rolnik sprawuje faktyczną i trwałą kontrolę nad daną osobą prawną w zakresie decyzji dotyczących zarządzania, korzyści i ryzyka finansowego, jeżeli został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz:

- jest członkiem zarządu spółki kapitałowej lub spółdzielni oraz
  - ✓ w przypadku jednoosobowego zarządu – sposób reprezentacji wymaga udziału młodego rolnika w składaniu oświadczeń woli w imieniu tej spółki lub spółdzielni,
  - ✓ w przypadku wieloosobowego zarządu – sposób reprezentacji wymaga udziału młodego rolnika w składaniu oświadczeń woli w imieniu tej spółki lub spółdzielni lub większość członków zarządu stanowią młody rolnik oraz inni rolnicy, którym został nadany numer identyfikacyjny, lub
- dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie spółki kapitałowej, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
- jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu spółki kapitałowej albo spółdzielni, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
- jest uprawniony do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej spółki kapitałowej albo spółdzielni, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
- dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na walnym zgromadzeniu spółdzielni, także na podstawie porozumień z innymi osobami, lub
- jest członkiem zarządu osoby prawnej innej niż spółka kapitałowa i spółdzielnia lub innego organu takiej osoby prawnej uprawnionego do jej reprezentowania oraz:
  - ✓ w przypadku jednoosobowego zarządu takiej osoby prawnej lub organu takiej osoby prawnej uprawnionego do jej reprezentowania – sposób reprezentacji wymaga udziału młodego rolnika w składaniu oświadczeń woli w imieniu tej osoby prawnej,
  - ✓ w przypadku wieloosobowego zarządu takiej osoby prawnej lub organu takiej osoby prawnej uprawnionego do jej reprezentowania – sposób reprezentacji wymaga udziału młodego rolnika w składaniu oświadczeń woli w imieniu tej osoby prawnej lub większość członków zarządu tej osoby prawnej lub organu tej osoby prawnej uprawnionego do jej reprezentowania stanowią młody rolnik oraz inni rolnicy, którym został nadany numer identyfikacyjny.

Młody rolnik sprawuje faktyczną i trwałą kontrolę nad grupą osób w zakresie decyzji dotyczących zarządzania, korzyści i ryzyka finansowego, jeżeli został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz:

- młody rolnik samodzielnie lub wspólnie z innymi rolnikami, którym został nadany numer identyfikacyjny, dysponuje bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej, co wynika z treści umowy spółki – w przypadku spółki osobowej,
- większość wspólników spółki cywilnej stanowią młody rolnik wraz z innymi rolnikami, którym został nadany numer identyfikacyjny – w przypadku spółki cywilnej,
- młody rolnik samodzielnie zarządza lub kieruje jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej inną niż spółka, a gdy taką jednostką zarządza lub kieruje więcej osób, jeżeli większość z nich stanowią młody rolnik wraz z innymi rolnikami, którym został nadany numer identyfikacyjny – w przypadku jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej innej niż spółka,
- co najmniej jeden z małżonków jest młodym rolnikiem – w przypadku małżonków,
- większość z osób wchodzących w skład grupy osób innej niż wymienione w tiret 1–4, stanowią młody rolnik wraz z innymi rolnikami, którym został nadany numer identyfikacyjny.

Do ustalenia daty rozpoczęcia działalności przez grupę osób, którą są małżonkowie, przyjmuje się datę rozpoczęcia tej działalności przez małżonka, który najwcześniej rozpoczął tę działalność. W przypadku osób prawnych i grup osób, w których jest więcej niż jedna osoba spełniająca kryteria młodego rolnika datę rozpoczęcia działalności rolniczej ustala się dla młodego rolnika, który najwcześniej rozpoczął sprawowanie kontroli.

Płatność przyznawana jest na okres maksymalnie pięciu lat, przy czym okres ten skracany będzie o liczbę lat, które upłynęły między rozpoczęciem działalności przez młodego rolnika, a pierwszym złożeniem wniosku o płatność dla młodych rolników. W przypadku osób prawnych okres ten skracany będzie o liczbę lat, które upłynęły między rozpoczęciem działalności rolniczej przez osobę fizyczną (młodego rolnika) sprawującą kontrolę nad osobą prawną, a pierwszym złożeniem wniosku o płatność dla młodych rolników przez tę osobę prawną.

Płatność dla młodych rolników przysługuje do powierzchni gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do jednolitej płatności obszarowej nie większej niż 50 ha.

Rolnik, będący osobą prawną lub grupą osób z wyłączeniem małżonków, do wniosku dołącza:

- oświadczenie o osobach sprawujących faktyczną i trwałą kontrolę nad osobą prawną,
- oświadczenie o osobach sprawujących faktyczną i trwałą kontrolę nad grupą osób,
- dowody potwierdzające sprawowanie faktycznej i trwałej kontroli nad osobą prawną i datę rozpoczęcia sprawowania tej kontroli przez młodego rolnika np. odpis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), aktualny na dzień złożenia wniosku, z którego będzie wynikało kto i od kiedy sprawuje faktyczną i trwałą kontrolę nad osobą prawną lub umowa spółki, lub akt powołania na stanowisko,
- dowody potwierdzające sprawowanie faktycznej i trwałej kontroli nad grupą osób, w tym nad spółką cywilną i jednostką nieposiadającą osobowości prawnej i datę rozpoczęcia sprawowania tej kontroli przez młodego rolnika, np. odpis z Krajowego Rejestru Sądowego (KRS), aktualny na dzień złożenia wniosku, z którego będzie wynikało kto i od kiedy sprawuje faktyczną i trwałą kontrolę nad grupą osób lub umowa, lub akt powołania na stanowisko, lub statut, lub regulamin.

W przypadku, gdy rolnikiem jest grupa osób i kryteria młodego rolnika spełnia małżonek rolnika ubiegającego się o płatność dla młodych rolników, do wniosku dołącza się oświadczenie o pozostawaniu w związku małżeńskim z osobą, która spełnia kryteria młodego rolnika.

Płatności związane do powierzchni upraw

Płatności związane do powierzchni upraw przysługują rolnikowi, który spełnia minimalne wymagania do przyznania płatności bezpośrednich, do powierzchni działki rolnej, będącej w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja 2015 r.

Płatność do powierzchni upraw buraków cukrowych przysługuje do zadeklarowanej we wniosku powierzchni uprawy buraków cukrowych, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Płatność przysługuje:

- jeżeli rolnik zawarł umowę dostawy, o której mowa w art. 127 ust. 2 rozporządzenia nr 1308/2013, która określa również powierzchnię gruntów, na której rolnik jest zobowiązany uprawiać buraki kwotowe określone w art. 127 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1308/2013, do powierzchni gruntów, na której są uprawiane buraki kwotowe określone w art. 127 ust. 2 lit. a rozporządzenia nr 1308/2013, lecz nie większej niż powierzchnia gruntów, na której rolnik jest zobowiązany uprawiać te buraki, określona w umowie dostawy, o której mowa w art. 127 ust. 2 rozporządzenia nr 1308/2013, zawartej przez tego rolnika, lub
- jeżeli rolnik zawarł umowę z grupą producentów rolnych, której jest członkiem, lub uznaną organizacją producentów, której jest członkiem, lub uznanym zrzeszeniem organizacji producentów, do którego należy organizacja producentów, której jest członkiem, w której zobowiązał się do wytworzenia i dostarczenia grupie, organizacji lub zrzeszeniu określonej ilości buraków kwotowych z określonej powierzchni gruntów, a grupa, organizacja lub zrzeszenie zobowiązała się te buraki odebrać w umówionym terminie, zapłacić za nie umówioną cenę i przeznaczyć te buraki na produkcję cukru kwotowego. Do powierzchni gruntów, na której są uprawiane buraki kwotowe, lecz nie większej niż określona w umowie powierzchnia gruntów, na której rolnik jest zobowiązany uprawiać te buraki.

Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi 0,1 ha.

Do wniosku należy dołączyć umowę lub jej kopię potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji albo producenta cukru albo grupę producentów rolnych albo uznaną organizację producentów albo uznane zrzeszenie organizacji producentów.

Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych przysługuje do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Płatność przysługuje do powierzchni zadeklarowanej we wniosku o przyznanie tej płatności i nie większej niż powierzchnia objęta umową, która powinna zawierać zobowiązanie rolnika do wytworzenia i dostarczenia podmiotowi (którego przedmiot działalności obejmuje wytworzenie skrobi lub wyrobów skrobiowych) określonej ilości ziemniaków skrobiowych z określonej powierzchni gruntów a podmiot ten zobowiązuje się te ziemniaki odebrać w umówionym terminie i zapłacić za nie umówioną cenę oraz przeznaczyć je do produkcji skrobi lub wyrobów skrobiowych. Płatność jest przyznawana również rolnikowi, który jako członek zawarł umowę z grupą producentów rolnych lub uznaną organizacją producentów rolnych lub uznanym zrzeszeniem organizacji producentów. W umowie tej rolnik zobowiązuje się do wytworzenia i dostarczenia grupie, organizacji lub zrzeszeniu określonej ilości ziemniaków skrobiowych z określonej powierzchni gruntów, a grupa, organizacja lub zrzeszenie zobowiązuje się te ziemniaki odebrać w umówionym terminie, zapłacić za nie umówioną cenę i przeznaczyć te ziemniaki na produkcję skrobi lub wyrobów skrobiowych. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Płatność przysługuje do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, lecz nie większej niż powierzchnia gruntów określona w umowie. Do umowy na uprawę ziemniaków skrobiowych stosuje się odpowiednio przepisy o kontraktacji. Do wniosku o przyznanie płatności należy dołączyć umowę zawartą z podmiotem (którego przedmiot działalności obejmuje wytworzenie skrobi lub wyrobów skrobiowych), lub umowę zawartą z grupą producentów rolnych lub uznaną organizacją producentów rolnych lub uznanym zrzeszeniem organizacji producentów lub kopię umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji albo odpowiednio przez podmiot, z którym została zawarta umowa albo grupę producentów rolnych, uznaną organizację producentów albo uznane zrzeszenie organizacji producentów.

Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin) przysługuje do powierzchni uprawy truskawek lub malin, jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni uprawy chmielu przysługuje do powierzchni uprawy chmielu w rejonie: lubelskim (powiaty: biłgorajski, chełmski, hrubieszowski, kielecki, kozienicki, krasnostawski, kraśnicki, lipski, lubaczowski, lubartowski, lubelski, łańcucki, łączyński, łukowski, opolski z siedzibą władz w Opolu Lubelskim, puławski, puławski, radzyński, starachowicki, świdnicki z siedzibą władz w Świdniku, tomaszowski z siedzibą władz w Tomaszowie Lubelskim, włodawski, zamojski i zwoleński), wielkopolskim (powiaty: bydgoski, gorzowski, gostyński, grodzki, z siedzibą władz w Grodzisku Wielkopolskim, kępiński, koszaliński, krotoszyński, nakielski, nowotomyski, poznański, rawicki, słupecki, wolsztyński, zagański, żarski i żniński: lub dolnośląskim (powiaty: kłodzki, nyski, oleśnicki, piotrkowski, wrocławski i zawierciański) jeżeli uprawa prowadzona jest na obszarze kwalifikującym się do przyznania jednolitej płatności obszarowej.

Płatność może być przyznana do plantacji:

- na których są uprawiane rośliny chmielu,
- zajętych przez konstrukcję nośną i ograniczonych linią jej zewnętrznych odciągów kotwicznych,
- obsadzonych z gęstością wynoszącą co najmniej 1 300 sadzonek na hektar.
- Do powierzchni plantacji chmielu zalicza się:
- pasy brzeżne o szerokości odpowiadającej średniej szerokości międzyrzędzia wewnątrz działki - jeżeli na linii zewnętrznych odciągów kotwicznych, znajdują się sadzonki chmielu,
- pasy przeznaczone na manewry maszynami rolniczymi, znajdujące się na zakończeniach rzędów roślin, jeżeli szerokość żadnego z nich nie przekracza 8 m,

- pod warunkiem, że pasy te nie stanowią części drogi publicznej.

Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych przysługuje rolnikowi, który prowadzi w plonie głównym uprawę roślin wysokobiałkowych, takich jak: bób, bobik, ciecierzycza, fasola zwykła, fasola wielokwiatowa, groch siewny, groch siewny cukrowy, soczewica jadalna, soja zwyczajna, łubin biały, łubin wąskolistny, łubin żółty, peluszką, seradela uprawna, wyka siewna, koniczyna czerwona, koniczyna biała, koniczyna białoróżowa, koniczyna perska, koniczyna krwistoczerwona, komonica zwyczajna, esparceta siewna, lucerna siewna, lucerna mieszańcowa, lucerna chmielowa, lędzwan, nostryk biały i wyka kosmata. Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych przysługuje również w przypadku uprawy gatunków ww. roślin wymienionych w formie mieszanek, z wyłączeniem mieszanek z roślinami innymi niż te powyżej wymienione, z tym że w przypadku wyki siewnej i wyki kosmatej dopuszcza się ich uprawę z rośliną podporową. Płatność ta przysługuje maksymalnie do powierzchni 75 ha. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Płatność ta przysługuje również do uprawy wymienionych gatunków w formie mieszanek, a także w przypadku uprawy wyki kosmatej (*Vicia villosa* Roth) i wyki siewnej (*Vicia sativa* L.) dopuszcza się uprawę z

inną rośliną podporową. Powierzchnia zgłoszona do tej płatności może być uznana, za obszar proekologiczny, z wyłączeniem uprawy wyki kosmatej lub wyki siewnej. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni uprawy pomidorów przysługuje do powierzchni uprawy pomidorów kwalifikującej się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Płatność przysługuje do powierzchni zadeklarowanej we wniosku o przyznanie tej płatności i nie większej niż powierzchnia objęta umową, która powinna zawierać zobowiązanie rolnika do wytworzenia i dostarczenia podmiotowi (którego przedmiot działalności obejmuje przetwarzanie owoców i warzyw) oznaczonej ilości pomidorów z określonej powierzchni gruntów, a podmiot ten zobowiązuje się do odbioru produktów w umówionym terminie i zapłaty umówionej ceny oraz do ich przetworzenia. Płatność jest przyznawana również rolnikowi, który jako członek zawarł umowę z grupą producentów rolnych lub grupą producentów owoców i warzyw lub uznaną organizacją producentów lub uznanym zrzeszeniem organizacji producentów. W umowie tej rolnik zobowiązuje się do wytworzenia i dostarczenia grupie, organizacji lub zrzeszeniu określonej ilości pomidorów z określonej powierzchni gruntów, a grupa, organizacja lub zrzeszenie zobowiązuje się te pomidory odebrać w umówionym terminie, zapłacić za nie umówioną cenę i przeznaczyć te pomidory do przetworzenia. Płatność przysługuje do powierzchni uprawy pomidorów, lecz nie większej niż powierzchnia gruntów określona w umowie. Do umowy na uprawę pomidorów stosuje się odpowiednio przepisy o kontraktacji. Do wniosku o przyznanie płatności należy dołączyć umowę zawartą z podmiotem (którego przedmiot działalności obejmuje przetwarzanie owoców i warzyw) lub umowę zawartą z grupą producentów rolnych lub grupą producentów owoców i warzyw lub uznaną organizacją producentów lub uznanym zrzeszeniem organizacji producentów lub kopię umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza albo upoważnionego pracownika Agencji albo odpowiednio przez podmiot, z którym została zawarta umowa albo grupę producentów rolnych, grupę producentów owoców i warzyw, uznaną organizację producentów albo uznane zrzeszenie organizacji producentów. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha.

Płatność do powierzchni uprawy lnu przysługuje rolnikowi, który prowadzi uprawę lnu, na gruntach kwalifikujących się do przyznania jednolitej płatności obszarowej. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa.

Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych przysługuje rolnikowi, który prowadzi uprawę konopi włóknistych na gruntach kwalifikujących się do przyznania jednolitej płatności obszarowej, przy zastosowaniu odmian zawierających w uprawie polowej maksymalnie 0,2% tetrahydrokannabinolu (THC) w suchej masie rośliny. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do tej płatności wynosi co najmniej 0,1 ha. Nie jest wymagana umowa, natomiast do wniosku należy dołączyć: oświadczenie o uprawie konopi i etykiety stosowane na opakowaniach nasion konopi oraz zezwolenie na uprawę konopi włóknistych. Zezwolenie na uprawę konopi włóknistych wydaje wójt, burmistrz, prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce położenia uprawy. Zezwolenie wydaje się na wniosek rolnika w drodze decyzji. Zezwolenie na uprawę konopi włóknistych, może zostać wydane małżonkowi rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności do gruntów, albo co najmniej jednemu ze współwłaścicieli tych gruntów. Płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych przysługują do powierzchni nie większej niż objęta zezwoleniem. Posiadanie zezwolenia na uprawę konopi nie jest wymagane od jednostek naukowych oraz Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, które uprawiają konopie w ramach działalności statutowej, a także od podmiotów zajmujących się hodowlą roślin i stosujących konopie włókniste w celach izolacyjnych, co należy potwierdzić poprzez dołączenie do wniosku, oświadczenia o zwolnieniu z obowiązku posiadania zezwolenia na uprawę konopi włóknistych.

Uwaga: Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych, powierzchni uprawy pomidorów, powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych jest przyznawana rolnikowi również w przypadku, gdy umową na uprawę buraków cukrowych, uprawę pomidorów, uprawę ziemniaków skrobiowych zawarł: małżonek rolnika ubiegającego się o przyznanie płatności związanych do powierzchni upraw ziemniaków skrobiowych, pomidorów lub buraków cukrowych albo co najmniej jeden ze współwłaścicieli gruntów, do których rolnik ubiega się o przyznanie tych płatności.

Płatności związane do zwierząt

Płatności związane do zwierząt przysługują rolnikowi, który spełnia minimalne warunki do przyznania płatności bezpośrednich oraz do zwierząt, w odniesieniu do których:

- do dnia złożenia wniosku o przyznanie tych płatności dokonano zgłoszeń wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt;
- najpóźniej od dnia złożenia wniosku o przyznanie tych płatności są spełnione wymagania w zakresie identyfikacji określone w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Płatność do bydła przysługuje do zwierząt gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), na terenie całego kraju, niezależnie od płci i kierunku produkcji, pod warunkiem, że:

- wiek zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, nie przekracza 24 miesięcy,
- rolnik posiada samice lub samce tego gatunku przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności,
- liczba zwierząt, objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności wynosi co najmniej 3 sztuki.

Płatność przysługuje maksymalnie do 30 sztuk samic lub samców z gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. nie przekracza 24 miesięcy, tj. urodzonych w okresie od dnia 16 maja 2013 r. do dnia 15 maja 2015 r. włącznie. Do wniosku należy dołączyć oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności. Posiadanie zwierząt potwierdzone będzie w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Płatność do krów przysługuje do samic gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), na terenie całego kraju, niezależnie od kierunku produkcji, pod warunkiem, że:

- wiek krów w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, przekracza 24 miesiące,
- rolnik posiada samice tego gatunku przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności,
- liczba krów objętych wnioskiem o przyznanie tej płatności wynosi co najmniej 3 sztuki.

Płatność przysługuje maksymalnie do 30 sztuk krów z gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. przekracza 24 miesiące, tj. urodzonych do dnia 15 maja 2013 r. Do wniosku należy dołączyć oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności. Posiadanie zwierząt potwierdzone będzie w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Płatność do owiec przysługuje do samic gatunku owca domowa (*Ovis aries*), na terenie całego kraju, pod warunkiem, że:

- wiek zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, wynosi co najmniej 12 miesięcy,
- rolnik posiada samice danego gatunku w dniu złożenia wniosku oraz przez okres od dnia 20 października do dnia 20 listopada roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, co potwierdzi wpis do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- liczba zwierząt, objętych wnioskiem o przyznanie danej płatności wynosi co najmniej 10 sztuk.

Płatność przysługuje do wszystkich zwierząt od pierwszej sztuki samic z gatunku owca domowa (*Ovis aries*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. wynosi co najmniej 12 miesięcy, tj. urodzonych do dnia 15 maja 2014 r. włącznie. Do wniosku należy dołączyć oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności. Posiadanie zwierząt potwierdzone będzie w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Płatność do kóz przysługuje do samic gatunku koza domowa (*Capra hircus*), na terenie całego kraju, pod warunkiem, że:

- wiek zwierząt w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności, wynosi co najmniej 12 miesięcy,
- rolnik posiada samice tego gatunku przez okres 30 dni od dnia złożenia wniosku o przyznanie tej płatności
- liczba zwierząt, objętych wnioskiem o przyznanie danej płatności złożonym przez tego rolnika wynosi co najmniej 5 sztuk.

Płatność przysługuje do wszystkich zwierząt od pierwszej sztuki samic kóz z gatunku koza domowa (*Capra hircus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. wynosi co najmniej 12 miesięcy, tj. urodzonych do dnia 15 maja 2014 r. włącznie. Do wniosku należy dołączyć oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności. Posiadanie zwierząt potwierdzone będzie w systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności powinno zawierać informację o numerach identyfikacyjnych zwierząt deklarowanych do płatności. Jeżeli zwierzę jest przedmiotem współposiadania, do wniosku należy dołączyć także oświadczenie współwłaściciela o wyrażeniu zgody na przyznanie płatności do bydła, krów, owiec, kóz (jeśli dotyczy; obowiązek złożenia oświadczenia nie dotyczy małżonków).

W przypadku gdy dane zwierzę z gatunku bydło domowe lub koza domowa zostało objęte więcej niż jednym wnioskiem o przyznanie płatności związanej do zwierząt, płatność tę przyznaje się temu rolnikowi, który złożył jako pierwszy wniosek o przyznanie tej płatności do tego zwierzęcia i są spełnione pozostałe warunki przyznania tej płatności.

Wszystkie zwierzęta deklarowane do płatności związanych do zwierząt w okresie przetrzymywania mogą być zastępowane bez utraty prawa do wypłaty płatności, chyba, że rolnik wcześniej został poinformowany przez ARiMR o niezgodnościach we wniosku o przyznanie pomocy lub wniosku o płatność lub o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu w gospodarstwie. W przypadku, gdy po złożeniu wniosku o przyznanie płatności związanych do zwierząt zgłoszone we wniosku zwierzęta zostały zastąpione zgodnie z warunkami, o których mowa w art. 30 ust. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 640/2014, płatności związane do zwierząt przysługują do zwierząt zastępujących, jeżeli:

- 1) spełniają one warunki do przyznania pomocy określone w ustawie o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
- 2) nie później niż w terminie 14 dni od dnia wystąpienia zdarzenia powodującego konieczność zastąpienia zwierzęcia rolnik:
  - a) objął w posiadanie zwierzęta zastępujące,
  - b) poinformował o zastąpieniu kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję;
- 3) w odniesieniu do tych zwierząt:
  - a) do dnia poinformowania kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o fakcie zastąpienia zwierzęcia zgłoszonego we wniosku, dokonano zgłoszeń wymaganych na podstawie przepisów o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
  - b) w dniu poinformowania kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o fakcie zastąpienia zwierzęcia zgłoszonego we wniosku są spełnione wymagania w zakresie identyfikacji określone w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Uwaga: Istnieje możliwość przyznania płatności do zwierząt rolnikowi, w przypadku gdy zwierzę jest przedmiotem współposiadania (w tym w posiadaniu małżonka).

Płatność niezwiązana do tytoniu

Płatność ta przysługuje rolnikowi, który spełnia warunki do przyznania jednolitej płatności obszarowej i który złożył wniosek o przyznanie tej płatności a ponadto:

- w dniu 14 marca 2012 r. rolnik lub jego małżonek był wpisany do rejestru, o którym mowa w ustawie o organizacji rynków, prowadzonego przez Agencję Rynku Rolnego i dołączył do wniosku:
  - ✓ oświadczenie małżonków o pozostawaniu w związku małżeńskim na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy),
  - ✓ oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy),

lub

- rolnik lub jego małżonek odziedziczył gospodarstwo rolne osoby, która w dniu 14 marca 2012 r. była wpisana do tego rejestru i dołączył do wniosku:
  - ✓ prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku, albo
  - ✓ zaświadczenie sądu o zarejestrowaniu wniosku o stwierdzenie nabycia spadku albo
  - ✓ kopię wniosku o stwierdzenie nabycia spadku potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez sąd albo notariusza lub upoważnionego pracownika ARiMR wraz z potwierdzeniem nadania tego wniosku w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy Prawo pocztowe albo kopię tego potwierdzenia potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub uprawnionego pracownika Agencji, jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku, albo
  - ✓ zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza, albo
  - ✓ prawomocne postanowienie sądu o dziale spadku albo umowę w formie aktu notarialnego, na mocy których został dokonany dział spadku obejmujący gospodarstwo rolne, z którego wynika, iż uprawnienie do przyznania płatności niezwiązanej do tytoniu przeszło na rolnika wnioskującego o przyznanie tej płatności lub na jego małżonka, albo
  - ✓ prawomocne postanowienie częściowe sądu o stwierdzeniu nabycia przedmiotu zapisu windykacyjnego będącego gospodarstwem rolnym,
  - ✓ oświadczenia spadkobiercy/ współspadkobiercy/ zapisobiercy/ współzapisobiercy windykacyjnego/ nabywcy/ współnabywcy gospodarstwa rolnego o wyrażeniu zgody na przyznanie rolnikowi płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy),
  - ✓ oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy), lub
- rolnik lub jego małżonek nabył w całości gospodarstwo rolne od osoby, która w dniu 14 marca 2012 r. była wpisana do tego rejestru, a zbywca gospodarstwa wyraził pisemną zgodę na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu nabywcy gospodarstwa rolnego i dołączył do wniosku:
  - ✓ umowę, na podstawie której rolnik nabył w całości gospodarstwo rolne lub kopię takiej umowy potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez notariusza lub upoważnionego pracownika Agencji,
  - ✓ oświadczenie zbywcy o wyrażeniu zgody na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu,
  - ✓ oświadczenie małżonków o pozostawaniu w związku małżeńskim na dzień złożenia wniosku o przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy),
  - ✓ oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na przyznanie płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy),
  - ✓ oświadczenie spadkobiercy/ współspadkobiercy/ zapisobiercy/ współzapisobiercy windykacyjnego/ nabywcy/ współnabywcy gospodarstwa rolnego o wyrażeniu zgody na przyznanie rolnikowi płatności niezwiązanej do tytoniu (jeśli dotyczy), lub
- do dnia 14 marca 2012 r. nabył on z mocy ustawy o organizacji rynków prawo, a nabycie tego prawa nie zostało stwierdzone decyzją.

Płatność dla małych gospodarstw

Do systemu dla małych gospodarstw w roku 2015 „automatycznie” włączeni zostaną rolnicy, których łączna kwota płatności bezpośrednich (tj. z wyłączeniem kwoty płatności niezwiązanej do tytoniu) nie przekroczy równowartości w złotych kwoty 1 250 euro. Rolnicy potencjalnie kwalifikujący się do „automatycznego” włączenia do systemu dla małych gospodarstw mogą do dnia 10 lipca 2015 r. złożyć oświadczenie o wystąpieniu z tego systemu poprzez zakreślenie odpowiedniego pola na formularzu wniosku lub składając odrębny wniosek na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję, z tym, że rolnik taki w kolejnych latach nie może być już włączony do tego systemu.

Do systemu dla małych gospodarstw mogą przystąpić rolnicy, których kwota płatności bezpośrednich przekracza równowartość w złotych kwoty 1 250 euro, pod warunkiem, że do dnia 10 lipca 2015 r. we wniosku o przyznanie płatności lub na odrębnym wniosku złożą wniosek o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw. Płatność ta przysługuje tylko tym rolnikom, którzy nie podzielili (w sposób sztuczny) gospodarstwa po dniu 18.10.2011 r., w celu uzyskania tej płatności.

Maksymalna kwota płatności dla małych gospodarstw wynosi nie więcej niż równowartość w złotych kwoty 1 250 euro. Kwotę tę oblicza się bez uwzględnienia płatności niezwiązanej do tytoniu.

Rolnicy włączeni do tego systemu zwolnieni są z obowiązku realizacji praktyk zazielenienia bez utraty prawa do uzyskania tych płatności, a także nie stosuje się wobec tych rolników zmniejszeń płatności z tytułu niezgłaszania wszystkich gruntów rolnych będących w ich posiadaniu i z tytułu nieprzestrzegania norm i wymogów wzajemnej zgodności (z wyjątkiem rolników ubiegających się o płatność: rolno-rodowiskową, rolno-środowiskowo-klimatyczną, ekologiczną, ONW oraz o pomoc na zalesianie). Rolnicy, których kwota pomocy z funduszy rolniczych Unii nie przekroczy progu 1 250 euro nie będą objęci publikacją danych o beneficjentach płatności w ramach przepisów o przejrzystości wsparcia unijnego.

B2. Płatność dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)

Płatność ONW przyznawana jest rolnikowi, który spełnia warunki rolnika aktywnego zawodowo i który prowadzi działalność rolniczą na obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami i deklaruje do płatności ONW działki rolne położone na tych obszarach, pozostające w jego posiadaniu w dniu 31 maja roku, w którym jest składany wniosek. Do płatności ONW kwalifikują się grunty orne, trwałe użytki zielone oraz uprawy trwałe. Do płatności tej kwalifikują się także powierzchnie zajmowane przez elementy krajobrazu, położone w obrębie gruntów

deklarowanych do płatności. Minimalna powierzchnia działki rolnej deklarowanej do płatności ONW wynosi 0,1 ha, a minimalna powierzchnia gruntów kwalifikujących się do tej płatności wynosi 1 ha. Płatność ONW może być przyznana maksymalnie do powierzchni 75 ha.

Uwaga: Do beneficjentów kontynuujących 5-cio letnie zobowiązanie ONW, podjęte w ramach PROW 2007-2013 (otrzymali po raz pierwszy płatność ONW po dniu 1 stycznia 2010 r., z wyłączeniem rolników, którym po raz pierwszy przyznano płatność ONW na podstawie wniosku złożonego w roku 2014), mają zastosowanie dotychczasowe warunki w zakresie wysokości stawek oraz przedziałów powierzchniowych i procentowych pomniejszych w ramach degresywności stawek, tj. obowiązujące w momencie podjęcia zobowiązania.

Wykaz obszarów ONW zamieszczony jest na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w kolumnie 9 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*, która jest dołączona do wniosku spersonalizowanego.

Rolnicy, którzy otrzymali po raz pierwszy płatność ONW po dniu 1 stycznia 2010 r., z wyłączeniem rolników, którym po raz pierwszy przyznano płatność ONW na podstawie wniosku złożonego w roku 2014, są zobowiązani do prowadzenia działalności rolniczej na powierzchni nie mniejszej od tej, za którą otrzymali w pierwszym roku pomoc finansową z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW), przez okres 5 lat od dnia otrzymania tej pomocy.

Jeżeli rolnik nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, do wniosku o przyznanie płatności ONW dołącza:

- podpisane załączniki graficzne, na których wyrysowane są wszystkie działki rolne deklarowane do płatności ONW i jeśli dotyczy - elementy krajobrazu podlegające zachowaniu,
- oświadczenie współposiadacza o wyrażeniu zgody na przyznanie rolnikowi płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW) (nie dotyczy małżonków).

B3. Płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013)

Od roku 2015 płatność rolnośrodowiskowa w ramach PROW 2007-2013 może zostać przyznana tylko w przypadku kontynuowania zobowiązania rolnośrodowiskowego, podjętego w latach poprzednich.

Beneficjenci, którzy rozpoczęli realizację działania „Program rolnośrodowiskowy” w roku 2014 r. w ramach PROW 2007-2013 (w tym w zakresie Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne) mogą **dostosować zobowiązania i przejść w 2015 r. na zasady i warunki** określone dla analogicznych pakietów w Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym i Działaniu Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020.

Długość trwania zobowiązania, w przypadku beneficjentów, którzy zdecydują się na przejście w 2015 r. na zasady i warunki określone dla analogicznych pakietów w Działaniu Rolnictwo ekologiczne i Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach PROW 2014 - 2020, będzie wynosiła łącznie 5 lat (w tym 1 rok w ramach PROW 2007-2013 i 4 lata w ramach PROW 2014-2020). Dostosowania podjętego zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach PROW 2007-2013 do zasad i warunków określonych w ramach zobowiązań w ramach PROW 2014-2020, rolnik potwierdza poprzez zaznaczenie pola 20 na ostatniej stronie *Wniosku o przyznanie płatności*.

W przypadku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego podjętego **po 2011 roku** w zakresie pakietu 1, pakietu 2, pakietu 3, pakietu 4, pakietu 5, pakietu 6 oraz pakietu 7 **beneficjenci są zobowiązani do kontynuowania podjętego zobowiązania**, gdyż wymogi w ramach tych pakietów wykraczają ponad wymogi podstawowe ustanowione dla nowego okresu programowania i pakiety te nie wymagają dostosowania do nowych ram prawnych. W odniesieniu do **pakietu 8** realizowanego w ramach PROW 2007-2013, **od roku 2015 zmieniają się wymogi dla tego pakietu**, które będą analogiczne jak wymogi dla tego pakietu w ramach PROW 2014-2020, a w przypadku **pakietu 9 – zmienia się stawka płatności za 100 mb między śródpolnej**.

W przypadku, gdy beneficjent nie akceptuje dostosowania do nowych ram prawnych, może zakończyć podjęte zobowiązanie rolnośrodowiskowe w ramach pakietu 8 lub 9, nawet pomimo tego, że zobowiązanie było realizowane krócej niż 5 lat. Wówczas zwrot pobranych płatności nie będzie wymagany w stosunku do okresu, w którym zobowiązanie było realizowane. W przypadku, jeśli rolnik deklaruje kilka pakietów, w tym pakiet 8 lub pakiet 9 i nie akceptuje zmian wynikających z dostosowania do nowych ram prawnych w ramach tych pakietów (tj. zmiana wymogów, zmiana stawek), wówczas zobowiązanie będzie mogło zostać zakończone jedynie w odniesieniu do pakietu 8 lub 9, dla którego zmian rolnik nie akceptuje. W pozostałej części zobowiązanie musi być kontynuowane. Brak zgody na dostosowanie do nowych ram prawnych oraz rezygnację z kontynuowania zobowiązania w zakresie pakietu 8 lub 9, rolnik potwierdza poprzez zaznaczenie pola 22 na ostatniej stronie *Wniosku o przyznanie płatności* oraz złożenie *Oświadczenia o braku akceptacji dostosowania do nowych ram prawnych*.

W przypadku zobowiązań podjętych **w roku 2011** w ramach **pakietu 8**, wymogi są realizowane **na dotychczasowych zasadach**.

W przypadku zobowiązań podjętych **w latach 2012-2014**, od roku 2015 rolnik w ramach **pakietu 8** realizuje poniższe wymogi:

Wymogi dla **całego pakietu**:

- utrzymywanie minimalnej okrywy roślinnej wymaganej przepisami w sprawie norm na gruntach rolnych, na których nie jest realizowany ten pakiet, w przypadku, gdy grunty te oraz grunty, na których jest realizowany ten pakiet, znajdują się na obszarach zagrożonych erozją wodną, których wykaz jest określony w przepisach w sprawie norm;

Wymogi dla **wariantu 8.1**. Wsiewki poplonowe:

- wsiewanie roślin jako wsiewki poplonowej w rosące rośliny ozime lub razem z siewem roślin jarych i utrzymanie ich przez okres zimy;
- **zakaz stosowania wsiewek traw;**
- sprzątnięcie słomy po żniwach;
- niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca;
- przyoranie biomasy wsiewki poplonowej, z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym;
- niestosowanie ścieków i osadów ściekowych na wsiewkę poplonową.

Wymogi dla **wariantu 8.2**. Międzyplon ozimy:

- **wykonanie po zbiorze plonu głównego siewu mieszanki roślin ozimych jako międzyplonu ozimego do dnia 15 września;**
- **stosowanie jako międzyplon wyłącznie mieszanki złożonej z minimum 3 gatunków roślin, przy czym gatunek rośliny dominujący w mieszance lub gatunki zbóż wykorzystywane w mieszance nie mogą przekroczyć 70% jej składu;**
- **zakaz stosowania mieszanki składającej się wyłącznie z gatunków zbóż;**
- **zakaz nawożenia w międzyplonie,**
- **niestosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ozimy;**
- **zakaz stosowania pestycydów w międzyplonie;**
- przyoranie biomasy międzyplonu ozimego, z wyłączeniem uprawy gleby w systemie bezorkowym;
- zakaz spasania międzyplonu ozimego poza okresem wiosny;
- niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca;
- **zakaz uprawy w plonie głównym mieszanki tych samych roślin, która uprawiana była w międzyplonie (również ich form jarych);**
- w przypadku uprawy międzyplonu ozimego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu powinna stanowić około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu.

Wymogi dla **wariantu 8.3**. Międzyplon ścierniskowy:

- **wykonanie po zbiorze plonu głównego siewu mieszanki roślin jarych jako międzyplonu ścierniskowego do dnia 15 września;**
- **stosowanie jako międzyplon wyłącznie mieszanki złożonej z minimum 3 gatunków roślin, przy czym gatunek rośliny dominujący w mieszance lub gatunki zbóż wykorzystywane w mieszance nie mogą przekroczyć 70% jej składu;**
- **zakaz stosowania mieszanki składającej się wyłącznie z gatunków zbóż;**
- **zakaz nawożenia w międzyplonie;**
- **niestosowanie komunalnych osadów ściekowych na międzyplon ścierniskowy;**
- **zakaz stosowania pestycydów w międzyplonie;**
- przyoranie biomasy międzyplonu ścierniskowego, z wyjątkiem uprawy gleby w systemie bezorkowym;

- możliwość spasanania biomasy międzyplonu ścierniskowego w okresie jesieni;
- niewznawianie zabiegów agrotechnicznych przed dniem 1 marca;
- **zakaz uprawy w plonie głównym mieszanki tych samych roślin, która uprawiana była w międzyplonie;**
- w przypadku uprawy międzyplonu ścierniskowego w międzyrzędziach chmielnika, powierzchnia uprawy tego międzyplonu powinna stanowić około 67% łącznej powierzchni plantacji chmielu.

W przypadku zobowiązań podjętych w roku 2011 w ramach pakietu 9, stawka płatności nie ulega zmianie.

W przypadku zobowiązań podjętych w latach 2012-2014, od roku 2015 stawki płatności w ramach pakietu 9 wynoszą:

- Wariant 9.3. Utrzymanie 2-metrowych miedz śródpolnych - **12,70 zł/100 mb** (dotychczasowa stawka – 40zł/100mb),
- Wariant 9.4. Utrzymanie 5-metrowych miedz śródpolnych - **31,70 zł/100 mb** (dotychczasowa stawka – 100zł/100mb).

Zobowiązanie rolnośrodowiskowe można kontynuować w ramach co najmniej jednego z następujących pakietów i wariantów:

Nazwa pakietu/wariantu	Nazwa pakietu/wariantu
Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone	Pakiet 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000
Wariant 1.1 Zrównoważony system gospodarowania	Wariant 5.1 Ochrona siedlisk łągowych ptaków
Pakiet 2. Rolnictwo ekologiczne	Wariant 5.2 Mechowiska
Wariant 2.1 Uprawy rolnicze (dla których zakończono okres przestawiania)	Wariant 5.3 Szuwary wielkoturzycowe
Wariant 2.2 Uprawy rolnicze (w okresie przestawiania)	Wariant 5.4 Łąki trzęślicowe i selernicowe
Wariant 2.3 Trwałe użytki zielone (dla których zakończono okres przestawiania)	Wariant 5.5 Murawy ciepłolubne
Wariant 2.4 Trwałe użytki zielone (w okresie przestawiania)	Wariant 5.6 Półnaturalne łąki wilgotne
Wariant 2.5 Uprawy warzywne (dla których zakończono okres przestawiania)	Wariant 5.7 Półnaturalne łąki świeże
Wariant 2.6 Uprawy warzywne (w okresie przestawiania)	Wariant 5.8 Bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe
Wariant 2.7 Uprawy zielarskie (dla których zakończono okres przestawiania)	Wariant 5.9 Słonorośla
Wariant 2.8 Uprawy zielarskie (w okresie przestawiania)	Wariant 5.10 Użytki przyrodnicze
Wariant 2.9 Uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania)	Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie
Wariant 2.10 Uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)	Wariant 6.1 Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych
Wariant 2.11 Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (dla których zakończono okres przestawiania)	Wariant 6.2 Produkcja nasienna towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych
Wariant 2.12 Pozostałe uprawy sadownicze i jagodowe (w okresie przestawiania)	Wariant 6.3 Produkcja nasienna na zlecenie banku genów
Pakiet 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone	Wariant 6.4 Sady tradycyjne
Wariant 3.1.1 Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach (tylko w przypadku kontynuowania przejętego zobowiązania podjętego przed 15 marca 2011 roku)	Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie
Wariant 3.1.2 Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach na obszarach Natura 2000 (dotyczy zobowiązań podjętych przed 15 marca 2014 roku)	Wariant 7.1 Zachowanie lokalnych ras bydła
Pakiet 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000	Wariant 7.2 Zachowanie lokalnych ras koni
Wariant 4.1 Ochrona siedlisk łągowych ptaków (dotyczy zobowiązań podjętych przed 15 marca 2014 roku)	Wariant 7.3 Zachowanie lokalnych ras owiec
Wariant 4.2 Mechowiska	Wariant 7.4 Zachowanie lokalnych ras świń
Wariant 4.3 Szuwary wielkoturzycowe	Pakiet 8. Ochrona gleb i wód
Wariant 4.4 Łąki trzęślicowe i selernicowe	Wariant 8.1 Wsiewki poplonowe
Wariant 4.5 Murawy ciepłolubne	Wariant 8.1 Wsiewki poplonowe – na obszarach zagrożonych erozją
Wariant 4.6 Półnaturalne łąki wilgotne	Wariant 8.2 Międzyplon ozimy
Wariant 4.7 Półnaturalne łąki świeże	Wariant 8.2 Międzyplon ozimy – na obszarach zagrożonych erozją
Wariant 4.8 Bogate gatunkowo murawy bliźniczkowe	Wariant 8.3 Międzyplon ścierniskowy
Wariant 4.9 Słonorośla	Wariant 8.3 Międzyplon ścierniskowy – na obszarach zagrożonych erozją
Wariant 4.10 Użytki przyrodnicze	Pakiet 9. Strefy buforowe
	Wariant 9.3. Utrzymanie 2-metrowych miedz śródpolnych
	Wariant 9.4. Utrzymanie 5-metrowych miedz śródpolnych

W przypadku zobowiązań podjętych przed 15 marca 2014 roku:

Płatność rolnośrodowiskowa może być przyznana rolnikowi w ramach dowolnej liczby pakietów, z tym, że **Pakietu 2.** Rolnictwo ekologiczne nie można realizować jednocześnie z **Pakiem 1.** Rolnictwo zrównoważone i **Pakiem 8.** Ochrona gleb i wód. Natomiast pakiety: **Pakiet 3.** Ekstensywne trwałe użytki zielone, **Pakiet 4.** Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 i **Pakiet 5.** Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000, nie mogą być realizowane na tej samej powierzchni.

W przypadku zobowiązań podjętych po 15 marca 2014 roku:

Płatność rolnośrodowiskowa do danego gruntu może być przyznana z tytułu realizacji **tylko jednego pakietu lub wariantu**.

Płatność rolnośrodowiskowa w ramach **pakietu 1 nie może być przyznana** w przypadku równoczesnej realizacji w gospodarstwie **pakietu 2**, a płatność rolnośrodowiskowa w ramach **pakietu 2 nie może być przyznana** w przypadku równoczesnej realizacji **pakietu 1**.

W ramach realizowanych zobowiązań rolnośrodowiskowych w 2015 roku:

- nie należy deklarować uprawy **prosa** do **Pakietu 6, Wariant 6.1 Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych (dotyczy zobowiązań podjętych po 15 marca 2013 roku)**,
- nie należy deklarować do płatności do **Pakietu 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone na obszarach położonych poza Naturą 2000 (nie dotyczy kontynuacji zobowiązań podjętych w wyniku przejścia zobowiązania podjętego przez 15 marca 2011 roku) oraz Pakietu 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone na obszarach Natura 2000 (dotyczy zobowiązań podjętych po 15 marca 2014 roku)**,
- nie należy deklarować na tej samej powierzchni (tych samych działkach rolnych) **Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000, Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000** oraz wariantów **2.3 i 2.4 Trwałe użytki zielone w ramach Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne (nie dotyczy kontynuacji zobowiązań podjętych w wyniku przejścia zobowiązania podjętego przed 15 marca 2011 roku)**,
- w przypadku realizacji **Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne, Wariant 2.3 oraz 2.4**, płatność może zostać przyznana, jeżeli **rolnik lub jego małżonek od dnia 15 marca do 30 września roku**, w którym złożył wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, był posiadaczem bydła, koni, owiec lub kóz, jednakże do powierzchni nie większej niż powierzchnia ustalona jako iloraz tych zwierząt, przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) i współczynnika 0,5 (**dotyczy zobowiązań podjętych po 15 marca 2013 roku**),
- w przypadku realizacji **Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne, Wariant 2.3 oraz 2.4**, płatność może zostać przyznana, jeżeli **rolnik lub jego małżonek od dnia 15 marca do 30 września roku**, w którym złożył wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, był posiadaczem bydła, koni, owiec lub kóz, **utrzymywanych zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym**, jednakże do powierzchni nie większej niż powierzchnia ustalona jako iloraz tych zwierząt, przeliczonych na duże jednostki przeliczeniowe (DJP) i współczynnika 0,5; (**dotyczy zobowiązań podjętych po 15 marca 2014 roku**),
- w przypadku realizacji **Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone** na obszarach szczególnie narażonych (OSN) płatność przyznawana jest do powierzchni maksymalnie 100 ha takich gruntów, tj. położonych na obszarze OSN (**dotyczy zobowiązań podjętych przed 15 marca 2014 roku**).

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie pakietu 2, wariant 2.2, 2.4, 2.6, 2.8, 2.10 oraz 2.12 rolnik zakończy okres przestawiania, płatność rolnośrodowiskowa w danym roku jest przyznawana odpowiednio za realizację wariantu 2.1, 2.3, 2.5, 2.7, 2.9, 2.11.

Pomimo stwierdzenia w trakcie realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie pakietu 2, wariant 2.1, 2.3, 2.5, 2.7, 2.9 oraz 2.11, że rolnik nie zakończył okresu przestawiania, płatność rolnośrodowiskowa w danym roku jest przyznawana za realizację tych wariantów.

W przypadku ubiegania się o płatność rolnośrodowiskową w ramach **Pakietu 8. Ochrona gleb i wód**, należy odrębnie deklarować działki rolne położone na działkach ewidencyjnych znajdujących się na obszarach zagrożonych erozją (wariant 8.1.2, 8.2.2 oraz 8.3.2) oraz na działkach położonych poza obszarami zagrożonymi erozją (wariant 8.1.1, 8.2.1 oraz 8.3.1).

W przypadku pakietu 8. Ochrona gleb i wód, realizowanego na gruntach rolnych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną, płatność rolnośrodowiskowa w części przysługującej za realizację tego pakietu na tych gruntach jest przyznawana do powierzchni **nie większej niż 70%** (dotychczas nie większej niż 60%) powierzchni tych gruntów.

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego grunty rolne, na których jest realizowane to zobowiązanie, zostały objęte obszarem Natura 2000, realizowany na tych gruntach rolnych wariant **Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000** staje się odpowiednim wariantem **Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000**, a także jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego grunty rolne, na których jest realizowane to zobowiązanie, zostały wyłączone z obszaru Natura 2000, realizowany na tych gruntach rolnych wariant **Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000**, staje się odpowiednim wariantem **Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000**.

W przypadku zobowiązań rolnośrodowiskowych podjętych w 2014 roku, płatność rolnośrodowiskowa może zostać przyznana do powierzchni nie większej niż:

- 30 ha** – w przypadku realizacji zobowiązania w zakresie wariantu 2.1, 2.2, 2.5, 2.6 pakietu 2;
- 20 ha** – w przypadku realizacji zobowiązania w zakresie pakietu 1, 4, 5 (z wyłączeniem wariantów 4.10 i 5.10), wariantów 6.1, 6.2 oraz 6.4 pakietu 6 oraz wariantów pakietu 8;
- 15 ha** – w przypadku realizacji zobowiązania w zakresie wariantu 2.3 oraz 2.4 pakietu 2;
- 10 ha** – w przypadku realizacji zobowiązania w zakresie wariantu 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12 pakietu 2;
- 5 ha** – w przypadku realizacji zobowiązania w zakresie wariantów 4.10 i 5.10;
- 0,3 ha** - w przypadku wariantów 6.3 pakietu 6.

W przypadku realizacji więcej niż jednego pakietu lub wariantu, płatność rolnośrodowiskowa może zostać przyznana do łącznej powierzchni nie większej niż 20 ha, a jeżeli wśród realizowanych wariantów rolnik realizuje wariant 2.1, 2.2, 2.5, 2.6 pakietu 2 - nie większej niż 30 ha.

Szczegółowe wymogi dla poszczególnych pakietów lub wariantów programu rolnośrodowiskowego dostępne są na stronie internetowej ARiMR, w biurach powiatowych oraz oddziałach regionalnych ARiMR.

B3.1. Koszty transakcyjne

W przypadku zwiększenia obszaru, na którym jest realizowane zobowiązanie rolnośrodowiskowe w ramach **Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000** i/lub **Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych 4 na obszarach Natura 2000**, kolejna płatność rolnośrodowiskowa może zostać przyznana w wysokości zwiększonej o kwotę przeznaczoną na refundację kosztów transakcyjnych, dotyczących sporządzenia dokumentacji przyrodniczej. W przypadku ubiegania się o rekompensatę kosztów transakcyjnych, należy zaznaczyć odpowiednie pola „w tym przyznanie kosztów transakcyjnych ramach: pakietu 4, pakietu 5” na pierwszej stronie Wniosku o przyznanie płatności na rok 2015.

B3.2. Wymagane załączniki

1. Do wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej dołącza się:

- Załączniki graficzne – na których rolnik zaznacza granice działek rolnych, na których realizuje poszczególne pakiety i warianty objęte zobowiązaniem rolnośrodowiskowym, występujące w jego gospodarstwie rolnym i określone w planie działalności rolnośrodowiskowej trwałe użytki zielone oraz elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo (tworzące ostoje dzikiej przyrody), a także:
  - ✓ w przypadku realizacji:
    - **wariantów pakietu 3, 4, 5** - część działki rolnej, która ma pozostać nieskoszona w danym roku lub działkę rolną podlegającą skoszeniu lub nieskoszeniu w całości (przykłady zaznaczania obszarów nieskoszonych wskazane są w części V sekcji D3 niniejszej instrukcji); zaznaczenia te powinny być zgodne z planem działalności rolnośrodowiskowej lub dokumentacją przyrodniczą (pakiet 4 i 5);

- **wariantu 6.4** - poszczególne drzewa odmian wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium RP przed 1950 rokiem;
- ✓ drzewa będące pomnikami przyrody, rowy do 2 metrów szerokości oraz oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² - w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, a nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej.
- **Oświadczenie współmałżonka o wyrażeniu zgody na uwzględnienie zwierząt będących w jego posiadaniu do ustalenia powierzchni, do której przysługuje płatność rolnośrodowiskowa w zakresie wariantu 2.3/2.4 pakietu Rolnictwo ekologiczne** - w przypadku realizacji **wariantu 2.3 oraz 2.4.**
- **Oświadczenie o utrzymaniu minimalnej obsady drzew przez 2 lata od zakończenia realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w zakresie upraw sadowniczych** – w przypadku zmiany zobowiązania podjętego w roku 2013, polegającej na dodaniu **wariantów 2.9 lub 2.10** pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne.
- Dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego odmian regionalnych wpisanych do krajowego rejestru - w przypadku zmiany zobowiązania polegającej na dodaniu w II albo III roku realizacji zobowiązania, **wariantu 6.1** lub w czwartym roku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego **wariantu 6.1** Produkcja towarowa lokalnych odmian roślin uprawnych.
- Potwierdzenie prowadzenia produkcji nasiennej, wystawione przez jednostkę koordynującą lub realizującą zadania w zakresie ochrony zasobów genetycznych – w przypadku realizacji **wariantu 6.3.**
- Kopię umowy na rozmnażanie nasion zawartej z jednostką koordynującą lub realizującą zadania w zakresie ochrony zasobów genetycznych – w przypadku zmiany zobowiązania polegającej na dodaniu w II albo III roku realizacji zobowiązania, **wariantu 6.3** Produkcja nasiennej na zlecenie banku genów.
- Kopię umowy zmieniającej umowę na rozmnażanie nasion, zawartej z jednostką koordynującą lub realizującą zadania w zakresie ochrony zasobów genowych – w przypadku realizacji **wariantu 6.3**, jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania umowa ta została zmieniona.
- **Oświadczenie, zawierające wskazanie zwierząt jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych**, potwierdzone przez Instytut Zootechniki – w przypadku realizacji **pakietu 7.**
- **Oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich** - w przypadku realizacji **pakietu 7.**
- **Oświadczenie o zmianie zobowiązania rolnośrodowiskowego**, w przypadku, gdy w roku 2015 rolnik **realizuje zmienione zobowiązanie rolnośrodowiskowe.**
- **Oświadczenia o braku akceptacji dostosowania do nowych ram prawnych** – w przypadku, gdy rolnik nie akceptuje zmiany wymogów dla poszczególnych wariantów pakietu 8 lub wysokości stawek płatności określonych dla poszczególnych wariantów pakietu 9 – dotyczy rolników realizujących zobowiązanie rolnośrodowiskowe **w zakresie pakietu 8 lub, 9 podjętego w roku 2012, 2013 lub 2014.**
- 2. Do dnia 31 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej składa się:**
  - Świadectwo oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego odmian regionalnych wpisanych do krajowego rejestru, a w przypadku roślin z gatunków wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia rolnośrodowiskowego - informację o wynikach badania, wydane na podstawie przepisów o nasiennictwie - w przypadku realizacji **wariantu 6.2.**
  - **Oświadczenie o posiadaniu plantacji nasiennej rośliny dwuletniej w pierwszym roku uprawy tej rośliny** - w przypadku realizacji **wariantu 6.2.**
  - **Zaświadczenie wydane przez podmiot prowadzący rejestr koniowatych**, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku realizacji **wariantu 2.3 oraz 2.4** – dotyczy rolników, kontynuujących zobowiązanie podjęte w roku 2013 oraz w roku 2014.
- 3. W przypadku zastąpienia zwierząt objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym w ramach pakietu 7 dołącza się:**
  - Kopię dokumentu, sporządzonego na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmującego oświadczenie rolnika, podmiotu prowadzącego księgę hodowlaną (klacze, matki owiec, lochy), podmiotu upoważnionego do realizacji lub koordynacji działań w zakresie ochrony zasobów genetycznych (krowy, klacze, matki owiec), zawierające wskazanie zwierząt, jakie zostały zastąpione i jakimi je zastąpiono. **Zastąpienia dokonuje się w terminie 40 dni** od daty powzięcia informacji o konieczności zastąpienia zwierzęcia; o zastąpieniu rolnik **informuje kierownika biura powiatowego ARIMR w terminie 30 dni** od dnia jego dokonania.
  - Kopię dokumentu, sporządzonego na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmującego oświadczenie rolnika, podmiotu prowadzącego księgę hodowlaną (klacze, matki owiec, lochy), podmiotu upoważnionego do realizacji lub koordynacji działań w zakresie ochrony zasobów genetycznych (krowy, klacze, matki owiec, lochy), zawierające wskazanie zwierząt, jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych - w przypadku, gdy **zastąpienie** zwierząt zostało dokonane **w terminie składania wniosków o przyznanie płatności, lecz przed dniem złożenia wniosku** o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej.

B3.4. Zmiana zobowiązania rolnośrodowiskowego

Zobowiązanie rolnośrodowiskowe nie podlega zmianie w trakcie jego realizacji chyba, że zmiana ta polega na:

- zwiększeniu obszaru, na którym to zobowiązanie jest realizowane w zakresie pakietu 1, lub zmniejszeniu tego obszaru, jeżeli mimo tego zmniejszenia, zobowiązaniem tym będzie objęty obszar gruntów rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, na których jest prowadzona działalność rolnicza,
  - jednorazowym zmniejszeniu w drugim roku realizacji tego zobowiązania obszaru gruntów, na których to zobowiązanie jest realizowane, do powierzchni równej powierzchni, do której została przyznana pierwsza płatność rolnośrodowiskowa w ramach poszczególnych wariantów pakietu 2, 4, 5, 6 lub 8 (**dotyczy zobowiązań podjętych po 15 marca 2014 roku**),
  - jednorazowym zwiększeniu w drugim albo trzecim roku realizacji tego zobowiązania obszaru, na którym to zobowiązanie jest realizowane w zakresie pakietów 4, 5 lub 6 (**nie dotyczy wariantu 4.1**),
  - jednorazowym dodaniu w drugim albo trzecim roku realizacji tego zobowiązania poszczególnych wariantów pakietów 4, 5, 6 lub 7 (**nie dotyczy wariantu 4.1**),
  - zmianie wariantu 2.1 lub 2.2 realizowanych na gruntach, na których są uprawiane mieszanki wieloletnie traw lub mieszanki wieloletnie traw z motylkowatymi drobnonasiennymi, na wariant 2.3 lub 2.4 pakietu 2, jeżeli grunty, na których są uprawiane te mieszanki, stały się trwałymi użytkami zielonymi,
  - zmianie:
    - ✓ miejsca uprawy roślin w ramach wariantu 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7 lub 2.8 pakietu 2, lub miejsca uprawy truskawki lub poziomki, lub maliny w ramach wariantu 2.9 lub 2.10, bez względu na zmianę miejsca realizacji wariantu, z tym że taka zmiana w przypadku rośliny dwuletniej jest dopuszczalna po upływie dwóch lat uprawy tej rośliny, lub
    - ✓ rośliny uprawianej w ramach wariantu 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7 lub 2.8 pakietu 2 lub truskawki, lub poziomki, lub maliny uprawianych w ramach wariantu 2.9 lub 2.10 na inną roślinę, która może być uprawiana w ramach wariantu 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7 lub 2.8 pakietu 2, lub truskawkę, lub poziomkę, lub malinę, które mogą być uprawiane w ramach wariantu 2.9 lub 2.10, bez względu na zmianę realizowanego wariantu na inny z wymienionych wariantów, z tym że taka zmiana w przypadku rośliny dwuletniej, jest dopuszczalna po upływie dwóch lat uprawy tej rośliny, lub
    - ✓ wielkości obszaru, na którym jest uprawiana dana roślina w ramach wariantu 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7 lub 2.8 pakietu 2 lub truskawka, lub poziomka, lub malina w ramach wariantu 2.9 lub 2.10
- jeżeli rośliny te będą uprawiane na gruntach rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej, a całkowity obszar, na którym są realizowane wymienione warianty, nie ulegnie zmianie;

- zmianie wariantu 2.9 lub 2.10 pakietu 2 realizowanych na gruntach, na których są uprawiane truskawki lub poziomki, na wariant 2.1, 2.2, 2.5, 2.6, 2.7 lub 2.8 pakietu 2 (**dotyczy zobowiązań podjętych przed 15 marca 2013 roku**);
- dodaniu w roku 2015 wariantów 2.9, 2.10, 2.11 lub 2.12 pakietu 2, jeżeli warianty te będą realizowane na gruntach zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej (**dotyczy zobowiązań podjętych w roku 2013**);
- zmianie miejsca uprawy roślin lub zmianie uprawianej rośliny w ramach **wariantu 6.1, 6.2 lub 6.3 pakietu 6**, jeżeli rośliny te będą uprawiane na gruntach rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej i bez względu na zmianę wielkości obszaru, na którym to zobowiązanie jest realizowane;
- zmianie:
  - ✓ miejsca uprawy roślin w ramach **pakietu 8**, bez względu na zmianę miejsca realizacji wariantu w ramach tego pakietu, lub
  - ✓ rośliny uprawianej w ramach **pakietu 8** na inną roślinę, która może być uprawiana w ramach tego pakietu, bez względu na zmianę realizowanego wariantu na inny wariant tego pakietu, lub
  - ✓ wielkości obszaru, na którym jest uprawiana dana roślina w ramach **pakietu 8**
    - jeżeli rośliny te będą uprawiane na gruntach rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolnośrodowiskowej;
- zwiększeniu liczby zwierząt danej rasy, objętych tym zobowiązaniem w ramach **pakietu 7** lub zmniejszeniu liczby tych zwierząt, jeżeli mimo tego zmniejszenia, liczba tych zwierząt nie będzie niższa niż liczba zwierząt danej rasy, do której została przyznana pierwsza płatność rolnośrodowiskowa lub płatność rolnośrodowiskowa za 2011 rok – w przypadku, gdy zobowiązanie rolnośrodowiskowe w ramach tego pakietu zostało podjęte przez dzień 15 marca 2011 roku.

Uwaga!

W przypadku zmiany zobowiązania rolnośrodowiskowego, zmianę wprowadza się w planie działalności rolnośrodowiskowej a także zgłasza się kierownikowi biura powiatowego ARiMR dołączając do wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej lub informacji o realizowanym zobowiązaniu rolnośrodowiskowym (PROW 2007-2013) na rok, w którym rolnik realizuje zmienione zobowiązanie rolnośrodowiskowe, oświadczenie o zmianie zobowiązania rolnośrodowiskowego.

Jeżeli rolnik w danym roku nie zamierza ubiegać się o przyznanie kolejnej płatności rolnośrodowiskowej do określonych gruntów lub zwierząt objętych zobowiązaniem rolnośrodowiskowym, zamiast wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, składa informację o gruntach, na których realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe oraz o wariantach realizowanych na tych gruntach w danym roku, a w przypadku pakietu 7, informację o zwierzętach, w odniesieniu do których realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w danym roku. Niezłożenie w danym roku wniosku o przyznanie kolejnej płatności rolnośrodowiskowej do określonych gruntów lub zwierząt albo informacji o gruntach lub zwierzętach, w stosunku do których rolnik realizuje zobowiązanie rolnośrodowiskowe w ramach PROW 2007-2013, skutkować będzie koniecznością zwrotu przyznanych płatności rolnośrodowiskowych za lata ubiegłe. Informację należy złożyć do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rolnika albo siedzibę rolnika, w terminie określonym do składania wniosków o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej. Wzór Informacji o realizowanym zobowiązaniu rolnośrodowiskowym w ramach PROW 2007-2013, zamieszczony jest na stronie internetowej www.arimr.gov.pl, w zakładce Pobierz wnioski (<http://www.arimr.gov.pl>) oraz dostępny w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

B4. Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)

Beneficjenci, którzy rozpoczęli realizację działania „Program rolnośrodowiskowy” w roku 2014 r. w ramach PROW 2007-2013 (w tym w zakresie Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne), mogą dostosować zobowiązania i przejść w 2015 r. na zasady i warunki określone dla analogicznych pakietów w Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym i działaniu Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020.

Długość trwania zobowiązania, w przypadku beneficjentów, którzy zdecydowali się na przejście w 2015 r. na zasady i warunki określone dla analogicznych pakietów w Działaniu Rolnictwo ekologiczne i Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach PROW 2014 - 2020 będzie wynosiła łącznie 5 lat (w tym 1 rok w ramach PROW 2007-2013 i 4 lata w ramach PROW 2014-2020). Chęć dostosowania podjętego zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach PROW 2007-2013 na zasady i warunki określone w ramach zobowiązań w ramach PROW 2014-2020, rolnik potwierdza poprzez zaznaczenie pola 20 na ostatniej stronie *Wniosku o przyznanie płatności*.

Zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne można realizować w ramach następujących pakietów i wariantów:

Nazwa pakietu/wariantu	Nazwa pakietu/wariantu
Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone	Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000
Pakiet 2. Ochrona gleb i wód	Wariant 5.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe
Wariant 2.1. Międzyplony	Wariant 5.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla
Wariant 2.2. Pasy ochronne na stokach o nachyleniu powyżej 20%	Wariant 5.3. Murawy
Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych	Wariant 5.4. Pónaturalne łąki wilgotne
Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000	Wariant 5.5. Pónaturalne łąki świeże
Wariant 4.1. Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe	Wariant 5.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe
Wariant 4.2. Zalewowe łąki selernicowe i słonorośla	Wariant 5.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające
Wariant 4.3. Murawy	Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie
Wariant 4.4. Pónaturalne łąki wilgotne	Wariant 6.1. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku uprawy
Wariant 4.5. Pónaturalne łąki świeże	Wariant 6.2. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku wytwarzania nasion lub materiału siewnego
Wariant 4.6.1. Torfowiska – wymogi obowiązkowe	Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie
Wariant 4.6.2. Torfowiska – wymogi obowiązkowe i uzupełniające	Wariant 7.1. Zachowanie lokalnych ras bydła
Wariant 4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	Wariant 7.2. Zachowanie lokalnych ras koni

Wariant 4.8. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: rycyka, kszczyka, krwawodzioba lub czajki	Wariant 7.3. Zachowanie lokalnych ras owiec
Wariant 4.9. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: wodniczki	Wariant 7.4. Zachowanie lokalnych ras świń
Wariant 4.10. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: dubelta lub kulika wielkiego	Wariant 7.5. Zachowanie lokalnych ras kóz
Wariant 4.11. Ochrona siedlisk lęgowych ptaków: derkacza	

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna może zostać przyznana rolnikowi albo zarządcy albo grupie rolników albo grupie rolników i zarządców.

Zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne może być realizowane w ramach **jednego wariantu lub jednego pakietu**, w przypadku gdy pakiet nie obejmuje wariantu.

Rolnik lub zarządca może realizować jednocześnie **więcej niż jedno zobowiązanie** rolno-środowiskowo-klimatyczne, jeżeli takie zobowiązanie zostało podjęte **w tym samym roku lub w roku następnym**.

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna do tego samego obszaru może być przyznana z tytułu realizacji **tylko jednego zobowiązania**.

Płatność rolno-środowiskowa w ramach **pakietu 1 nie może być przyznana** w przypadku równoczesnej realizacji w gospodarstwie zobowiązania w ramach **pakietu 2 lub pakietu 6** oraz w przypadku realizacji zobowiązania w zakresie działania **Rolnictwo ekologiczne (PROW 2014-2020)**.

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna może zostać przyznana:

- w ramach **pakietu 1** – tylko do **gruntów ornych**, jeżeli rolnik **nie uprawia tytoniu i nie posiada gruntów ugorowanych**, a łączna powierzchnia posiadanych przez rolnika gruntów rolnych wynosi **co najmniej 3 ha**,
- w ramach **pakietu 2** – tylko do **gruntów ornych** położonych na obszarach szczególnie **zagrożonych erozją wodną**, lub na obszarach problemowych **o niskiej zawartości próchnicy**, lub obszarach szczególnie **narażonych na zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (OSN)**, jeżeli łączna powierzchnia posiadanych przez rolnika gruntów rolnych wynosi **co najmniej 1 ha**,
- w ramach **pakietu 3** – do gruntów, na których są uprawiane **drzewa owocowe poszczególnych odmian** lub **odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 1950 r.**, jeżeli łączna powierzchnia posiadanych przez rolnika gruntów rolnych wynosi **co najmniej 1 ha**,
- w ramach **pakietu 4** – do **położonych na obszarach Natura 2000 trwałych użytków zielonych** lub **obszarów przyrodniczych**, na których występują poszczególne **siedliska przyrodnicze lub siedliska lęgowe poszczególnych ptaków** (położone na obszarach specjalnej ochrony ptaków - OSO), jeżeli rolnik lub zarządca posiada **dokumentację przyrodniczą** (nie dotyczy wariantu 4.7) a łączna powierzchnia posiadanych przez **rolnika użytków rolnych lub obszarów przyrodniczych** wynosi **co najmniej 1 ha**, natomiast łączna powierzchnia posiadanych przez **zarządcę obszarów przyrodniczych** wynosi **co najmniej 1 ha**,
- w ramach **pakietu 5** – do położonych poza obszarem Natura 2000 **trwałych użytków zielonych** lub **obszarów przyrodniczych**, na których występują poszczególne **siedliska przyrodnicze**, jeżeli rolnik lub zarządca posiada **dokumentację przyrodniczą**, a łączna powierzchnia posiadanych przez **rolnika użytków rolnych lub obszarów przyrodniczych** wynosi **co najmniej 1 ha**, natomiast łączna powierzchnia posiadanych przez **zarządcę obszarów przyrodniczych** wynosi **co najmniej 1 ha**,
- w ramach **pakietu 6** – do **gruntów ornych**, na których są uprawiane rośliny odmian regionalnych i amatorskich wpisanych do **krajowego rejestru**, lub poszczególne **rośliny gatunków lub odmian wymienionych w ust. 4 załącznika nr 4** do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, jeżeli łączna powierzchnia posiadanych przez rolnika gruntów rolnych wynosi **co najmniej 1 ha**,
- w ramach **pakietu 7** – jeżeli rolnik utrzymuje wpisane do księgi hodowlanej **krowy, kłacze, lochy, owce matki lub kozy matki** poszczególnych ras, objęte programem ochrony zasobów genetycznych, a łączna powierzchnia posiadanych przez rolnika gruntów rolnych wynosi **co najmniej 1 ha**.

Warunek posiadania **minimalnej powierzchni użytków rolnych lub obszarów przyrodniczych rolnik** może spełnić łącznie z **co najmniej jednym rolnikiem lub zarządcą ubiegającymi się o przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej**.

Warunek posiadania **minimalnej powierzchni obszarów przyrodniczych zarządca** może spełnić łącznie z **co najmniej jednym rolnikiem albo jednym rolnikiem i zarządcą ubiegającymi się o przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej**.

W przypadku pakietu 2. Ochrona gleb i wód, wariant 2.1 Międzyzplony, realizowanego na gruntach rolnych położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w części przysługującej za realizację tego pakietu na tych gruntach jest przyznawana do powierzchni nie większej niż 70% powierzchni tych gruntów.

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach pakietu 1, 2, 4, 5 oraz 6 jest przyznawana w wysokości:

- 100% stawki płatności – za powierzchnię od 0,1 ha do 50 ha,
- 75% stawki płatności – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha,
- 60% stawki płatności – za powierzchnię powyżej 100 ha.

Degresywność powyższa nie jest stosowana, w przypadku gruntów, na których jest realizowany **pakiet 4**, położonych na **obszarach parków narodowych**.

W przypadku uprawy roślin danego gatunku lub odmiany, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w ramach **wszystkich wariantów pakietu 6** jest przyznawana do łącznej powierzchni **uprawy rośliny danego gatunku lub odmiany, nie większej niż 5 ha**.

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w zakresie **pakietu 7** jest przyznawana do poszczególnych ras zwierząt gospodarskich, jeżeli **liczba zwierząt w stadzie** wynosi co najmniej:

- 4 krowy tej samej rasy,
- 2 kłacze tej samej rasy,;
- 10 owiec matek rasy olkuskiej, 15 owiec matek rasy cakiel podhalański, barwna owca górską, polska owca pogórza, czarnogłówka, 30 owiec matek rasy merynos polski w starym typie albo 10 owiec matek pozostałych ras,
- 10 loch rasy puławskiej,
- 8 loch rasy złotnickiej białej, a w przypadku stada objętego programem ochrony zasobów genetycznych przed dniem 1 stycznia 2006 r. – 6 loch,
- 8 loch rasy złotnickiej pstrej, a w przypadku stada objętego programem ochrony zasobów genetycznych przed dniem 1 stycznia 2006 r. – 3 lochy,
- 3 kozy matki.

Dodatkowo płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna w zakresie **pakietu 7** przyznawana jest do nie więcej niż:

- 100 krów, lub
- 70 loch stada podstawowego rasy puławskiej, lub
- 100 loch rasy złotnickiej białej, lub
- 100 loch rasy złotnickiej pstrej,
- utrzymywanych w jednym stadzie.

Szczegółowe wymogi dla poszczególnych pakietów lub wariantów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego dostępne są na stronie internetowej ARiMR (<http://www.arimr.gov.pl>), w Biurach Powiatowych oraz Oddziałach Regionalnych ARiMR.

B4.1. Koszty transakcyjne

Rolnikowi lub zarządcy mogą zostać przyznane koszty transakcyjne poniesione z tytułu:

- sporządzenia dokumentacji przyrodniczej – w przypadku **pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000** (nie dotyczy wariantu 4.7) lub pakietu 5. **Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000**;
- wykonania w laboratoriach urzędowych lub akredytowanych oceny wytworzonego materiału siewnego lub nasion potwierdzającej wymaganą jakość wytworzonego materiału siewnego lub nasion – w przypadku **wariantu 6.2 Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie – w przypadku wytwarzania nasion lub materiału siewnego**.

W przypadku ubiegania się o rekompensatę kosztów transakcyjnych, należy zaznaczyć odpowiednie pola „w tym przyznanie kosztów transakcyjnych ramach: pakietu 4, pakietu 5, pakietu 6” na pierwszej stronie Wniosku o przyznanie płatności na rok 2015.

B4.2. Wymagane załączniki

1. Do wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub do wniosku o przyznanie kolejnych płatności w przypadku zwiększenia wielkości obszaru zobowiązania dołącza się:

- Załączniki graficzne – na których rolnik zaznacza granice działek rolnych, na których realizuje poszczególne pakiety i warianty objęte zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym oraz określone w planie działalności rolnośrodowiskowej elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo, a także:
  - ✓ w przypadku realizacji:
    - **wariantów pakietu 4, 5** - część działki rolnej, która ma pozostać nieskoszona w danym roku lub działkę rolną podlegającą skoszeniu lub nieskoszeniu w całości (przykłady zaznaczania obszarów nieskaszanych wskazane są w części V sekcji D3 niniejszej instrukcji); zaznaczenia te powinny być zgodne z planem działalności rolnośrodowiskowej (wariant 4.7) lub dokumentacją przyrodniczą (pakiet 4 i 5);
    - **pakietu 3** - poszczególne drzewa odmian wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 lub odmian tradycyjnie uprawianych na terytorium RP przed 1950 rokiem;
    - **pakietu 1** – działki rolne położone na gruntach ornych, na których w danym roku realizowana jest praktyka dodatkowa określona w części I ust. 4 pkt 2 lub 3 załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020;
  - ✓ drzewa będące pomnikami przyrody, rowy do 2 metrów szerokości oraz oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² - w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, a nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej.
- Dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego odmian regionalnych i amatorskich wpisanych do krajowego rejestru - w przypadku **wariantu 6.1**.
- *Oświadczenie, zawierające wskazanie zwierząt jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych, potwierdzone przez Instytut Zootechniki* – w przypadku realizacji **pakietu 7**.
- *Oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich* - w przypadku realizacji **pakietu 7**.
- *Oświadczenie o grupie rolników, lub grupie rolników i zarządców* – w przypadku gdy warunek posiadania minimalnej powierzchni użytków rolnych lub trwałych użytków zielonych lub obszarów przyrodniczych, rolnik lub zarządca spełnia wraz z innym rolnikiem lub zarządcą.

2. Do wniosku o przyznanie kolejnej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej dołącza się:

- Dokument potwierdzający zakup kwalifikowanego materiału siewnego odmian regionalnych lub amatorskich wpisanych do krajowego rejestru – w przypadku gdy w ramach **wariantu 6.1** rolnik uprawia rośliny odmian regionalnych lub amatorskich wpisanych do krajowego rejestru. Dokument należy dołączyć do wniosku za czwarty rok uprawy tych odmian.

3. Do dnia 10 lipca roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej składa się:

- *Informacja zawierająca wymogi określone przez eksperta przyrodniczego w zakresie pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 lub pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000* - w przypadku gdy rolnik lub zarządca są obowiązani przestrzegać wymogów, określonych przez eksperta przyrodniczego w dokumentacji przyrodniczej dla **pakietu 4** (z wyłączeniem wariantu 4.7) oraz **pakietu 5**. Informację należy złożyć w roku, w którym określono te wymogi oraz w każdym roku, w którym wymogi te ulegną zmianie.
- *Informacja zawierająca wymogi określone przez doradcę rolnośrodowiskowego w zakresie wariantu 4.7. Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)* - w przypadku gdy rolnik lub zarządca są obowiązani przestrzegać wymogów, określonych przez doradcę rolnośrodowiskowego w planie działalności rolnośrodowiskowej dla **wariantu 4.7**. Informację należy złożyć w roku, w którym określono te wymogi oraz w każdym roku, w którym wymogi te ulegną zmianie;
- Oświadczenie w przypadku realizacji pakietu 4 z wyłączeniem wariantu 4.7 lub pakietu 5:
  - ✓ eksperta przyrodniczego o przeprowadzonej inwentaryzacji siedliska przyrodniczego lub siedliska lęgowego ptaków położonego na gruntach zadeklarowanych we wniosku o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w ramach danego wariantu, która stanowi podstawę do sporządzenia dokumentacji przyrodniczej,
  - ✓ eksperta przyrodniczego, że wymogi realizowanego wariantu nie są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru chronionego działaniami ochronnymi, określonymi w planie ochrony w zadaniach ochronnych lub nie są sprzeczne z działaniami obligatoryjnymi, określonymi w planie zadań ochronnych.
- Oświadczenie doradcy rolnośrodowiskowego, że wymogi realizowanego wariantu nie są sprzeczne z ustanowionymi dla danego obszaru chronionego działaniami ochronnymi określonymi w planie ochrony lub działaniami obligatoryjnymi określonymi w planie zadań ochronnych, w przypadku wariantu 4.7.

4. Do dnia 31 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej składa się:

- Świadectwo oceny polowej i laboratoryjnej materiału siewnego odmian regionalnych wpisanych do krajowego rejestru, a w przypadku roślin z gatunków wymienionych w ust. 4 załącznika nr 3 do rozporządzenia rolno-środowiskowo-klimatycznego - informację o wynikach badania, wydane na podstawie przepisów o nasiennictwie - w przypadku realizacji **wariantu 6.2**.
- *Oświadczenie o posiadaniu plantacji nasiennej rośliny dwuletniej w pierwszym roku uprawy tej rośliny* - w przypadku realizacji **wariantu 6.2**.
- Kopię dokumentu:
  - ✓ zawierającego wyniki analizy gleby z poszczególnych działek rolnych położonych na gruntach ornych, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności w ramach pakietu 1,
  - ✓ sporządzonego przez podmiot, który wykonał analizę, wraz z oświadczeniem, w którym są wskazane działki rolne, których dotyczą wyniki analizy gleby – w pierwszym roku realizacji zobowiązania w ramach **pakietu 1**;
- Kopię dokumentu:
  - ✓ zawierającego wyniki analizy gleby z poszczególnych działek rolnych położonych na gruntach ornych, do których rolnik ubiega się o przyznanie tej płatności i na których wykonano analizę, której wyniki rolnik dostarczył do 31 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie pierwszej płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej w zakresie pakietu 1,
  - ✓ sporządzonego przez podmiot, który wykonał analizę,

wraz z oświadczeniem, w którym są wskazane działki rolne, których dotyczą wyniki analizy gleby - w piątym roku realizacji zobowiązania w ramach **pakietu 1**.

5. W przypadku zastąpienia zwierząt objętych zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach pakietu 7 dołącza się:

- Kopię dokumentu, sporządzonego na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmującego oświadczenie rolnika, podmiotu prowadzącego księgi hodowlane (klacze, matki owiec, lochy, kozy matki), podmiotu upoważnionego do realizacji lub koordynacji działań w zakresie ochrony zasobów genetycznych (krowy, klacze, matki owiec, kozy matki), zawierające wskazanie zwierząt, jakie zostały zastąpione i jakimi je zastąpiono. **Zastąpienia** dokonuje się **w terminie 40 dni** od daty powzięcia informacji o konieczności zastąpienia zwierzęcia; o zastąpieniu rolnik **informuje kierownika** biura powiatowego ARIMR **w terminie 30 dni** od dnia jego dokonania.
- Kopię dokumentu, sporządzonego na formularzu udostępnionym przez Agencję, obejmującego oświadczenie rolnika, podmiotu prowadzącego księgi hodowlane (klacze, matki owiec, lochy, kozy matki), podmiotu upoważnionego do realizacji lub koordynacji działań w zakresie ochrony zasobów genetycznych (krowy, klacze, matki owiec, lochy, kozy matki), zawierające wskazanie zwierząt, jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych - w przypadku, gdy **zastąpienie** zwierząt zostało dokonane na dzień 15 marca lub w terminie składania wniosków o przyznanie płatności, lecz **przed dniem złożenia wniosku** o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.

B4.3. Zmiana zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego

Zobowiązanie rolno-środowiskowo-klimatyczne w zakresie wielkości obszaru oraz miejsca realizacji zobowiązania w trakcie jego realizacji nie podlega zmianie, z wyjątkiem:

- zmiany wielkości obszaru objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach **wariantu 2.1**, lecz nie więcej niż o 15% w stosunku do wielkości obszaru objętego tym zobowiązaniem w pierwszym roku jego realizacji, lub zmiany miejsca realizacji tego zobowiązania;
- zmiany wielkości obszaru objętego zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach danego **wariantu pakietu 6** lub zmiany miejsca realizacji tego zobowiązania.

W ramach realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego rolnik może dokonywać zmiany uprawianych roślin lub miejsca ich uprawy objętych tym zobowiązaniem, jeżeli mimo dokonania tych zmian są spełnione warunki przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej z tytułu realizacji tego zobowiązania. W przypadku uprawy rośliny dwuletniej, zmiana uprawianej rośliny oraz zmiana miejsca jej uprawy, jest dopuszczalna po upływie dwóch lat uprawy tej rośliny.

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach wariantu **pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000** obszary objęte tym zobowiązaniem, zostaną objęte obszarem Natura 2000, zobowiązanie to staje się zobowiązaniem rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach odpowiedniego wariantu **pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000**.

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach wariantu **pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000** obszary objęte tym zobowiązaniem zostaną wyłączone z obszaru Natura 2000, zobowiązanie to staje się zobowiązaniem w ramach odpowiedniego wariantu **pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 (nie dotyczy wariantów 4.7, 4.8, 4.9, 4.10 oraz 4.11)**.

Zmiana zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w zakresie poszczególnych wariantów **pakietu 7** może polegać jedynie na:

- zwiększeniu liczby zwierząt danej rasy lokalnej objętych tym zobowiązaniem lub zmniejszeniu liczby tych zwierząt, jeżeli mimo tego zmniejszenia liczba tych zwierząt nie będzie niższa niż liczba zwierząt danej rasy, objętych tym zobowiązaniem w pierwszym roku jego realizacji;
- zastąpieniu, zwierząt danej rasy lokalnej objętych tym zobowiązaniem zwierzętami tej samej rasy, jeżeli zwierzęta te spełniają warunki przyznania płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej.

B5. Płatność ekologiczna (PROW 2014-2020)

Beneficjenci, którzy rozpoczęli realizację działania „Program rolnośrodowiskowy” w roku 2014 r. w ramach PROW 2007-2013 (w tym w zakresie Pakietu 2. Rolnictwo ekologiczne) mogą dostosować zobowiązania i przejść w 2015 r. na zasady i warunki określone dla analogicznych pakietów w działaniu Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020.

Długość trwania zobowiązania, w przypadku beneficjentów, którzy zdecydowali się na przejście w 2015 r. na zasady i warunki określone dla analogicznych pakietów w działaniu Rolnictwo ekologiczne i Działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym w ramach PROW 2014 - 2020 wynosi łącznie 5 lat (w tym 1 rok w ramach PROW 2007-2013 i 4 lata w ramach PROW 2014-2020). Zamiar dostosowania podjętego zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach PROW 2007-2013 na zasady i warunki określone w ramach zobowiązań w ramach PROW 2014-2020, rolnik potwierdza poprzez zaznaczenie pola 20 na ostatniej stronie *Wniosku o przyznanie płatności*.

Zobowiązanie ekologiczne można realizować w ramach następujących pakietów i wariantów:

Nazwa pakietu/wariantu	Nazwa pakietu/wariantu
Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji	Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji
Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji	Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji
Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji	Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji
Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji	Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji
Wariant 4.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji	Wariant 10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji
Wariant 4.1.2. Uprawy jagodowe w okresie konwersji	Wariant 10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji
Wariant 4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji	Wariant 10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji
Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji	Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji
Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji	Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji

Płatność ekologiczna może zostać przyznana rolnikowi albo grupie rolników.

Zobowiązanie ekologiczne jest realizowane w ramach:

- pakietu 1–3, 5, 7–9 lub 11 lub wariantu 4.1.2 lub 10.1.2, albo
- wariantu 4.1.1 lub wariantu 4.2 lub wariantu 10.1.1 lub wariantu 10.2, albo
- pakietu 6 lub 12.

Rolnik może realizować jednocześnie **więcej niż jedno zobowiązanie ekologiczne** jeżeli takie zobowiązanie zostało podjęte **w tym samym roku lub w roku następnym**.

Płatność **ekologiczna** do tego samego obszaru może być przyznana z tytułu realizacji **tylko jednego zobowiązania**.

Płatność ekologiczna jest przyznawana:

- w ramach **wszystkich pakietów**, jeżeli łączna powierzchnia posiadanych przez rolnika użytków rolnych wynosi 1 ha (warunek ten rolnik, może spełnić łącznie z **co najmniej jednym innym rolnikiem ubiegającym się o przyznanie płatności ekologicznej**),
- w ramach **wszystkich pakietów**, jeżeli rolnik **prowadzi produkcję rolną zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym**, co jest potwierdzone informacjami zawartymi w wykazie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o rolnictwie ekologicznym,

- w ramach **wszystkich pakietów z wyjątkiem pakietu 6 i 12** (Trwałe użytki zielone), jeżeli rolnik **wytworzył produkty rolnictwa ekologicznego**,
- w ramach **pakietu 5 i 11** (Uprawy paszowe na gruntach ornych), jeżeli rolnik lub małżonek rolnika jest **posiadaczem zwierząt**, gatunków takich jak: bydło domowe, daniele, gęsi, indyki, jelenie szlachetne i jelenie sika, kaczki, konie, kozy, króliki, kury, owce, perlice, świnie:
  - **utrzymywanych zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym**, których liczba, w przeliczeniu na duże jednostki przeliczeniowe (DJP), wynosi co **najmniej 0,3 DJP** na hektar gruntów ornych i trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznej w ramach pakietu 5, 6, 11 oraz 12, lub
  - których liczba wynosi co najmniej 0,3 DJP/ 1 ha wszystkich gruntów ornych i TUZ zadeklarowanych w ramach wszystkich pakietów działania Rolnictwo ekologiczne,
- w ramach **pakietu 6 i 12** (Trwałe użytki zielone), jeżeli rolnik lub małżonek rolnika jest posiadaczem zwierząt gatunków takich jak: bydło domowe, daniele, gęsi, jelenie i jelenie sika (wschodnie), konie, kozy, króliki oraz owce, których liczba, w przeliczeniu na duże jednostki przeliczeniowe (DJP), wynosi co **najmniej 0,3 DJP** na hektar wszystkich trwałych użytków zielonych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności ekologicznej,
- w przypadku wariantu **10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji** oraz wariantu **10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji**, jeżeli rolnik zobowiązał się do utrzymania minimalnej obsady drzew, na gruntach, do których zostanie mu przyznana ostatnia płatność ekologiczna z tytułu realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie wariantu 10.1.1 lub 10.2, przez 2 lata od zakończenia realizacji tego zobowiązania.

Płatność ekologiczna jest przyznawana do:

- **gruntów ornych, na których występują uprawy wymienione w załączniku nr 4** do rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – w przypadku pakietów 1–3, 5, 7–9 lub 11 lub wariantu 4.1.2 lub 10.1.2,
- **trwałych użytków zielonych** - w przypadku pakietów 5 i 6, jeżeli w trakcie realizacji tych pakietów grunty orne, na których jest uprawiana mieszanka wieloletnia traw albo mieszanka wieloletnia traw z motylkowatymi drobnonasiennymi, stały się trwałymi użytkami zielonymi oraz pakietów 6 i 12,
- **sadów, w których są uprawiane drzewa lub krzewy z gatunków wymienionych w załączniku nr 3 do rozporządzenia** szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Rolnictwo ekologiczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020– w przypadku wariantów 4.1.1 lub wariantu 4.2 lub wariantu 10.1.1 lub wariantu 10.2.

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie **pakietów 1-6** (w okresie konwersji), rolnik **zakończy okres konwersji**, płatność ekologiczna w danym roku jest przyznawana wg stawek określonych dla odpowiednich **pakietów 7-12** (po okresie konwersji).

Pomimo stwierdzenia, na podstawie wykazu przekazanego przez jednostkę certyfikującą w zakresie rolnictwa ekologicznego wariant, w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego **w zakresie pakietu 7-12** (po okresie konwersji), że **okres konwersji nie został zakończony**, płatność ekologiczna w danym roku jest przyznawana wg stawek płatności określonych dla **pakietów 7-12**.

W przypadku **pakietów 1-6** (w okresie konwersji), płatność ekologiczna jest przyznawana do użytków rolnych będących **w okresie konwersji**, ale nie więcej niż przez 3 lata realizacji zobowiązania ekologicznego. W przypadku, gdy okres konwersji jest **dłuższy niż 3 lata** - płatność ekologiczna jest przyznawana wg stawek określonych dla odpowiednich **pakietów 7-12** (po okresie konwersji).

W przypadku realizacji zobowiązania ekologicznego w ramach **pakietów 1-6** (w okresie konwersji) na gruntach rolnych do których rolnikowi została przyznana pomoc w ramach pakietu rolnictwo ekologicznego w ramach:

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt objętej planem rozwoju obszarów wiejskich (Dz. U. Nr 174, poz. 1809, z późn. zm.), lub
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. Nr 33, poz. 262, z późn. zm.), lub
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U. poz. 361 i 1312 oraz z 2014 r. poz. 324 i 1487),

płatność ekologiczna do tych gruntów jest przyznawana wg stawek określonych odpowiednio dla **pakietów 7-12** (po okresie konwersji).

Płatność ekologiczna jest przyznawana w wysokości:

- 100% stawki płatności – za powierzchnię od 0,1 ha do 50 ha,
- 75% stawki płatności – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha,
- 60% stawki płatności – za powierzchnię powyżej 100 ha.

Szczegółowe wymogi dla poszczególnych pakietów lub wariantów działania rolno-środowiskowo-klimatycznego dostępne są na stronie internetowej ARiMR (<http://www.arimr.gov.pl>), w Biurach Powiatowych oraz Oddziałach Regionalnych ARiMR.

B5.1. Koszty transakcyjne

Rolnikowi mogą zostać przyznane koszty transakcyjne poniesione z tytułu kontroli gospodarstwa ekologicznego przez jednostkę certyfikującą w zakresie rolnictwa ekologicznego.

W przypadku ubiegania się o rekompensatę kosztów transakcyjnych, należy zaznaczyć odpowiednie pola „w tym przyznanie kosztów transakcyjnych” na pierwszej stronie Wniosku o przyznanie płatności na rok 2015.

W przypadku, gdy rolnik jest jednocześnie beneficjentem działania „Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych – wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości żywności” w ramach PROW 2014-2020 lub działania „Uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności” w ramach PROW 2007-2013, koszty transakcyjne w takim przypadku nie przysługują.

B5.2. Wymagane załączniki

1. Do wniosku o przyznanie pierwszej płatności ekologicznej dołącza się:

- Załączniki graficzne – na których rolnik zaznacza:
  - ✓ granice działek rolnych, na których realizuje poszczególne pakiety i warianty objęte zobowiązaniem ekologicznym oraz określone w planie działalności ekologicznej elementy krajobrazu rolniczego nieużytkowane rolniczo oraz
  - ✓ drzewa będące pomnikami przyrody, rowy do 2 metrów szerokości oraz oczka wodne w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² - w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności ekologicznej, a nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej.
- *Oświadczenie o utrzymaniu minimalnej obsady drzew przez 2 lata od zakończenia realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie upraw sadowniczych* - w przypadku realizacji wariantu **10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji** lub wariantu **10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji**.
- *Oświadczenie o grupie rolników* – w przypadku gdy warunek posiadania minimalnej powierzchni użytków rolnych lub warunek posiadania zwierząt w ramach pakietu 5, 6, 11 lub 12, rolnik spełnia wraz z innym rolnikiem.
- *Oświadczenie współmałżonka o wyrażeniu zgody na uwzględnienie zwierząt będących w jego posiadaniu do ustalenia powierzchni*, do której przysługuje płatność ekologiczna w zakresie **pakietu 5, 6, 11 oraz 12** - w przypadku realizacji **pakietu 5, 6, 11 oraz 12**.

2. Do dnia 31 października roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej składa się:

- Zaświadczenie wydane przez podmiot prowadzący rejestr koniowatych, o którym mowa w przepisach o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt – w przypadku realizacji **pakietu 5, 6, 11 oraz 12.**

B5.3. Zmiana zobowiązania ekologicznego

Zobowiązanie ekologiczne w zakresie wielkości obszaru oraz miejsca realizacji zobowiązania w trakcie jego realizacji **nie podlega zmianie.**

W ramach realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie pakietów **1–3, 5, 7–9 lub 11** lub wariantu **4.1.2** lub **10.1.2**, rolnik może dokonywać **zmiany uprawianych roślin, miejsca ich uprawy lub zmiany wariantów lub pakietów** objętych tym zobowiązaniem, jeżeli mimo dokonania tych zmian są spełnione warunki przyznania płatności ekologicznej z tytułu realizacji tego zobowiązania. W przypadku uprawy rośliny dwuletniej, zmiana uprawianej rośliny, zmiana miejsca jej uprawy oraz zmiana wariantu lub pakietu jest dopuszczalna po upływie dwóch lat uprawy tej rośliny.

W przypadku realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie pakietów **6 oraz 12** (Trwałe użytki zielone) oraz wariantów **4.1.1** lub wariantu **4.2** lub wariantu **10.1.1** lub wariantu **10.2** (Uprawy sadownicze, z wyjątkiem uprawy maliny, truskawki lub poziomki), **nie można dokonywać zmiany uprawianych roślin oraz miejsca ich uprawy.**

W przypadku realizacji pakietu 5 lub 11 na gruntach ornych, na których jest uprawiana mieszanka wieloletnia traw albo mieszanka wieloletnia traw z motylkowatymi drobnonasiennymi, pakiety te można zastąpić pakietami 6 lub 12, jeżeli grunty na których uprawiane są te mieszanki stały się trwałymi użytkami zielonymi.

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie **pakietów 1-6** (w okresie konwersji) **zostanie zakończony okres konwersji**, co zostanie potwierdzone na wykazie przekazanym przez jednostkę certyfikującą w zakresie rolnictwa ekologicznego, rolnik od roku, w którym zakończył okres konwersji realizuje odpowiednio **pakiety 7-12** (po okresie konwersji).

Jeżeli w trakcie realizacji zobowiązania ekologicznego w zakresie **pakietów 7-12** (po okresie konwersji) zostanie stwierdzone, że **okres konwersji nie został zakończony**, co zostanie potwierdzone na wykazie przekazanym przez jednostkę certyfikującą w zakresie rolnictwa ekologicznego, rolnik od roku, w którym stwierdzono, że okres konwersji nie został zakończony, realizuje odpowiednio **pakiety 1-6** (w okresie konwersji).

B6. Wypłata pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013)

W roku 2015 beneficjenci po raz pierwszy na wspólnym formularzu wniosku o przyznanie płatności mogą się ubiegać o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – premia pielęgnacyjna i premia zalesieniowa.

Jeżeli beneficjent nie ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do wniosku dołącza:

- podpisane załączniki graficzne, na których zaznacza elementy krajobrazu podlegające zachowaniu (w przypadku, gdy beneficjent ubiega się o przyznanie pomocy na zalesianie gruntów rolnych) - nie dotyczy beneficjentów, którzy poza działkami zalesionymi nie posiadają żadnych innych działek rolnych, granice zalesionego gruntu,
- Kopię decyzji w sprawie przekwalifikowania zalesionego gruntu na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków – dotyczy beneficjentów, którzy ubiegają się o piątą premię pielęgnacyjną w piątym roku od wykonania zalesienia oraz premię zalesieniową **począwszy od piątego roku od zalesienia.**

Kopię decyzji w sprawie przekwalifikowania gruntu rolnego na grunt leśny albo zaświadczenie o przekwalifikowaniu zalesionego gruntu na grunt leśny w wyniku modernizacji ewidencji gruntów i budynków składa się do kierownika biura powiatowego Agencji do końca roku kalendarzowego, w którym upływa 5 lat od dnia złożenia oświadczenia o wykonaniu zalesienia zgodnie z planem zalesienia. Wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie w roku 2015 powinien również złożyć beneficjent, który wykonał zalesienie jesienią 2014 r. w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013).

CZĘŚĆ III ZASADY WYPEŁNIANIA WNIOSKU O PRYZNANIE PŁATNOŚCI NA ROK 2015

Rolnik powinien wypełnić wszystkie białe pola w formularzu wniosku (pola obowiązkowe), dla płatności, o które ubiega się w roku 2015. Wniosek należy wypełnić czytelnie długopisem, drukowanymi literami, bez skreśleń i poprawek w danych osobowych.

W części *Wniosek o przyznanie płatności na rok 2015*, rolnik zaznacza znakiem „X” rodzaj płatności, o jaką się ubiega.

I. Cel złożenia

Należy zaznaczyć znakiem „X” pole informujące, że formularz stanowi:

wniosek - pole to powinno być zaznaczone tylko w przypadku, gdy rolnik składa wniosek na 2015 rok.

Należy pamiętać o zaznaczeniu znakiem „X” rodzaju płatności, której dotyczy wniosek.

zmiana do wniosku - pole to powinno zostać zaznaczone w przypadku, gdy:

- rolnik z własnej inicjatywy składa zmianę do wcześniej złożonego wniosku o przyznanie jednolitej płatności bezpośrednich (z wyłączeniem płatności związanych do zwierząt), płatności niezwiązanej do tytoniu, płatności ONW, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) z wyłączeniem płatności w zakresie zachowania zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w gospodarstwie, płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) oraz płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), wypłaty pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) - do dnia 15 czerwca 2015 r. lub po 15 czerwca 2015 r., ale przed ostatecznym terminem wyznaczonym na złożenie wniosku (15 czerwca + 25 dni), tj. do 10 lipca 2015 r., z tym, że zgłoszenie zmiany do wniosku od dnia 16 czerwca do dnia 10 lipca 2015 r. spowoduje zmniejszenie kwoty płatności odnoszącej się do dodanej powierzchni działek o 1% za każdy dzień roboczy opóźnienia.

Zmiana może polegać na:

- ✓ dodaniu nowych działek ewidencyjnych lub działek rolnych wraz z wymaganymi dla nich załącznikami do uprzednio złożonego wniosku o przyznanie danej płatności (**nie jest możliwe zwiększenie powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności**),
- ✓ zmniejszeniu zadeklarowanych wcześniej działek rolnych,
- ✓ dokonaniu zmian w dołączonych do wniosku dokumentach (oświadczenia, umowy),
- ✓ dodaniu nowych schematów pomocowych (taką deklarację traktuje się jako złożenie nowego wniosku dla dodanego schematu pomocowego),
- ✓ dodaniu zwierząt poszczególnych ras w ramach pakietu 7 w przypadku płatności rolnośrodowiskowej;
- rolnik z własnej inicjatywy informuje kierownika biura powiatowego ARiMR, że dane zawarte we wniosku są nieprawidłowe lub dane wykazane we wniosku zdezaktualizowały się od czasu jego złożenia (o ile rolnik nie został powiadomiony o zamiarze przeprowadzenia kontroli na miejscu lub nie został poinformowany o nieprawidłowościach we wniosku). Zmiany te **nie mogą** skutkować zwiększeniem powierzchni deklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na rok 2015 w ramach poszczególnych grup upraw ani dodaniem nowych schematów pomocowych, w tym pakietów lub wariantów w ramach PROW 2007-2013 lub PROW 2014-2020.

Zmiany do wniosku oraz uzupełnienie braków, w tym złożenie załączników oraz wypełnionych materiałów graficznych, składa się na formularzu wniosku z zaznaczonym celem złożenia: *Zmiana do wniosku*. Formularz zmiany powinien zostać wypełniony tylko w zakresie danych, które będą zmodyfikowane lub dodane, są nieprawidłowe lub od czasu złożenia wniosku uległy dezaktualizacji. Ponadto należy wypełnić wszystkie dane osobowe oraz czytelnie podpisać formularz zmiany do wniosku. **Należy pamiętać o zaznaczeniu znakiem „X” rodzaju płatności, której dotyczy zmiana.**

Braki we wniosku oraz na załącznikach i na materiale graficznym uzupełnione po dniu 10 lipca 2015 r., nie są uwzględniane w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w sprawie przyznania płatności.

korekta wniosku - pole to powinno być zaznaczone w przypadku, gdy rolnik składa wyjaśnienia do wcześniej złożonego wniosku, na wezwanie do złożenia wyjaśnień.

W sytuacji, kiedy korekta dotyczy błędów w danych osobowych wówczas na formularzu korekty należy wypełnić wszystkie dane osobowe oraz czytelnie podpisać korektę, czyli wypełnić: rok, Część I *Cel złożenia*, Część II *Numer identyfikacyjny*, Część III *Podmiot*, pole 25 – *Data i podpis wnioskodawcy*.

W sytuacji, kiedy korekta dotyczy innych nieprawidłowości w odniesieniu do działek ewidencyjnych lub rolnych, wówczas na formularzu korekty należy wypełnić dane osobowe oraz wszystkie dane dotyczące tej niekompletnej działki rolnej lub ewidencyjnej, czyli: rok, Część I *Cel złożenia*, Część II *Numer identyfikacyjny*, Część III *Podmiot*, Część VI *Informacja o załącznikach* - o ile zachodzi taka potrzeba, Tabelę VII - tylko dane błędnej działki ewidencyjnej, Tabelę VIII- tylko dane błędnej działki rolnej i pole 25 - *Data i podpis wnioskodawcy*.

wycofanie części wniosku - pole to powinno być zaznaczone w przypadku, gdy:

- rolnik chce z własnej inicjatywy wycofać część wniosku (część działek ewidencyjnych lub część działek rolnych deklarowanych do danej płatności lub co najmniej jedno zwierzę zadeklarowane do płatności związanych do zwierząt lub zwierzę zadeklarowane w ramach pakietu 7 PROW 2007-2013 lub PROW 2014-2020),
- rolnik chce z własnej inicjatywy wycofać wniosek o przyznanie poszczególnych rodzajów płatności.

Należy pamiętać o zaznaczeniu znakiem „X” rodzaju płatności, której dotyczy wycofanie części wniosku.

wycofanie całego wniosku - pole to powinno być zaznaczone w przypadku, gdy rolnik z własnej inicjatywy chce wycofać cały wniosek o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub cały wniosek o przyznanie płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW), lub cały wniosek o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), lub cały wniosek o przyznanie płatności ekologicznej (PROW 2014-2020), lub cały wniosek o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), lub cały wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013). Należy pamiętać o zaznaczeniu znakiem „X” rodzaju płatności, której dotyczy wycofanie całego wniosku.

Uwaga:

Wycofanie wniosku po otrzymaniu pierwszej płatności rolnośrodowiskowej lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub płatności ekologicznej będzie skutkowało koniecznością zwrotu otrzymanych środków finansowych, z zastrzeżeniem przypadków siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.

Uwaga: W Części I *Cel złożenia*, na jednym formularzu wniosku należy zaznaczyć tylko jedno z wyżej wymienionych pól, tj. albo wniosek, albo zmiana do wniosku, albo korekta wniosku, albo wycofanie części wniosku, albo wycofanie całego wniosku.

II. Numer identyfikacyjny

Pole 01 - należy wpisać 9-cyfrowy numer identyfikacyjny nadany na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności. Jeżeli rolnik nie posiada nadanego numeru, jest zobowiązany złożyć do biura powiatowego ARIMR, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę rolnika, najpóźniej wraz z wnioskiem o przyznanie płatności, wniosek o wpis do ewidencji producentów, celem nadania numeru identyfikacyjnego, zgodnie z ustawą z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2012 r., poz. 86, z późn. zm.).

III. Podmiot

Pole 02 - należy wpisać nazwisko osoby, która ubiega się o przyznanie płatności, a w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (j.o.n.o.p) - pełną nazwę.

Pole 03 - należy wpisać pierwsze imię osoby, która ubiega się o przyznanie płatności, a w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (j.o.n.o.p) - nazwę skróconą.

Pole 04 - należy wpisać drugie imię osoby (jeżeli je posiada), która ubiega się o przyznanie płatności, a w przypadku jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej - nazwę organu założycielskiego.

Pole 05 - należy wpisać numer PESEL (dotyczy osób fizycznych).

Pole 06 - należy wpisać numer REGON, jeżeli został nadany (pole obowiązkowe dla osób prawnych i j.o.n.o.p).

Pole 07 - należy wpisać kod kraju oraz numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości; dotyczy osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego.

Pole 08 - należy wskazać znakiem „X” właściwą działalność, jeżeli rolnik ubiegający się o płatność jest aktywnym rolnikiem, a jednocześnie administruje portem lotniczym lub stałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi lub wodociągami lub świadczy usługi przewozu kolejowego lub w zakresie obrotu nieruchomościami.

Uwaga:

Należy pamiętać, iż dane osobowe zadeklarowane we wniosku muszą być zgodne z aktualnymi danymi zadeklarowanymi we *wniosku o wpis do ewidencji producentów*. W przypadku, gdy dane podmiotowe uległy zmianie w stosunku do danych podmiotowych zgłoszonych we *wniosku o wpis do ewidencji producentów*, rolnik jest obowiązany złożyć wniosek o wpis do ewidencji producentów z zaznaczonym w części *Cel* zgłoszenia polem *Zmiana danych*.

IV. System dla małych gospodarstw

Część IV wniosku należy wypełnić tylko w przypadku, gdy rolnik wnioskuje o uznanie go za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw albo, gdy oświadcza, że występuje z systemu dla małych gospodarstw (nie wyraża zgody na „automatyczne” włączenie do systemu dla małych gospodarstw).

Pole 09 - należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy rolnik wnioskuje o uznanie go za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw. **Pole 10** - należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy rolnik oświadcza, że występuje z systemu dla małych gospodarstw.

W przypadku, gdy rolnik nie zaznaczy pola 10 oraz łączna kwota płatności bezpośrednich nie przekroczy równowartości w złotych kwoty 1 250 euro, rolnik zostanie „automatycznie” uznany za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw. W przypadku, gdy łączna kwota płatności bezpośrednich przekroczy równowartość w złotych kwoty 1 250 euro i rolnik zaznaczy pole 09, wówczas zostanie on włączony do systemu dla małych gospodarstw, a kwota płatności bezpośrednich zostanie ograniczona do równowartości w złotych kwoty 1 250 euro.

V. Liczba posiadanych zwierząt, do których mają zostać przyznane płatności związane do zwierząt

Część V wniosku należy wypełnić tylko w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności związanych do zwierząt: płatności do bydła lub płatności do krów, lub płatności do owiec, lub płatności do kóz. W takim przypadku do wniosku należy dołączyć *Oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności*. Wzór oświadczenia jest dostępny na stronie internetowej www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARIMR.

Pole 11 - należy wpisać liczbę (nie mniej niż 3 i nie więcej niż 30) posiadanych samic lub samców z gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. nie przekracza 24 miesięcy, tj. urodzone w okresie od dnia 16 maja 2013 r. do dnia 15 maja 2015 r. włącznie.

Pole 12 - należy wpisać liczbę (nie mniej niż 3 i nie więcej niż 30) posiadanych krów z gatunku bydło domowe (*Bos taurus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. przekracza 24 miesiące, tj. urodzone do dnia 15 maja 2013 r.

Pole 13 - należy wpisać liczbę (nie mniej niż 10) posiadanych samic z gatunku owca domowa (*Ovis aries*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. wynosi co najmniej 12 miesięcy, tj. urodzone do dnia 15 maja 2014 r. włącznie.

Pole 14 - należy wpisać liczbę (nie mniej niż 5) posiadanych samic kóz z gatunku koza domowa (*Capra hircus*), których wiek w dniu 15 maja 2015 r. wynosi co najmniej 12 miesięcy, tj. urodzone do dnia 15 maja 2014 r. włącznie.

Uwaga:

Jeżeli zwierzę jest przedmiotem współposiadania, do wniosku należy dołączyć *Oświadczenie o wyrażeniu zgody na ubieganie się o przyznanie płatności przez współposiadacza*. Wzór oświadczenia dostępny jest na stronie internetowej www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARIMR.

Płatności związane do zwierząt przysługują temu współposiadaczowi, na którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę. Zgoda nie jest wymagana, jeśli miałyby pochodzić od współposiadacza będącego małżonkiem wnioskodawcy.

VI. Informacja o załącznikach

Pole 15 - należy wpisać nazwę załącznika dołączonego do wniosku oraz liczbę załączników.

Pole 16 - należy wpisać łączną liczbę załączników, którą rolnik dołącza do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Podana liczba załączników stanowi sumę załączników wymienionych w polu 15.

Materiał graficzny (załącznik graficzny) - zawiera liczbę stron materiału graficznego, który został dołączony do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Materiały graficzne należy wypełnić zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej instrukcji i podpisane obowiązkowo dołączyć do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015.

Uwaga:

Rolnik, który po raz pierwszy deklaruje działkę ewidencyjną zobowiązany jest do pozyskania materiału graficznego w biurze powiatowym ARiMR i dołączenia go do składanego wniosku o przyznanie płatności. Płatności zostaną przyznane jedynie do działek rolnych, które są wyrysowane na materiale graficznym.

Wzory załączników, które należy dołączyć do wniosku w zależności od rodzaju płatności oraz wzory załączników są dostępne na stronie internetowej www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

Do wniosku o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej oraz płatności ekologicznej, dołącza się załączniki wymienione w części II sekcji B3.2, B4.2, B5.2 niniejszej instrukcji.

VII. Oświadczenie o powierzchni działek ewidencyjnych

Do wypełnienia wniosku mogą być wykorzystane dokumenty zawierające dane dotyczące gruntów rolnych, jedynie w zakresie położenia działki ewidencyjnej (województwo, powiat, gmina) oraz numeru działki ewidencyjnej.

Kolumna 10 musi być zawsze uzupełniona przez rolnika, a kolumna 12 wówczas, gdy rolnik zobowiązany jest do realizacji praktyk w zakresie utrzymania obszarów proekologicznych i na działce ewidencyjnej znajdują się elementy EFA.

Rolnik ma obowiązek zadeklarować wszystkie działki ewidencyjne, na których znajdują się grunty kwalifikujące się do przyznania płatności, będące w jego posiadaniu, także w przypadku, gdy działki te nie są deklarowane do jednolitej płatności obszarowej lub płatności związanych do powierzchni upraw lub płatności ONW, lub płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), lub płatności ekologicznej (PROW 2014-2020), lub pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013). W przypadku ubiegania się o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) należy zadeklarować działki ewidencyjne, na których znajdują się powierzchnie zalesione, w odniesieniu do których rolnik ubiega się o tę wypłatę. Należy zadeklarować działki ewidencyjne, ich położenie i powierzchnie, zgodnie ze stanem faktycznym.

W przypadku deklarowania do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000, działek rolnych, na których występują siedliska, które nie kwalifikują się do płatności bezpośrednich, ich powierzchnię należy uwzględnić w powierzchni wskazywanej w kolumnie 9.

Jeżeli liczba działek ewidencyjnych, które rolnik deklaruje we wniosku, przewyższa liczbę wierszy przewidzianych w Części VII *Wniosku*, rolnik powinien pobrać dodatkową stronę wniosku *Oświadczenie o powierzchni działek ewidencyjnych* oraz wpisać na niej kolejny numer strony. Strony numeruje się w następujący sposób: w prawym dolnym rogu, po cyfrze 2 należy dopisać kolejną literę alfabetu poczynając od „a”. Pierwsza z dodatkowych stron będzie oznaczona numerem: 2a/4, druga 2b/4, trzecia 2c/4, itd.

W przypadku wpisania w Części VII *Wniosku* niepoprawnych lub błędnych danych, należy skreślić cały wiersz, w którym wystąpił błąd, jedną kreską tak, aby zapis był widoczny i obok kreski należy złożyć czytelny podpis i datę. Nowe, poprawne dane należy wpisać bezpośrednio pod skreślonym wierszem.

Zasady wypełniania poszczególnych kolumn w Części VII wniosku.

kolumna 1 - należy wpisać numery porządkowe działek ewidencyjnych.

Kolumny od 2 do 4 - należy wpisać odpowiednio: nazwę województwa, powiatu i gminy, na terenie których położona jest dana działka ewidencyjna.

kolumny od 5 do 8 - należy wpisać odpowiednio: nazwę obrębu ewidencyjnego, numer obrębu ewidencyjnego, numer arkusza mapy, numer działki ewidencyjnej.

kolumna 9 – powierzchnia kwalifikującego się hektara ogółem na działce ewidencyjnej.

Należy zadeklarować powierzchnię kwalifikującego się hektara ogółem na działce ewidencyjnej. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku).

Za kwalifikujący się hektar uznaje się:

▪ wszelkie użytki rolne (grunty orne, trwałe użytki zielone, uprawy trwałe):

- ✓ wykorzystywane do prowadzenia działalności rolniczej lub – w przypadku, gdy obszar wykorzystuje się także do prowadzenia działalności pozarolniczej – wykorzystywane głównie do prowadzenia działalności rolniczej (z wyłączeniem obszarów na lotniskach, polach golfowych i boiskach sportowych), lub
- ✓ utrzymywane w stanie, dzięki któremu nadają się one do wypasu lub uprawy, poprzez obowiązkowe wykonanie co najmniej jednego zabiegu agrotechnicznego polegającego na usuwaniu niepożądanego roślinności, w terminie do dnia 31 lipca roku składania wniosku.

▪ każdy obszar, który zapewni rolnikowi prawo do jednolitej płatności obszarowej w 2008 r. i który:

- ✓ nie spełnia powyższych warunków ze względu na objęcie obszaru ochroną na mocy dyrektywy ws. ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, dyrektywy wodnej, dyrektywy ws. ochrony dzikiego paktuwa, (np. powierzchnie deklarowane na obszarach Natura 2000),
- ✓ jest zalesiony w ramach PROW 2007-2013 lub PROW 2014-2020.

W przypadku deklarowania do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000, działek rolnych, na których występują obszary przyrodnicze, które nie kwalifikują się do jednolitej płatności obszarowej, ich powierzchnię należy uwzględnić w powierzchni wskazywanej w kolumnie 9.

kolumna 10 – powierzchnia gruntów ornych ogółem na działce ewidencyjnej, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności.

Należy zadeklarować powierzchnię wszystkich gruntów ornych na działce ewidencyjnej, które są w posiadaniu rolnika, nawet wówczas, gdy grunty te nie są zgłoszone do płatności. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku).

kolumna 11 – powierzchnia gruntów niezgłoszonych do płatności.

Należy wpisać powierzchnię gruntów rolnych znajdujących się na działce ewidencyjnej, która w danym roku nie jest zgłoszona do płatności bezpośrednich, płatności ONW, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020), płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) lub pomocy na zalesianie gruntów rolnych (PROW 2007-2013). Obszar niezgłoszony do płatności obejmuje także grunty orne, które nie zostały zgłoszone do płatności i zostały uwzględnione w kolumnie 10. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku).

Uwaga:

Jeśli rolnik nie zadeklaruje wszystkich gruntów rolnych (w tym powierzchni mniejszej niż 0,1 ha), a różnica pomiędzy powierzchnią zadeklarowanych gruntów rolnych i powierzchnią gruntów rolnych, będących w posiadaniu rolnika, wynosi więcej niż 3% zadeklarowanej powierzchni do płatności/pomocy, należna za dany rok kwota płatności bezpośrednich lub płatności ONW, lub płatności rolnośrodowiskowej, lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, lub płatności ekologicznej, lub pomocy na zalesianie PROW 2007-2013 – Schemat I, będzie pomniejszona o maksymalnie 3%.

kolumna 12 – element proekologiczny (element EFA).

Jeżeli w gospodarstwie grunty orne zajmują więcej niż 15 ha i rolnik zobowiązany jest do utrzymania obszaru proekologicznego, a na danej działce ewidencyjnej występują elementy EFA uwzględniane przy wyliczaniu powierzchni EFA, wówczas należy wstawić znak X. Dodatkowo należy dołączyć do wniosku oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych.

Uwaga:

Każdy zadeklarowany we wniosku element EFA należy wyrysować na materiale graficznym. Zaleca się zgłaszać elementy EFA, gdy powierzchnia gruntów ornych jest nieznacznie mniejsza niż 15 ha, a także zaleca się zgłaszać większą powierzchnię obszarów EFA niż wymagane 5% powierzchni gruntów ornych, w celu uniknięcia ewentualnych zmniejszeń płatności w przypadku, gdy w wyniku przeprowadzonej kontroli na miejscu zostanie stwierdzona większa niż zgłaszana przez rolnika powierzchnia gruntów ornych (powyżej 15 ha) lub zostanie stwierdzona mniejsza powierzchnia obszaru EFA.

kolumna 13 – powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej.

Należy zadeklarować łączną powierzchnię zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013). Należy podać faktyczną powierzchnię zalesioną, istniejącą na danej działce ewidencyjnej w dniu złożenia wniosku o wypłatę pomocy na zalesianie. Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku). W przypadku, gdy zalesienie zostało wykonane na danej działce ewidencyjnej na podstawie kilku wniosków o przyznanie pomocy na zalesianie w ramach PROW 2007-2013, należy podać sumę faktycznie zalesionej powierzchni na tej działce. W kolumnie 13 **nie** należy uwzględniać powierzchni zalesionych w ramach PROW 2004-2006, gdyż są one deklarowane na odrębnym formularzu, który składany jest w innym terminie (1 czerwca – 15 lipca). Powierzchnię podaje się w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku).

Uwaga:

W przypadku, gdy powierzchnia zalesienia uległa zmianie w stosunku do podjętego zobowiązania, należy dodatkowo wypełnić deklarację powierzchni zalesionych w ramach pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013), która stanowi załącznik do wniosku. Deklaracja zawiera dane dotyczące powierzchni zalesionej w ramach działania zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013), w podziale na wsparcie na zalesienie, premię pielęgnacyjną i premię zalesieniową oraz w rozbiu na grupy drzew iglastych i liściastych, ukształtowanie terenu, rodzaj użytych sadzonek, warunki glebowe, wykorzystanie sukcesji naturalnej oraz rodzaj zabezpieczenia uprawy.

Jeżeli zmiana zalesionej powierzchni w stosunku do podjętego zobowiązania dotyczy więcej niż jednej decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, dla każdej decyzji, należy wypełnić odrębną deklarację.

VIII. Oświadczenie o sposobie wykorzystania działek rolnych

W tej sekcji należy wpisać wszystkie działki rolne, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności. Powierzchnie działek rolnych należy podać zgodnie ze stanem faktycznym.

W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 8. Ochrona gleb i wód lub o przyznanie płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód, należy dodatkowo wypełnić kolumnę 8. Kolumnę 8 należy wypełnić także w przypadku realizacji przez rolnika praktyki dodatkowej polegającej na zastosowaniu międzyplonu w ramach pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego.

W przypadku, gdy działka rolna położona jest na kilku działkach ewidencyjnych, należy obowiązkowo wpisać w kolejne wiersze kolumny 4, numery wszystkich działek ewidencyjnych, na których jest położona ta działka rolna. W tym przypadku w kolumnie 5 podaje się powierzchnię części działki rolnej położonej w granicach każdej działki ewidencyjnej (nie należy ponownie wypełniać kolumn 1-3). W przypadku, gdy nie zostaną zadeklarowane wszystkie działki ewidencyjne, na których położona jest dana działka rolna, wówczas płatności zostaną przyznane tylko do powierzchni działki rolnej położonej na zadeklarowanych we wniosku działkach ewidencyjnych.

Jeżeli liczba działek rolnych, które rolnik deklaruje we wniosku, przewyższa liczbę wierszy przewidzianych w części VIII wniosku, rolnik powinien pobrać dodatkową stronę wniosku oświadczenie o sposobie wykorzystywania działek rolnych oraz dopisać kolejne działki rolne. Dodatkowe strony numeruje się w następujący sposób: w prawym dolnym rogu, po cyfrze 3 należy dopisać kolejną literę alfabetu poczynając od „a”. Pierwsza z dodatkowych stron będzie oznaczona numerem: 3a/4, druga 3b/4, trzecia 3c/4, itd.

Uwaga:

Każdą zadeklarowaną we wniosku działkę rolną należy wyrysować na materiale graficznym. Przykład wypełnienia wniosku znajduje się w części IV niniejszej instrukcji.

kolumna 1 – zawiera oznaczenia literowe wszystkich działek rolnych. Litera, którą została oznaczona działka rolna, może wystąpić tylko jeden raz.

W przypadku deklarowania działek rolnych do: jednolitej płatności obszarowej (grupa upraw: **JPO**, **JPO L**, **JPO Z**), tylko do płatności ONW (grupa upraw - **ONW**), tylko do płatności rolnośrodowiskowej (grupa upraw - **PRS**), tylko do płatności ekologicznej (grupa upraw **RE**), tylko do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (grupa upraw - **PRSK**), należy wskazać literowe oznaczenie danej działki rolnej, tj. A, B, C, D... itd.

W przypadku deklarowania „podrzędnych” działek rolnych z grupami upraw: **TUZ**, **TUZ C** (TUZ cenny przyrodniczo), **P** (płatności związane do powierzchni upraw - dla każdego rodzaju płatności należy zadeklarować odrębną działkę rolną) oraz wykazywania uprawy **konopi** lub traw na gruntach ornych lub **upraw na gruntach ornych** (na potrzeby dywersyfikacji upraw) oraz pojedynczej uprawy (dla płatności rolnośrodowiskowej lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub płatności ekologicznej), działki te oznaczyć należy np. A1, A2 ... A10, AA1, AA2...itd.

W przypadku deklarowania grupy upraw **P OM** (płatności do owoców miękkich) i realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, należy dodatkowo wykazać, jako odrębną „podrzedną” działkę rolną, powierzchnię uprawy truskawki (uprawy maliny nie trzeba wykazywać, gdyż uprawa maliny zalicza się do upraw trwałych). W przypadku grupy upraw **P WB** (płatności do roślin wysokobiałkowych) należy zawsze dodatkowo wykazać w odrębnej pozycji we wniosku powierzchnię uprawy soi, jako odrębną „podrzedną” działkę rolną - o ile dotyczy, a w przypadku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw dodatkowo należy wykazać, jako odrębne „podrzedne” działki rolne, wszystkie pojedyncze uprawy zgłoszone do tej płatności. Działki te należy oznaczać we wniosku, np. A1a, A1b... itd.

kolumna 2 – należy wpisać oznaczenia zgodnie z niniejszymi zasadami:

1) w przypadku, gdy rolnik do danej działki rolnej (zwarty obszar gruntu) ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej, stosuje się oznaczenie **JPO**; dla obszarów zalesionych po 2008 r. w ramach działania Schemat I - Zalesianie gruntów rolnych (PROW 2007-2013) stosuje się oznaczenie **JPO L**; dla obszarów zagajników o krótkiej rotacji stosuje się oznaczenie **JPO Z**.

Minimalna powierzchnia powyższych działek wynosi 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A, B, C, D... itd.

2) w przypadku, gdy rolnik ubiega się o przyznanie płatności związanej do powierzchni upraw stosuje się następujące oznaczenia: **P skrobia** – płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych, **P burak cukrowy** – płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych, **P chmiel** – płatność do powierzchni uprawy chmielu, **P len** – płatność do powierzchni uprawy lnu, **P konopie** – płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych, **P WB** – płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych, **P OM** – płatność do powierzchni upraw owoców miękkich, **P pomidory** – płatność do powierzchni uprawy pomidorów.

Minimalna powierzchnia powyższych działek wynosi 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1, A2... A10, AA1, AA2... itd.

W przypadku dodatkowego wykazywania poszczególnych upraw w grupie **P OM** i **P WB** nie jest wymagana minimalna powierzchnia 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1a, A1b... itd.

3) w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej i o przyznanie płatności rolnośrodowiskowej albo płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub płatności ekologicznej stosuje się następujące oznaczenia:

PRS nazwa rośliny uprawnej - płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013),

PRSK nazwa rośliny uprawnej - płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020),

RE nazwa rośliny uprawnej - płatność ekologiczna (PROW 2014-2020).

W przypadku deklarowania w ramach pakietu 4 lub 5, siedlisk **nie będących TUZ**, należy jako uprawę zadeklarować **PRS nazwa siedliska** lub **PRSK OP (obszar przyrodniczy) nazwa siedliska** (dotyczy 4.2/5.2, 4.3/5.3, 4.6/5.6) np. **PRS torfowiska wysokie (7110, 7120)** lub **PRSK OP wilgotne wrzosowiska (4010)**. W przypadku wariantów 4.8-4.11 należy zadeklarować **PRSK OP**.

W przypadku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone lub pakietu 8. Ochrona gleb i wód, a także w przypadku realizacji zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone lub pakietu 2. Ochrona gleb i wód, roślinie/rośliny uprawne należy podać na wszystkich działkach rolnych, również tych niezadeklarowanych do powyższych płatności w danym roku.

Minimalna powierzchnia powyższych działek wynosi 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1, A2... A10, AA1, AA2... itd.

- 4) obszar gruntu, do którego rolnik ubiega się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej:
  - a) na którym prowadzona jest uprawa konopi włóknistych (**konopie**),
  - b) stanowiący trwały użytek zielony (**TUZ**),
  - c) stanowiący trwały użytek zielony cenny przyrodniczo (**TUZ C**),
  - d) objęty uprawą jednej rośliny na gruntach ornych na potrzeby dywersyfikacji upraw,
  - e) na którym prowadzona jest uprawa traw na gruncie ornym (**trawy na gruncie ornym**), oznacza się jako odrębną „podrzędną” działkę rolną, podając oznaczenie grupy upraw: TUZ lub TUZ C albo używając „nazwy” uprawy. Dla działek tych nie jest wymagana minimalna powierzchnia 0,1 ha. Oznaczenie danej działki rolnej A1, A2... A10, AA1, AA2... itd.
- 5) w przypadku ubiegania się **tylko** o przyznanie płatności ONW obszar, do którego rolnik ubiega się o płatność ONW, oznacza się, jako odrębną „główną” działkę rolną stosując oznaczenie **ONW. Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.**
- 6) w przypadku ubiegania się **tylko** o płatność rolnośrodowiskową (PROW 2007-2013), obszar ten oznacza się, jako odrębną „główną” działkę rolną podając oznaczenie **PRS. Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.** W przypadku ubiegania się o przyznanie płatności w ramach wariantów 9.3 lub 9.4 należy każdy pas między śródpolnej zadeklarować jako odrębną działkę rolną, o powierzchni stanowiącej iloczyn szerokości między oraz jej długości – w takim przypadku powierzchnia działki rolnej może wynosić poniżej 0,1 ha.
- 7) w przypadku ubiegania się **tylko** o płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną (PROW 2014-2020), obszar ten oznacza się, jako odrębną „główną” działkę rolną podając oznaczenie **PRSK. Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.**
- 8) w przypadku ubiegania się **tylko** o płatność ekologiczną (PROW 2014-2020), obszar ten oznacza się jako odrębną „główną” działkę rolną podając oznaczenie **RE. Minimalna powierzchnia działki rolnej wynosi 0,1 ha.**

Uwaga:

W przypadku płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) oraz ekologicznej (PROW 2014-2020) działka rolna obejmuje pojedynczą roślinę uprawną lub mieszankę roślin.

W przypadku deklarowania łąki trwałej lub pastwiska trwałego tylko do płatności rolnośrodowiskowej, rolno-środowiskowo-klimatycznej oraz ekologicznej jako roślinę uprawną należy zadeklarować TUZ (trwały użytek zielony). W przypadku deklarowania łąki trwałej lub pastwiska trwałego jako odrębnego obszaru (TUZ lub TUZ C), nazwa rośliny uprawnej nie jest wymagana, np. TUZ PRS lub TUZ PRSK.

W przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych, należy podać gatunek oraz odmianę rośliny uprawnej/drzew owocowych.

Rolnik, który posiada poniżej 10 ha gruntów ornych i tym samym nie podlega obowiązkowi realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, deklaruje „główne” działki rolne: JPO, JPO L, JPO Z, ONW (gdy działka tylko do płatności ONW), PRS (gdy działka tylko do płatności rolnośrodowiskowej), PRSK (gdy działka tylko do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej), RE (gdy działka tylko do płatności ekologicznej), działki „podrzędne”: TUZ, TUZ C, P (...), PRS roślina uprawna, RE roślina uprawna, PRSK roślina uprawna, konopie, trawy na gruntach ornych oraz działkę „podrzędną” do grupy upraw P WB soja.

Rolnik, który posiada powyżej 10 ha gruntów ornych i podlega obowiązkowi realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, deklaruje „główne” działki rolne: JPO, JPO L, JPO Z, ONW (gdy działka tylko do płatności ONW), PRS (gdy działka tylko do płatności rolnośrodowiskowej), PRSK (gdy działka tylko do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej), RE (gdy działka tylko do płatności ekologicznej), działki „podrzędne”: TUZ, TUZ C, P (...), PRS roślina uprawna, RE roślina uprawna, PRSK roślina uprawna, konopie, trawy na gruntach ornych, pojedyncze uprawy na gruntach ornych oraz działki „podrzędne” do grup upraw: P WB oraz P OM - pojedyncza uprawa (truskawka).

Zaleca się, aby rolnicy posiadający powierzchnię gruntów ornych nieznacznie mniejszą niż 10 ha (wymóg dywersyfikacji upraw) zgłaszali pojedyncze uprawy na tych samych zasadach, jak rolnicy posiadający powierzchnię gruntów ornych 10 ha lub więcej. W sytuacji, gdy rolnik wyliczy w swoim gospodarstwie powierzchnię gruntów ornych niewiele mniejszą niż 10 ha, a w ramach kontroli na miejscu zostanie stwierdzona powierzchnia 10 ha gruntów ornych lub więcej, wówczas płatność z tytułu praktyk zazielenienia zostanie pomniejszona.

kolumna 3 - należy wpisać powierzchnię działki rolnej w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku). Na podstawie zadeklarowanej w kolumnie 3 powierzchni działki rolnej, w zależności od rodzaju grupy upraw wskazanej w kolumnie 2, zostaną naliczone płatności, o które ubiega się rolnik.

kolumna 4 - należy wpisać numer działki ewidencyjnej, na której położona jest dana działka rolna lub jej część.

kolumna 5 - należy wpisać powierzchnię działki rolnej, w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku), w granicach działki ewidencyjnej, na której położona jest dana działka rolna.

Deklarowana powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej nie może być większa niż maksymalny kwalifikowalny obszar PEG, zwany dalej „obszarem PEG”, wyznaczony dla danej działki ewidencyjnej. Powierzchnia działki rolnej położonej na kilku działkach ewidencyjnych nie może być większa niż suma wartości obszarów PEG wyznaczonych dla działek ewidencyjnych, na których położona jest dana działka rolna.

W przypadku, gdy rolnik nie posiada informacji o powierzchni maksymalnego kwalifikowalnego obszaru (PEG) na działce ewidencyjnej, dane takie może pozyskać w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR.

W przypadku, gdy wyznaczona dla danej działki ewidencyjnej powierzchnia obszaru PEG nie stanowi zwartego obszaru gruntu, wówczas poszczególne powierzchnie gruntów rolnych należy zadeklarować, jako odrębne działki rolne.

W przypadku deklarowania do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 lub Pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000, działek rolnych, na których występują obszary przyrodnicze (siedliska), płatność może zostać przyznana do powierzchni większej niż obszar PEG wskazany w kolumnie 3 *Informacji dotyczącej działek deklarowanych do płatności*, ale nie większej niż obszar PEG, wyznaczony dla działki ewidencyjnej w systemie identyfikacji działek rolnych (LPIS), dla środków obszarowych PROW 2014-2020.

kolumna 6 - należy wpisać powierzchnię działki rolnej, w hektarach z dokładnością do 1 ara (do dwóch miejsc po przecinku), deklarowaną do płatności ONW w granicach działki ewidencyjnej, **tylko przy „głównych” działkach rolnych posiadających oznaczenia literowe: A, B, C...** itd. Powierzchnia ta powinna być równa lub mniejsza od powierzchni wpisanej w kolumnie 3. Powierzchnia deklarowana do płatności ONW w granicach działki ewidencyjnej, nie może być większa niż obszar PEG wyznaczony dla danej działki ewidencyjnej. W przypadku, gdy rolnik nie deklaruje na danej działce rolnej, w granicach działki ewidencyjnej, powierzchni do płatności ONW, wówczas należy wpisać w kolumnie 6 cyfrę „0”.

kolumna 7 - należy wpisać numer pakietu/wariantu/opcji realizowanego/jej na działce rolnej, do której beneficjent wnioskuje o płatność rolnośrodowiskową (PROW 2007-2013) lub płatność rolno-środowiskowo-klimatyczną (PROW 2014-2020) lub płatność ekologiczną (PROW 2014-2020).

kolumna 8 - należy wpisać gatunek rośliny uprawnej w międzyplonie, w przypadku deklarowania działki rolnej do Pakietu 8. Ochrona gleb i wód w ramach programu rolnośrodowiskowego (PROW 2007-2013) lub w przypadku realizowania Pakietu 2. Ochrona gleb i wód w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020), lub w przypadku realizowania praktyki dodatkowej w ramach pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone

w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020). W przypadku, gdy uprawę stanowi mieszanka należy podać skład gatunkowy tej mieszanki.

kolumna 9 - należy wpisać powierzchnię działki rolnej lub jej części wycofanej z płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego.

kolumna 10 - należy wpisać powierzchnię działki rolnej lub jej części wycofanej z płatności ONW.

kolumna 11 - należy wpisać powierzchnię działki rolnej lub jej części wycofanej z płatności rolno-środowiskowej lub z płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej lub z płatności ekologicznej.

kolumna 12 - pole przeznaczone na uwagi.

W przypadku, gdy w kolumnie 2 rolnik zadeklarował obszar, na którym prowadzona jest uprawa konopi włóknistych, należy podać odmianę zadeklarowanych konopi włóknistych.

W przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 3 lub Pakietu 4 lub Pakietu 5 lub do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 4 lub Pakietu 5, należy wpisać sposób użytkowania działki rolnej, np. kośne, pastwiskowe lub kośno-pastwiskowe, zgodny z planem działalności rolno-środowiskowej lub dokumentacją przyrodniczą.

W przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach wariantu 6.4 lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w ramach Pakietu 3, należy wpisać liczbę drzew owocowych rosnących na danej działce rolnej z podaniem ich odmian.

W przypadku deklarowania działki rolnej do płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) w ramach Pakietu 9. Strefy buforowe, należy wpisać długość w metrach bieżących każdego pasa między śródpolnej.

DZIAŁANIE ZALESIANIE GRUNTÓW ROLNYCH ORAZ ZALESIANIE GRUNTÓW INNYCH NIŻ ROLNE (PROW 2007-2013)

Pole 17 - należy wpisać numer oraz datę decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie.

Jeżeli wniosek o przyznanie płatności w zakresie wypłaty pomocy na zalesianie, dotyczy większej liczby decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, niż liczba rubryk w polu 17 wniosku, należy pobrać dodatkową stronę formularza 4a.../4 i wpisać w niej dane dotyczące pozostałych decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, których dotyczy wniosek o przyznanie płatności w zakresie wypłaty pomocy na zalesianie.

INFORMACJA O WSPÓLNEJ REALIZACJI PRAKTYKI UTRZYMANIA OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH

Pole 18 - należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy rolnik wspólnie realizuje praktykę utrzymania obszarów proekologicznych. Do wniosku należy dołączyć umowę i wypełnioną deklarację o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych. Formularz deklaracji o wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych dostępny jest na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl oraz w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARiMR oraz ośrodkach doradztwa rolniczego.

Pole 19 - należy wpisać procent (%) obszaru proekologicznego utrzymywanego indywidualnie w gospodarstwie rolnym. Pole należy wypełnić tylko w przypadku, gdy rolnik wspólnie realizuje praktykę utrzymania obszarów proekologicznych.

Należy pamiętać, że w przypadku, gdy rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych w gospodarstwie, ma obowiązek utrzymywać obszary proekologiczne, których powierzchnia stanowi minimum 5% powierzchni posiadanych gruntów ornych. W przypadku wspólnej realizacji praktyki utrzymania obszarów proekologicznych należy posiadać minimum 2,5% obszaru proekologicznego w gospodarstwie.

DOSTOSOWANIE ZOBOWIĄZANIA ROLNOŚRODOWISKOWEGO (PROW 2007-2013)

Pole 20 - należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy beneficjent dostosowuje zobowiązanie rolno-środowiskowe podjęte w roku 2014 w ramach PROW 2007-2013 do zasad i warunków określonych w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) lub działania rolnictwo ekologiczne (PROW 2014-2020). Szczegółowe informacje zawarte są w części II niniejszej instrukcji.

REZYGNACJA Z PRAWA ZWOLNIENIA Z OBOWIĄZKU PRZESTRZEGANIA WYMOGÓW ZAZIELENIA

Pole 21 - należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy gospodarstwo rolne jest zarządzane zgodnie z ustawą o rolnictwie ekologicznym i rolnik rezygnuje z prawa zwolnienia z obowiązku przestrzegania wymogów zazielenienia. W przypadku rezygnacji z tego zwolnienia należy pamiętać, że rolnik zobowiązany jest realizować praktyki zazielenienia.

REZYGNACJA Z KONTYNUOWANIA ZOBOWIĄZANIA ROLNOŚRODOWISKOWEGO (PROW 2007-2013)

Pole 22 - należy zaznaczyć znakiem „X” w przypadku, gdy beneficjent rezygnuje z kontynuowania zobowiązania podjętego w ramach Pakietu 8 lub Pakietu 9 w ramach programu rolno-środowiskowego (PROW 2007-2013). Szczegółowe informacje zawarte są w części II niniejszej instrukcji.

INFORMACJA O FORMIE PRZEKAZANIA WSTĘPNIE WYPEŁNIONEGO FORMULARZA WNIOSKU NA ROK 2016

Pole 23 - w tym polu rolnik wskazuje, poprzez zaznaczenie właściwego pola, sposób udostępnienia/przekazania spersonalizowanego wniosku oraz materiału graficznego na rok 2016. W przypadku, gdy spersonalizowany wniosek na rok 2016 ma zostać udostępniony za pomocą aplikacji e-Wniosek na stronie internetowej Agencji, należy obowiązkowo złożyć wniosek o nadanie uprawnień do systemu teleinformatycznego ARiMR (jeśli uprawnienia takie nie zostały wcześniej nadane). Rolnikom, którzy zaznaczą prośbę o udostępnienie formularza wniosku o przyznanie płatności na rok 2016 na stronie internetowej Agencji, w roku 2016 nie zostanie przesłany wniosek w wersji papierowej.

DATA I PODPIS WNIOSKODAWCY

Pole 25 - w tym polu rolnik (pełnomocnik/osoba uprawniona do reprezentacji), który ubiega się o przyznanie płatności objętych wnioskiem, składa obowiązkowo czytelny podpis (imię i nazwisko) wraz z datą wypełnienia wniosku, potwierdzając prawdziwość wpisanych danych oraz znajomość zasad przyznawania płatności objętych wnioskiem o przyznanie płatności. Wniosek uznaje się za złożony, jeżeli jest podpisany przez rolnika, z podaniem imienia i nazwiska.

CZĘŚĆ IV PRZYKŁADY DEKLAROWANIA DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH I ROLNYCH

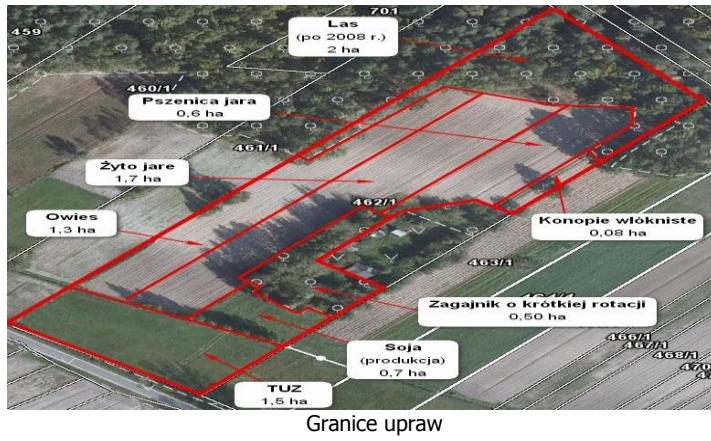
C1. Przykłady deklarowania działek ewidencyjnych i rolnych dla płatności bezpośrednich, ONW i zalesień

W celu uzyskania płatności rolnik zobowiązany jest do wypełnienia materiału graficznego zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie. Należy zapewnić zgodność oznaczeń na materiale graficznym z oznaczeniami działek rolnych we wniosku. Wypełnienie materiału graficznego polega na przedstawieniu w formie szkicu, położenia działek rolnych na działkach ewidencyjnych, do których rolnik ubiega się o przyznanie płatności.

UWAGA: należy bezwzględnie zadbać o pełną zgodność oznaczeń literowych dla działek rolnych w formularzu wniosku oraz oznaczeń działek rolnych i elementów EFA wyrysowanych na materiale graficznym.

Przykład 1. Gospodarstwo niepodlegające obowiązkowi realizacji praktyk w zakresie dywersyfikacji upraw i utrzymania obszarów proekologicznych. Rolnik ubiega się o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013)

Wyjaśnienie:

A - JPO L - 2 ha (powierzchnia zalesiona po roku 2008 w ramach PROW 2007-2013)

B - JPO Z - 0,5 ha (zagajnik o krótkiej rotacji)

C - JPO - 5,88 ha (suma powierzchni: owies 1,3 ha + żyto jare 1,7 ha + pszenica jara 0,6 ha + konopie włókniste 0,08 ha + soja 0,7 ha + TUZ 1,5 ha).

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

Na działce rolnej C – JPO, znajdują się uprawy wymagające odrębnego wykazania we wniosku:

C1 - TUZ - 1,5 ha

C2 - P WB - 0,7 ha

C2a – soja (zadeklarowana do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych)

C3 - konopie - 0,08 ha (w kolumnie 12 części VIII wniosku należy wpisać odmianę konopi włóknistych).

Uwaga: powierzchni uprawy żyta jarego, owsa, pszenicy jarej nie wykazuje się w odrębnych pozycjach, gdyż powierzchnia gruntów ornych w gospodarstwie jest mniejsza niż 10 ha (4,38 ha).

Wypełniony wniosek:

Symbol formularza: W-101 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2 0 1 5

Wnioskuję o przyznanie¹⁾:

- jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie²⁾
- płatności dodatkowej³⁾
- płatności dla młodych rolników³⁾
- płatności do powierzchni upraw buraków cukrowych⁴⁾
- płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych⁴⁾
- płatności do krów⁴⁾
- płatności do bydła⁴⁾
- płatności do owiec⁴⁾
- płatności do kóz⁴⁾
- płatności niezwiązanej do tytoniu²⁾
- płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)
- płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)
  - w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾
  - w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5 pakietu 6
- płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)⁷⁾
  - w tym przyznanie kosztów transakcyjnych⁸⁾
- płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)
  - w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁹⁾
  - w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach¹⁰⁾: pakietu 4 pakietu 5
- pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY

01. Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

III. PODMIOT

02. Nazwisko / Nazwa pełna: KOWALSKI

03. Pierwsze imię / Nazwa skrócona: WIESŁAW

04. Drugie imię / Nazwa organu założycielskiego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej

05. PESEL: 5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8

06. REGON

07. Kod kraju. Numer pakietu lub innego dokumentu finansowania (wypełnia osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego)

IV. SYSTEM DLA MAŁYCH GOSPODARSTW

09. Wnioskuję o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw

V. LICZBA POSIADANYCH ZWIERZĄT, DO KTÓRYCH MAJĄ ZOSTAĆ PRYZNANE PŁATNOŚCI ZWIĄZANE DO ZWIERZĄT

11. Liczba bydła¹¹⁾ w wieku do 24 m-cy: _____ sztuk

12. Liczba krów¹¹⁾ w wieku powyżej 24 m-cy: _____ sztuk

13. Liczba samiec owczych¹¹⁾ w wieku od 12 m-cy: _____ sztuk

14. Liczba samiec kóz¹¹⁾ w wieku od 12 m-cy: _____ sztuk

VI. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH¹¹⁾

Nazwa załącznika	Liczba załączników	Nazwa załącznika	Liczba załączników
1. Materiał graficzny ¹²⁾	1	Zezwolenie do prowadzenia uprawy konopi	1
2. Oświadczenie o uprawie konopi	1		
3. Etykiety z opakowań nasion konopi włóknistych	2		

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie,
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia soję,
- pomoc na zalesianie - w gospodarstwie jest działka zalesiona w ramach PROW 2007-2013.

Rolnik, który deklaruje do płatności uprawę konopi do wniosku dołącza **obowiązkowo**:

- *Oświadczenie o uprawie konopi*
- *etykiety z opakowań nasion konopi* (etykiety można dostarczyć do ARiMR do dnia 30 czerwca 2015 r.)
- zezwolenie na uprawę konopi włóknistych (jeżeli wnioskodawcą jest jednostka naukowa lub Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych, które w ramach działalności statutowej prowadzą uprawę konopi włóknistych, podmiot zajmujący się hodowlą roślin i stosujący konopie włókniste w celach izolacyjnych, wówczas podmioty te są zwolnione z posiadania zezwolenia i wówczas wraz z wnioskiem składają *Oświadczenie o zwolnieniu z obowiązku posiadania zezwolenia na uprawę konopi włóknistych*).

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH¹³⁾

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków					Powierzchnia na działce ewidencyjnej:			Element proekologiczny ¹⁴⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾		
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności			gruntów niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾	powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	
								ha	a	ha	a				ha
f	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		462/1	8	38	4	38	0	00	2	00

W gospodarstwie znajduje się powierzchnia zalesiona jesienią 2008 roku – rolnik ubiega się o wypłatę pomocy na zalesianie, dlatego wypełnia checkbox w tytule wniosku, że ubiega się o wypłatę pomocy na zalesianie oraz wypełnia w Sekcji VII kolumnę 13 oraz wypełnia pole 17 na stronie 4 wniosku, w którym podaje nr decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie (decyzji pierwszorzecznej). Rolnik może tę działkę zgłosić do płatności JPO w sekcji VIII wniosku.

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁹⁾ / Obszar Uprawa ²⁰⁾	Powierzchnia działki rolnej ²¹⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej				Uwagi		
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/wariantu/opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW			płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna/ekologiczna	
											ha	a	ha	a		ha	a
f	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
A	JPO L	2	00	462/1	2	00											
B	JPO Z	0	50	462/1	0	50											
C	JPO	5	88	462/1	5	88											
C1	TUZ	1	50	462/1	1	50											
C2	P WB	0	70	462/1	0	70											
C2a	soja zwyczajna	0	70	462/1	0	70											
C3	konopie	0	08	462/1	0	08											Silesia

Należy pamiętać, iż w przypadku posiadania w gospodarstwie rolnym gruntów zajętych pod las lub zagajnik o krótkiej rotacji ww. obszary należy ZAWSZE zadeklarować jako oddzielne „główne” działki rolne. Grunty, na których jest prowadzony trwały użytek zielony lub uprawa konopi włóknistych lub uprawa soi należy ZAWSZE zadeklarować jako odrębne działki rolne „podrzędne” do działki rolnej JPO (bez względu na powierzchnię posiadanych gruntów ornych w gospodarstwie).

IX. OŚWIADCZENIA I ZOBOWIĄZANIA

Oświadczam, że:

- 1) pouczono mnie;
- 2) o skutkach złożenia fałszywego oświadczenia wynikających z art. 233 § 1 i § 6 Kodeksu karnego;
- 3) o możliwości i trybie zgłoszenia decyzji, która uwzględnia w całości zgłoszenie rolnika i nie określa zniżenie, wyłączeń lub pozostałych kar administracyjnych oraz nie ustala kwot podlegających odliczeniu i złożenia odwołania od tej decyzji;
- 4) znane mi są skutki składania fałszywych oświadczeń wynikających z art. 207 § 1 i § 2 Kodeksu karnego;
- 5) znane mi są zasady przyznawania płatności oraz pomocy finansowej objętych wnioskiem o przyznanie płatności;
- 6) jestem świadomy/-a szczegółowych warunków odnoszących się do systemu dla małych gospodarstw;
- 7) nie stwarzam sztucznych warunków, o których mowa w art. 60 rozporządzenia (UE) nr 1309/2013 i art. 11 ust. 4, art. 41 ust. 7, art. 61 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, w celu uzyskania korzyści finansowych sprzecznych z celami systemów pomocy;
- 8) zostałem/-am poinformowany/-a, że:
  - a) płatności obszarowe²²⁾ są przyznawane do powierzchni działki rolnej będącej w posiadaniu rolnika w dniu 31 maja 2015 r.;
  - b) obowiązek podania danych wniosku z przeliczeń o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności, o zabrane dane osobowe będą przetwarzane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą: 00-175 Warszawa, Al. Jana Pawła II 70, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182, z późn. zm.) w celu przyznania płatności bezpośrednich, płatności niezwiązanej do tytułu: płatności ONW, płatności rolno-środowiskowej/ekologicznej/ekologicznej oraz pomocy na zalesianie gruntów ornych oraz zalesianie gruntów ornych niż rolne;
  - c) przysługuję mi, jako osobie fizycznej, prawo wglądu do moich danych osobowych oraz do ich poprawiania;
  - d) dane rolnika mogą być przetwarzane przez organy sądowe i dochodzenie Unii Europejskiej i państw członkowskich dla zabezpieczenia interesów finansowych Unii Europejskiej;
  - e) informacja o przyznaniu mi pomocy z publicznych środków finansowych, w tym przyznana kwota płatności, o przyznaniu których ubiegam się w niniejszym wniosku, będzie opublikowana na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
  - f) pomoc przyznawana w ramach działania 221, 223 PROW na lata 2007-2013 zalesianie gruntów ornych oraz zalesianie gruntów ornych niż rolne, na mocy decyzji Komisji Europejskiej znak: N(2010) 8204 z dnia 1 grudnia 2010 r., jest pomocą państwa numer N 62/2010;
  - g) posiadam plan działalności rolniczej/ekologicznej lub plan działalności ekologicznej lub dokumentację przyrodniczą, o których mowa w przepisach o szczegółowych warunkach i trybie przyznawania pomocy w ramach programu rolno-środowiskowo-klimatycznego lub działania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub działania rolnictwo ekologiczne²³⁾.

Zobowiązuję się do:

- 1) niezwłocznego informowania na piśmie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:
  - a) o każdym fakcie, który może mieć wpływ na nienależyte nadmierne przyznanie płatności lub pomocy finansowej objętych wnioskiem o przyznanie płatności, w szczególności gdy zmienia dotyczy wykorzystywania gruntów rolnych, wielkości powierzchni upraw, przesilenia posiadania gospodarstwa rolnego;
  - b) umowa zawarte osobom upoważnionym do wykonywania czynności kontrolnych na teren mojego gospodarstwa rolnego, a także okazania dokumentów potwierdzających dane zawarte w wniosku o przyznanie płatności;
  - c) utrzymywania wszystkich gruntów na których prowadzona jest działalność rolnicza zgodnie z normami oraz przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności;
  - d) utrzymania w gospodarstwie zwierząt, w odniesieniu do których został złożony wniosek o przyznanie płatności związanych do zwierząt, w okresie wskazanym w przepisach o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego;
  - e) realizacji 5-letniego zobowiązania rolno-środowiskowego albo zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego albo zobowiązania w ramach działania rolnictwo ekologiczne²⁴⁾;
  - f) prowadzenia w gospodarstwie rolnym rejestru działalności rolno-środowiskowej lub rejestru działalności ekologicznej²⁵⁾;
  - g) prowadzenia działalności rolniczej na powierzchni nie mniejszej od tej, za którą otrzymałem/-am w pierwszym roku pomocy finansowej z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach niekorzystnych warunków gospodarowania (ONW), przez okres 5 lat od dnia otrzymania tej pomocy²⁶⁾;
  - h) kontynuowania działalności rolniczej na obszarach z ograniczonymi naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami²⁷⁾;

17. Działanie zalesianie gruntów ornych oraz zalesianie gruntów ornych niż rolne (PROW 2007-2013) realizowane jest na mocy²⁸⁾:

Decyzji nr: 0 1 2 0 - 2 0 0 8 - 0 0 0 1 7 z dnia: 1 6 - 1 1 - 2 0 0 8

18. Oświadczam, że wspólnie realizuję praktykę utrzymania obszarów proekologicznych²⁹⁾; 19. Procent (%) obszaru proekologicznego utrzymanego indywidualnie w gospodarstwie rolnym.

20. Oświadczam, że stosuję podjęte zobowiązanie rolno-środowiskowe (PROW 2007-2013) do zasad i warunków określonych w planie działalności ekologicznej lub dokumentacji przyrodniczej sporządzonej przed upływem 25 dni od dnia, w którym upłynął termin, w jakim składa się wniosek o przyznanie płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego. Dotyczy beneficjentów, którzy ubiegają się o przyznanie płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) lub płatności ekologicznej (PROW 2014-2020).

21. Oświadczam, że gospodarstwo rolne jest zarejestrowane zgodnie z ustawą o rolnictwie ekologicznym i rezygnuję z prawa zwolnienia mnie z obowiązku przestrzegania wymogów zalesienia.

22. Oświadczam, że rezygnuję z kontynuowania zobowiązania podjętego w ramach pakietu 6 lub pakietu 9 w ramach programu rolno-środowiskowego (PROW 2007-2013).

23. Wzajemnie wypełniono formularz wniosku o przyznanie płatności na rok 2016 oraz materiał graficzny proste³⁰⁾.
 przekazać w wersji papierowej udostępnić za pomocą formularza dostępnego na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (aplikacja e-Wniosek)³¹⁾

24. Oświadczam, że nie stwarzam pozorów prowadzenia działalności rolniczej i na zadeklarowanych w wniosku gruntach prowadzę działalność rolniczą przez cały rok kalendarzowy.

25. Data i podpis wnioskodawcy
 0 1 - 0 5 - 2 0 1 5
 Wiesław Kowalski
 czytelny podpis wnioskodawcy

X. ADNOTACJE AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA - wypełnia pracownik biura powiatowego ARIMR

Ponieważ rolnik w 2008 roku ubiegał się o przyznanie pomocy na zalesianie, oraz na wniosku na rok 2015 zaznaczył, że w 2015 roku nadal chce się ubiegać o wypłatę pomocy na zalesianie, zostało wypełnione pole 17 – numer decyzji pierwszorzecznej, na mocy której została przyznana przedmiotowa pomoc.

Nz polu 23 należy wskazać, w jakiej formie (papierowej czy elektronicznej) chce się otrzymać wniosek spersonalizowany na rok 2016.

Należy pamiętać o podpisaniu wniosku.

Rolnik w ramach PROW na lata 2007-2013, posiada dwa zobowiązania zalesieniowe, w ramach których na działce ewidencyjnej 462/1 wykonał zalesienie łącznej powierzchni 2,12 ha:

- decyzja 0120-2008-000017 obejmuje zalesienie 1,12 ha,
- decyzja 0120-2008-000018 obejmuje zalesienie 1,00 ha,

Rolnik w roku 2015 składa wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie, deklarując powierzchnię 2,00 ha. Jest to łączna powierzchnia zalesiona przez rolnika w ramach PROW 2007-2013 na działce ewidencyjnej 462/1. Rolnik nie zalesiał innych działek ewidencyjnych w ramach PROW na lata 2007-2013.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

17. Działanie zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW2007-2013) realizowane jest na mocy:²⁰⁾

Decyzji nr: 0 1 2 0 - 2 0 0 8 - 0 0 0 0 1 8 z dnia 1 8 - 1 1 - 2 0 0 8 (dzień-miesiąc-rok)

Decyzji nr: [ ] [ ] [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] z dnia [ ] [ ] - [ ] [ ] - [ ] [ ] [ ] [ ] (dzień-miesiąc-rok)

Data i podpis wnioskodawcy: 0 1 - 0 5 - 2 0 1 5 (data wypełnienia wniosku (dzień - miesiąc - rok))

Wiesław Kowalski
czytelny podpis wnioskodawcy

²⁰⁾ Jeżeli wniosek o wypłatę pomocy na zalesianie, dotyczy większej liczby zobowiązań, na tej stronie należy wymienić kolejne numery decyzji. 4a/4

Drugi numer decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie (nr decyzja 0120-2008-000018), należy wpisać na dodatkowej stronie wniosku o przyznanie płatności 4a...../4.

Na dodatkowej stronie/stronach wniosku rolnik wymienia kolejne numery decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie, które rolnik otrzymał w ramach PROW 2007-2013.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Załącznik do wniosku W-10/1

DEKLARACJA powierzchni zalesionych w ramach pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013)

01. Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

02. Numer i data decyzji o przyznaniu pomocy na zalesianie: 0 1 2 0 - 2 0 0 8 - 0 0 0 0 1 7 1 8 - 1 1 - 2 0 0 8 (dzień-miesiąc-rok)

I. POMOC NA ZALESIENIE GRUNTÓW ROLNYCH ORAZ GRUNTÓW INNYCH NIŻ ROLNE

WSPARCIE NA ZALESIENIE - płatność jednorazowa	Iglaste		Liściaste	
	powierzchnia	ha	powierzchnia	ha
Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji ²¹⁾	0	50	0	50
Zalesianie na gruntach o nachyleniu powyżej 12° ²²⁾	0	0	0	0
Zalesianie na terenach o korzystnej konfiguracji z wykorzystaniem sadzonek mikoryzowanych z zamkniętym systemem korzeniowym ²³⁾	0	0	0	0
Zalesianie na gruntach o nachyleniu powyżej 12° z wykorzystaniem sadzonek mikoryzowanych z zamkniętym systemem korzeniowym ²³⁾	0	0	0	0
Zalesianie w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne) na terenach o korzystnej konfiguracji ²⁴⁾	0	0	0	0
Zalesianie w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne) na gruntach o nachyleniu powyżej 12° ²⁵⁾	0	0	0	0
Zalesianie z wykorzystaniem sukcesji naturalnej na terenach o korzystnej konfiguracji ²⁶⁾	0	0	0	0
Zalesianie z wykorzystaniem sukcesji naturalnej na gruntach o nachyleniu powyżej 12° ²⁶⁾	0	0	0	0
Zabezpieczenie przed zwierzyną - grodzienie 2-metrową siatką metalową ²⁷⁾	powierzchnia (ha):		0,00	
	metry bieżące (mb):		0	

PREMIA PIELĘGNACYJNA - 5 lat ²⁸⁾	Powierzchnia	
	ha	a
Na terenach o korzystnej konfiguracji	1	00
Na gruntach o nachyleniu powyżej 12°	0	0

Premia pielęgnacyjna dla upraw zakładanych w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne):²⁹⁾

	Powierzchnia	
	ha	a
Na terenach o korzystnej konfiguracji	0	0
Na gruntach o nachyleniu powyżej 12°	0	0

Premia pielęgnacyjna dla upraw zakładanych z wykorzystaniem sukcesji naturalnej:³⁰⁾

	Powierzchnia	
	ha	a
Na terenach o korzystnej konfiguracji	0	0
Na gruntach o nachyleniu powyżej 12°	0	0

Ochrona upraw przed zwierzyną³¹⁾

Zabezpieczenie repelentami	1	00
Zabezpieczenie 3 palikami	0	0
Zabezpieczenie owczą welną	0	0

PREMIA ZALESIENIOWA - 15 lat ³²⁾	Powierzchnia	
	ha	a
Rolnik uzyskujący co najmniej 25% dochodu z rolnictwa	1	00

03. Data i podpis wnioskodawcy: 0 1 - 0 5 - 2 0 1 5 (data wypełnienia wniosku (dzień - miesiąc - rok))

Wiesław Kowalski
czytelny podpis wnioskodawcy

³¹⁾ Należy wypełnić w przypadku, gdy powierzchnia zalesienia uległa zmianie w stosunku do powierzchni objętej zobowiązaniem.
³²⁾ Dotyczy schematu I – Zalesianie gruntów rolnych lub schematu II – Zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013).
³³⁾ Dotyczy schematu II – Zalesianie gruntów innych niż rolne (PROW 2007-2013).
³⁴⁾ Dotyczy schematu I – Zalesianie gruntów rolnych (PROW 2007-2013). 1/1

W przypadku, gdy w którejkolwiek ze spraw zalesieniowych ramach PROW 2007-2013, rolnik zmniejsza powierzchnię podjętego zobowiązania, obowiązkowo wypełnia *Deklarację powierzchni zalesionych w ramach pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013)*.

Dodatkowa strona wypełniana jest oddzielnie dla każdej ze spraw, w których powierzchnia zalesienia uległa zmianie, w stosunku do powierzchni objętej zobowiązaniem.

W przykładzie 1 rolnik w roku 2015 deklaruje w jednej ze spraw powierzchnię 1,00 ha, pierwotna powierzchnia zalesienia (objęta decyzją 0120-2008-000017) wynosiła 1,12 ha. W tym przypadku należy wypełnić *Deklarację powierzchni (...)*.

W drugiej ze spraw zalesieniowych (objętej decyzją 0120-2008-000018), powierzchnia zalesienia deklarowana w roku 2015 nie uległa zmniejszeniu i wynosi 1,00 ha, w tym przypadku *Deklaracja powierzchni (...)* nie jest wypełniana.

Przykład 2. Gospodarstwo podlegające obowiązkowi realizacji praktyk w zakresie dywersyfikacji upraw i utrzymania obszarów proekologicznych. Działka ewidencyjna 341/1 jest położona na obszarze ONW.

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczania działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A - JPO - 16,81 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A1...A10)

- A1 - TUZ – 0,80 ha
- A2 - pszenica jara – 2,00 ha
- A3 - żyto jare - 1,30 ha
- A4 - P WB - 3,80 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A4a...A4d)
  - A4a - koniczyna – 0,80 ha, A4b – łubin – 0,90 ha, A4c – soja – 1,00 ha, A4d - groch – 1,10 ha
- A5 - P OM - 2,50 ha (powierzchnia truskawek i malin; maliny jako uprawa trwała nie są wykazywane jako odrębna działka rolna)
  - A5a - truskawka (rodzaj poziomka) – 1,50 ha
- A6 - P WB - 0,50 ha
  - A6a - łubin – 0,50 ha
- A7 - P OM - 0,60 ha
  - A7a - truskawka (rodzaj poziomka) – 0,60 ha
- A8 - trawy na gruntach ornych - 1,41 ha
- A9 - owies - 2,30 ha
- A10 - ziemniaki – 1,60 ha.

Wypełniony wniosek:

Symbol formularza: W-101 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2015

Wnioskuję o przyznanie:
 jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie?
 płatności dodatkowej?
 płatności dla młodych rolników?
 płatności do powierzchni upraw buraków cukrowych?
 płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych?
 płatności do krów?
 płatności do bydła?
 płatności do owiec?
 płatności do kóz?
 płatności niezwiązanej do tytoniu?
 płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)
 płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)
 w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie?
 w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach: pakietu 4 pakietu 5 pakietu 6
 płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)?
 w tym przyznanie kosztów transakcyjnych?
 płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)
 w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie?
 w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach: pakietu 4 pakietu 5
 pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę

I. CEL ZŁOŻENIA
 Wniosek Zmiana do wniosku? Korekta wniosku Wycofanie części wniosku Wycofanie całego wniosku

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY
 01 Numer identyfikacyjny: 0 1 0 2 0 3 0 4 5

III. PODMIOT
 02 Nazwisko / Nazwa podmiotu: KOWALEWSKA
 03 Płeć / Nazwa rolnika: JANINA
 04 Dostępność / Nazwa organu zarządcy krajowego jednostki organizacyjnej niepodlegającej nadzorowi państwowemu
 05 PESEL: 69101012753
 06 PÉRSÓN

08. Oświadczam, że jestem rolnikiem aktywnym zawodowo, pomimo że:
 administruję portem lotniczym administruję stałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi administruję wodociekami
 świadczę usługi przewozu kolejowego świadczę usługi w zakresie obrotu nieruchomościami

IV. SYSTEM DLA MAŁYCH GOSPODARSTW
 09. Wnioskuję o uznanie za rolnika uczęszczającego w systemie dla małych gospodarstw 10. Oświadczam, że występuję w systemie dla małych gospodarstw

V. LICZBA POSIADANYCH ZWIERZĄT, DO KTÓRYCH MAJĄ ZOSTAĆ PRZYZNANE PŁATNOŚCI ZWIĄZANE DO ZWIERZĄT
 11. Liczba bydląt w wieku do 24 m-cy: _____ sztuk 12. Liczba krów w wieku powyżej 24 m-cy: _____ sztuk 13. Liczba samców owczych w wieku od 12 m-cy: _____ sztuk 14. Liczba samców kóz w wieku od 12 m-cy: _____ sztuk

VI. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH
 15. Załączniki: Liczba liczb załączników: 0 3
 1. Materiał graficzny: 2
 2. Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych: 1

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie,
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia rośliny wysokobiałkowe,
- płatność do powierzchni upraw owoców miękkich - rolnik uprawia truskawki i maliny,
- płatność ONW - działka ewidencyjna 341/1 jest położona na obszarze ONW.

Ponieważ rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych i zobowiązany jest przestrzegać praktyki utrzymywania obszarów proekologicznych oraz musi dołączyć do wniosku wypełnione **Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych**. Oświadczenie należy wypełnić zgodnie z zasadami zawartymi w sekcji D6 niniejszej instrukcji.

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH¹³⁾

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:				Element proekologiczny ¹⁶⁾	Wyplata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾			
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikujące się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności			gruntów niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾		powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	
								ha	a	ha	a		ha	a	ha	a
f	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
1	Łódzkie	łowicki	Kiemozia	Teresew	18		341/1	6	30	5	30	0	00	X	0	00
2	Łódzkie	łowicki	Kiemozia	Teresew	18		341/2	10	51	9	71	0	00	X	0	00

Ponieważ rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych i podlega obowiązkowi utrzymywania obszarów proekologicznych musi wskazać w Sekcji VII w kolumnie 12 znakiem X, na których działkach ewidencyjnych znajdują się elementy proekologiczne, które będą wskazane w *Oświadczeniu o powierzchni obszarów proekologicznych* i ich powierzchnia będzie przeliczana w celu weryfikacji, czy rolnik spełnia ww. obowiązek na co najmniej 5% posiadanych gruntów ornych.

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁹⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁹⁾	Powierzchnia działki rolnej ²⁰⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/ ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej				Uwagi		
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW			płatność rolno-środowiskowa/ rolno-środowiskowo-klimatyczna/ ekologiczna	
											ha	a	ha	a		ha	a
f	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12						
A	JPO	16	81	341/1	6	30	6	30									
				341/2	10	51											
A1	TUZ	0	80	341/2	0	80											
A2	pszenica jara	2	00	341/2	2	00											
A3	żyto jare	1	30	341/2	1	30											
A4	P WB	3	80	341/1	3	80											
A4a	koniczyna	0	80	341/1	0	80											
A4b	łubin	0	90	341/1	0	90											
A4c	soja zwyczajna	1	00	341/1	1	00											
A4d	groch	1	10	341/1	1	10											
A5	P OM	2	50	341/1	2	50											
A5a	truskawka (rodzaj poziomka)	1	50	341/1	1	50											
A6	P WB	0	50	341/2	0	50											
A6a	łubin	0	50	341/2	0	50											
A7	P OM	0	60	341/2	0	60											
A7a	truskawka (rodzaj poziomka)	0	60	341/2	0	60											
A8	trawy na gruntach ornych	1	41	341/2	1	41											
A9	owies	2	30	341/2	2	30											
A10	ziemniaki	1	60	341/2	1	60											

Wypełniony wniosek:

Symbol formularza: W-101 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2015

Wnioskuję o przyznanie¹⁾:

jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie²⁾

płatności dodatkowej³⁾

płatności dla młodych rolników³⁾

płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych⁴⁾

płatności do powierzchni uprawy buraków ziemniaków skrobiowych⁴⁾

płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych⁴⁾

płatności do krów⁴⁾

płatności do bydła⁴⁾

płatności do owiec⁴⁾

płatności do kóz⁴⁾

płatności niezwiązanej do tytoniu⁵⁾

płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)

płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁶⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5 pakietu 6

płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)⁷⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych⁸⁾

płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁹⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁹⁾: pakietu 4 pakietu 5

pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę

I. CEL ZŁOŻENIA¹¹⁾

Wniosek Zmiana do wniosku¹⁾ Korekta wniosku Wycofanie części wniosku Wycofanie całego wniosku

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY

01. Numer identyfikacyjny: 0 5 0 5 0 6 1 2 3

III. PODMIOT

02. Nazwisko / Nazwa polna: NOWAK

05. PESEL: 7 0 0 2 0 2 0 0 9 8 7

03. Pierwsze imię / Nazwa skrócona: ADAM

04. Drugie imię / Nazwa organu założycielskiego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej

06. REGON

07. Kod kraju. Numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości / Wypisła osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego

08. Oświadczam, że jestem rolnikiem aktywnym zawodowo, pomimo że¹²⁾:

administruję portem lotniczym administruję stałymi terenami sportowymi i rekreacyjnymi administruję wodociągami

świadczę usługi przewozu kolejowego świadczę usług w zakresie obrotu nieruchomościami

IV. SYSTEM DLA MAŁYCH GOSPODARSTW

09. Wnioskuję o uznanie za rolnika uczestniczącego w systemie dla małych gospodarstw Oświadczam, że występuję z systemu dla małych gospodarstw

V. LICZBA POSIADANYCH ZWIERZĄT, DO KTÓRYCH MAJĄ ZOSTAĆ PRYZNANE PŁATNOŚCI ZWIĄZANE DO ZWIERZĄT

11. Liczba bydła¹³⁾ w wieku do 24 m-cy: 4 sztuk

12. Liczba krów¹³⁾ w wieku powyżej 24 m-cy: 0 sztuk

13. Liczba samiec owczych¹⁴⁾ w wieku od 12 m-cy: 0 sztuk

14. Liczba samiec koz¹⁴⁾ w wieku od 12 m-cy: 0 sztuk

VI. INFORMACJA O ZAŁĄCZNIKACH¹⁵⁾

16. Łączna liczba załączników: 0 2

17. Nazwa załącznika: Liczba załączników

1. Materiał graficzny¹⁶⁾ 1

2. Oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie,
- płatność do bydła.

Rolnik, który deklaruje zwierzęta do płatności do bydła do wniosku dołącza **obowiązkowo**:

- Oświadczenie o zwierzętach zadeklarowanych do płatności.

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EVIDENCYJNYCH¹³⁾

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej				Element proekologiczny ¹⁶⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾		
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności			ha	a	
								ha	a	ha	a				
f	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1	Mazowieckie	garwoliński	Borowie	Laliny	12		362	0	50	0	50	0	00	0	00

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁵⁾	Powierzchnia działki rolnej ¹⁹⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ¹⁷⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/ ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej			Uwagi
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW	
											ha	a		
f	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
A	JPO	0	50	362	0	50								
A1	trawy na gruntach ornych	0	50	362	0	50								

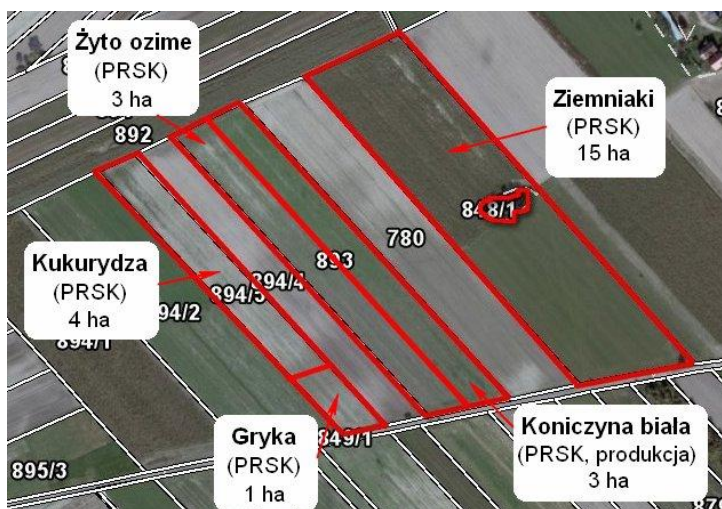
Grunty, na których jest prowadzona uprawa traw na gruntach ornych należy **ZAWSZE** zadeklarować jako odrębną działkę rolną „podrzedną” do działki rolnej JPO (bez względu na powierzchnię posiadanych gruntów ornych w gospodarstwie).

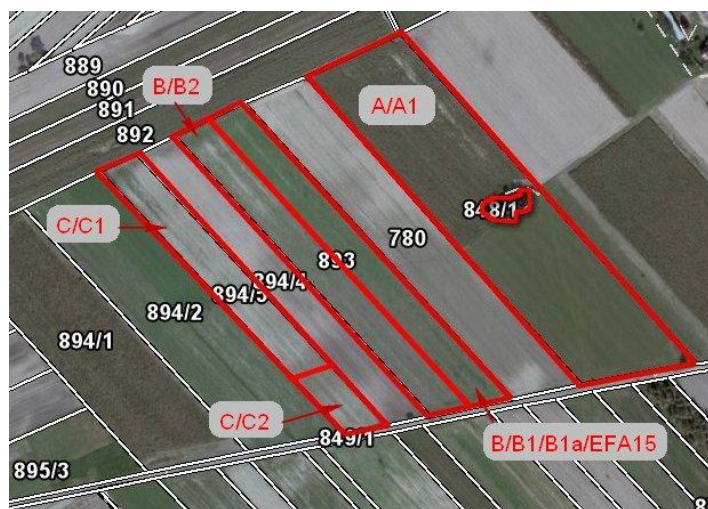

C2. Przykłady deklarowania działek ewidencyjnych i rolnych w ramach realizacji programu rolnośrodowiskowego (PROW 2007-2013), działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) lub działania rolnictwo ekologiczne (PROW 2014-2020)

Przykład 1. W gospodarstwie realizowane jest zobowiązanie w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) – pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone oraz wariant 7.2 Zachowanie lokalnych ras koni rasy - konie zimnokrwiste w typie sokólskim, pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczenia działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A - JPO – 15 ha

A1 – PRSK ziemiaki – 15,00 ha – pakiet 1

B - JPO – 10 ha (suma powierzchni: żyto ozime 3 ha + koniczyna biała 3 ha)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

B1 – P WB – 3 ha

B1a – PRSK koniczyna biała – 3,00 ha – pakiet 1

B2 – PRSK żyto ozime – 3 ha – pakiet 1, dodatkowo na działce rolnej w roku 2015 jest realizowany wymóg zastosowania praktyki dodatkowej – międzyplon: bobik

C - JPO – 5 ha (suma powierzchni: kukurydza 4 ha + gryka 1 ha)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

C1 – PRSK kukurydza – 4 ha – pakiet 1

C2 – PRSK gryka – 1 ha – pakiet 1

Symbol formularza: W-1/01   Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2015

Wnioskuję o przyznanie¹⁾:

jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie²⁾

płatności dodatkowej³⁾

płatności dla młodych rolników²⁾

płatności do powierzchni upraw buraków cukrowych⁴⁾

płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych⁴⁾

płatności do krów⁴⁾

płatności do bydła⁴⁾

płatności do owiec⁴⁾

płatności do kóz⁴⁾

płatności niezwiązanej do tytoniu²⁾

płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)

płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5 pakietu 6

płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)²⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych⁶⁾

płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5

pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę

płatności do powierzchni upraw chmielu⁴⁾

płatności do powierzchni upraw ziemniaków skrobiowych⁴⁾

płatności do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin)⁴⁾

płatności do powierzchni upraw pomidorów⁴⁾

płatności do powierzchni upraw inu⁴⁾

płatności do powierzchni upraw konopi włóknistych⁴⁾

Podwierdzenie przyjęcia wniosku przez biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (bezpieczel)

Data przyjęcia i podpis

Numer dokumentu

Znak sprawy OB

Znak sprawy ONW

Znak sprawy PRS/PRK/RE

Znak sprawy ZGR/ZGMR

I. CEL ZŁOŻENIA¹⁾

Wniosek   Zmiana do wniosku⁸⁾   Korekta wniosku   Wycofanie części wniosku   Wycofanie całego wniosku

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY

01. Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

III. PODMIOT

02. Nazwisko / Nazwa pełna: KOWALSKI

05. PESEL: 5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8

03. Pierwsze imię / Nazwa skrócona: WIESŁAW

04. Drugie imię / Nazwa organu założycielskiego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej

06. REGON

07. Kod kraju, Numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości (wymagane dla obywateli państw trzecich)

Strona 1 wniosku

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie,
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia koniczynę białą,
- płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020), w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH ¹³⁾																
Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:						Element proekologiczny ¹⁴⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾	
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁶⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności		gruntów niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾			powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	
								ha	a	ha	a	ha	a		ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		893	6	00	6	00	0	00	X	0	00
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		848/1	15	00	15	00	0	00		0	00
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		894/5	5	00	5	00	0	00		0	00

Strona 2 wniosku

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH ¹⁸⁾																	
Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁵⁾	Powierzchnia działki rolnej ²¹⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowo-klimatycznej/ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej				Uwagi		
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW			płatność rolno-środowiskowa/ rolno-środowiskowo-klimatyczna/ ekologiczna	
											ha	a	ha	a		ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			
A	JPO	15	00	848/1	15	00											
A1	PRSK ziemniaki	15	00	848/1	15	00			1								
B	JPO	6	00	893	6	00											
B1	P WB	3	00	893	3	00											
B1a	PRSK, konieczyna biała	3	00	893	3	00			1								
B2	PRSK, żyto ozime	3	00	893	3	00			1	bobik							
C	JPO	5	00	894/5	5	00											
C1	PRSK kukurydza	4	00	894/5	4	00			1								
C2	PRSK gryka	1	00	894/5	1	00			1								

Strona 3 wniosku

W gospodarstwie realizowane jest zobowiązanie w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) – pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone, w związku z czym wszystkie uprawy wymagają odrębnego wykazania we wniosku (gatunek lub rodzaj wg klasyfikacji botanicznej upraw).

Wola Korycka Dolna <i>Miejscowość, data</i>				
Wiesław Kowalski <i>Imię i nazwisko / pełna nazwa¹⁾ rolnika</i>				
123456789 <i>Numer identyfikacyjny rolnika</i>				
..... <i>Numer dokumentu (wypełnia pracownik ARiMR)</i>				
..... <i>Znak sprawy (wypełnia pracownik ARiMR)</i>				
OŚWIADCZENIE²⁾ o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich				
Oświadczam, iż ubiegam się o przyznanie ³⁾ :				
☐ płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013), lub				
☒ płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020),				
w zakresie pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie, do niżej wymienionych zwierząt ras lokalnych ⁴⁾ :				
Nr wariantu	Gatunek ⁵⁾	Rasa	Numer identyfikacyjny zwierzęcia	Deklarowana liczba samiec danej rasy (szt.)
1	2	3	4	5
7.2.6	konie	konie zimnokrwiste w typie sokólskim	8 1 8 1 2 3 4 5 6 7 7 8 8 8 8	3
			8 1 8 1 2 3 4 5 6 7 7 9 9 9 9	
			8 1 8 1 2 3 4 5 6 7 7 5 5 5 5	
Oświadczam, że znane mi są skutki składania fałszywych oświadczeń, wynikające z art. 297 §1 i § 2 Kodeksu karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).				
Wiesław Kowalski <i>Czytelny podpis rolnika/osoby upoważnionej do reprezentowania rolnika</i>				
1) Dotyczy podmiotu niebędącego osobą fizyczną.				
2) Oświadczenie należy dołączyć do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020) w zakresie pakietu 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie. Oświadczenie należy dołączyć również do wniosku o przyznanie płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013) lub płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), składanego w przypadku przeniesienia posiadania gruntów/śmierci rolnika/następstwa prawnego.				
3) Właściwie zaznaczyć znakiem X.				
4) W przypadku, gdy liczba zwierząt przekracza liczbę wierszy należy wypełnić dodatkową kartkę oświadczenia o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich.				
5) Należy wpisać: krowy lub lochy, lub kłaczki, lub owce matki lub kozy matki.				

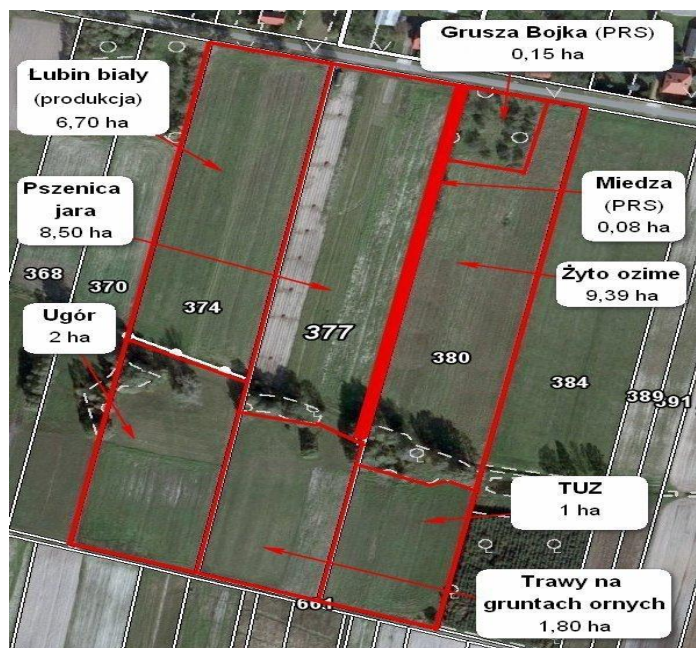
Rolnik, który realizuje pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie dołącza do wniosku **obowiązkowo** „Oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich” oraz „Oświadczenie, zawierające wskazanie zwierząt, jakie zostały zakwalifikowane do programu ochrony zasobów genetycznych ras lokalnych”, potwierdzone przez Instytut Zootechniki.

Załącznik: Oświadczenie o lokalnych rasach zwierząt gospodarskich

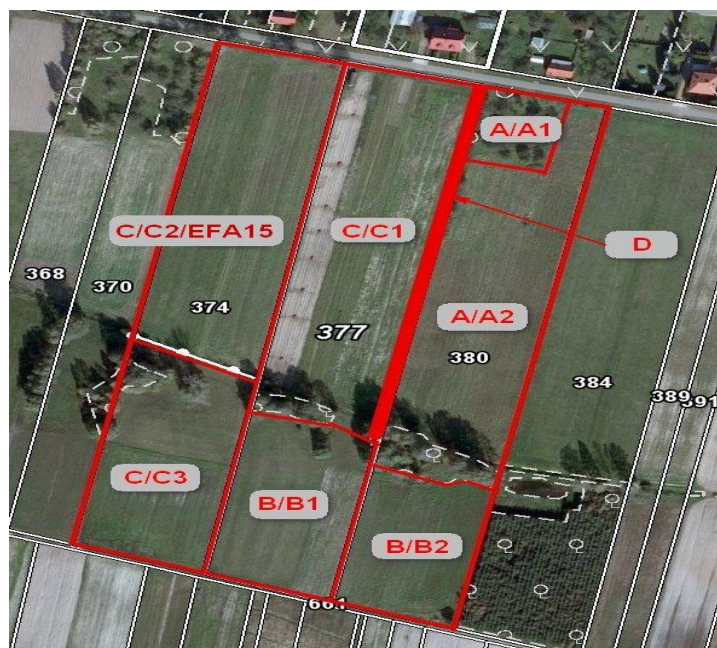
Ponieważ rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych i ubiega się o płatności bezpośrednie, zobowiązany jest przestrzegać praktyki utrzymywania obszarów proekologicznych oraz do wniosku musi dołączyć wypełnione *Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych* (patrz przykład 2 sekcja C1 niniejszej instrukcji).

Przykład 2. W gospodarstwie realizowane jest zobowiązanie w ramach działania Program rolnośrodowiskowy (PROW 2007-2013) – wariant 6.4 Sady tradycyjne, pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie oraz wariant 9.3 Utrzymanie 2-metrowych miedz śródpolnych, pakietu 9. Strefy buforowe.

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczenia działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A - JPO – 9,54 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A1, A2)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

A1 – PRS grusza Bojka – 0,15 ha – wariant 6.4

A2 – żyto ozime – 9,39 ha

B - JPO – 4,80 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem B1, B2, B3)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

B1 – TUZ – 1 ha

B2 – trawy na GO -1,80 ha

B3 – ugór – 2 ha

C - JPO – 15,20 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem C1, C2)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

C1 – pszenica jara – 8,50 ha

C2 – P WB – 6,70 ha

C2a – łubin – 6,70 ha

D - PRS miedza – 0,08 ha – wariant 9.3 (miedza o długości 400 metrów bieżących)

2-metrowe miedze śródpolne nie kwalifikują się do płatności JPO, w związku z czym mogą być deklarowane jedynie do płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013).

Każdy pas miedzy śródpolnej należy zadeklarować jako odrębną działkę rolną, o powierzchni stanowiącej iloczyn szerokości miedzy oraz jej długości – w takim przypadku powierzchnia działki rolnej może wynosić poniżej 0,1 ha.

Symbol formularza: W-101 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2015

Wnioskuje o przyznanie¹⁾:

jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie²⁾

płatności dodatkowej³⁾

płatności dla młodych rolników²⁾

płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych⁴⁾

płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych⁴⁾

płatności do krów⁴⁾

płatności do bydła⁴⁾

płatności do owiec⁴⁾

płatności do kóz⁴⁾

płatności niezwiązanej do tytoniu³⁾

płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)

płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5 pakietu 6

płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)⁷⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych⁸⁾

płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5

pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę

Podkreślenie przysięgi wniosku przez biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Data przyjęcia i podpis

Numer dokumentu

Znak sprawy OB

Znak sprawy ONW

Znak sprawy PRS/PRK/RE

Znak sprawy ZGR/ZGNR

I. CEL ZŁOŻENIA¹⁾

Wniosek Zmiana do wniosku²⁾ Korekta wniosku Wycofanie części wniosku Wycofanie całego wniosku

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY

01. Numer identyfikacyjny

1 2 3 4 5 6 7 8 9

III. PODMIOT

02. Nazwisko / Nazwa pełna

KOWALSKI

05. PESEL

5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8

03. Pierwsza imię / Nazwa skrócona

WIESŁAW

04. Drugie imię / Nazwa organu założycielskiego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej

06. REGON

07. Kod kraju. Numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości. Wypełnia osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego!

1 strona wniosku

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie,
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia łąbin biały,
- płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013).

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH¹³⁾

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:						Element proekologiczny ¹⁴⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾		
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾		gruntów niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾			powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	ha a	
								ha	a	ha	a	ha	a			ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		374	8	70	8	70	0	00	X	0	00	
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		377	10	38	10	30	0	00		0	00	
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		380	10	54	9	39	0	00		0	00	

2 strona wniosku

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁵⁾	Powierzchnia działki rolnej ¹³⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ¹⁷⁾	Informacja w zakresie płatności: rolnośrodowiskowej/ rolno-środowiskowo-klimatycznej/ ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej			Uwagi	
		ha	a		ha	a		Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁶⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW		płatność rolno-środowiskowo-klimatycznej/ ekologicznej
										ha	a			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
A	JPO	9	54	380	9	54								
A1	PRS grusza Bójka	0	15	380	0	15		6.4				15		
A2	Zyto ozime	9	39	380	9	39								
B	JPO	4	80	374	2	00								
				377	1	80								
				380	1	00								
B1	TUZ	1	00	380	1	00								
B2	Trawy na GO	1	80	377	1	80								
B3	ugór	2	00	374	2	00								
C	JPO	15	20	377	8	50								
				374	6	70								
C1	pszenica jara	8	50	377	8	50								
C2	P WB	6	70	374	6	70								
C2a	lubin	6	70	374	6	70								
D	PRS miedza	0	08	377	0	08		9.3				400 mb		

Należy podać liczbę drzew na działce rolnej; dodatkowo należy pamiętać o wyrysowaniu na materiale graficznym miejsc na działce rolnej, w których znajdują się poszczególne drzewa

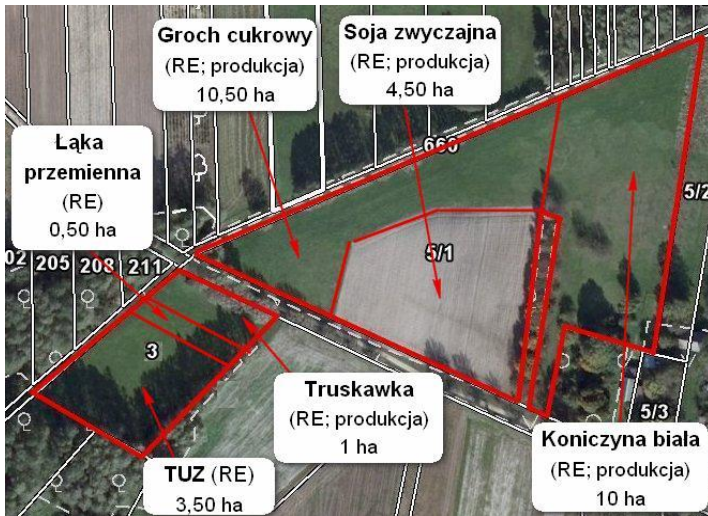
Należy podać długość między środkowej w metrach bieżących na działce rolnej

3 strona wniosku

Ponieważ rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych i ubiega się o płatności bezpośrednie, zobowiązany jest przestrzegać praktyki utrzymywania obszarów proekologicznych oraz do wniosku musi dołączyć wypełnione *Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych* (patrz przykład 2 sekcja C1 niniejszej instrukcji).

Przykład 3. W całym gospodarstwie realizowane jest zobowiązanie w ramach działania Rolnictwo ekologiczne (PROW 2014-2020) – pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji, pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji, pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji, pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji oraz wariant 10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji, pakietu 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji. W związku realizacją zobowiązania ekologicznego rolnikowi przysługują koszty transakcyjne, poniesione z tytułu kontroli gospodarstwa ekologicznego.

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczenia działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A - JPO – 25 ha

A1 – P WB – 25ha (suma powierzchni działek zadeklarowanych z oznaczeniami A1a, A1b, A1c)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

A1a – RE koniczyna biała – 10 ha - pakiet 1

A1b – RE soja zwyczajna – 4,50 ha - pakiet 1

A1c – RE groch cukrowy – 10,50 ha - pakiet 2

B - JPO – 5 ha (suma powierzchni działek zadeklarowanych z oznaczeniami B1, B2, B3)

Uprawy te tworzą zwarty obszar gruntu.

B1 – RE TUZ – 3,50 ha - pakiet 6

B2 – P OM – 1 ha

B2a – RE truskawka (rodzaj poziomka) – 1 ha – wariant 10.1.2

B3 – RE łąka przemienna – 0,50 ha – pakiet 5

<p>Symbol formularza: W-1/01 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa</p> <p>WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2 0 1 5</p> <p>Wnioskuje o przyznanie¹⁾:</p> <p>☒ jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie²⁾</p> <p>☒ płatności dodatkowej³⁾</p> <p>☐ płatności dla młodych rolników²⁾</p> <p>☐ płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych⁴⁾</p> <p>☐ płatności do powierzchni uprawy roślin wysokobiałkowych⁵⁾</p> <p>☐ płatności do krów⁶⁾</p> <p>☐ płatności do bydła⁶⁾</p> <p>☐ płatności do owiec⁶⁾</p> <p>☐ płatności do kóz⁶⁾</p> <p>☐ płatności niezwiązanej do tytoniu⁷⁾</p> <p>☐ płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)</p> <p>☐ płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)</p> <p>☐ w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁸⁾</p> <p>☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁹⁾: ☐ pakietu 4 ☐ pakietu 5 ☐ pakietu 6</p> <p>☒ płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)⁷⁾</p> <p>☒ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych⁹⁾</p> <p>☐ płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)</p> <p>☐ w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁸⁾</p> <p>☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁹⁾: ☐ pakietu 4 ☐ pakietu 5</p> <p>☐ pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę</p>		<p>Podwzrostki przyjęcia wniosku przez biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (opcjonalnie)</p> <p>.....</p> <p>Data przyjęcia i podpis</p> <p>.....</p> <p>Numer dokumentu</p> <p>.....</p> <p>Znak sprawy OB</p> <p>.....</p> <p>Znak sprawy ONW</p> <p>.....</p> <p>Znak sprawy PRS/PRK/RE</p> <p>.....</p> <p>Znak sprawy ZGR/ZGNR</p> <p>.....</p>
<p>I. CEL ZŁOŻENIA¹⁾</p> <p>☒ Wniosek ☐ Zmiana do wniosku²⁾ ☐ Korekta wniosku ☐ Wycofanie części wniosku ☐ Wycofanie całego wniosku</p>		
<p>II. NUMER IDENTYFIKACYJNY</p> <p>01. Numer identyfikacyjny</p> <p>1 2 3 4 5 6 7 8 9</p>		
<p>III. PODMIOT</p> <p>02. Nazwisko / Nazwa pełna</p> <p>KOWALSKI</p> <p>03. Płeć i imię / Nazwa skrócona</p> <p>WIESŁAW</p> <p>04. Drugie imię / Nazwa organu założycielskiego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej</p> <p>05. PESEL</p> <p>5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8</p> <p>06. REGON</p> <p>.....</p> <p>07. Kod kraju. Numer parzysty lub innego dokumentu łączności</p> <p>Wypełnia osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego!</p>		

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie,
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia rośliny wysokobiałkowe
- płatność do powierzchni upraw owoców miękkich - rolnik uprawia truskawki,
- płatność ekologiczna (PROW 2014-2020), w tym przyznanie kosztów transakcyjnych.

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH¹³⁾

Lp.	Polożenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:						Element proekologiczny ¹⁴⁾	Wpłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾	
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾		gruntów niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾			powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	
								ha	a	ha	a	ha	a		ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		5/1	25	00	25	00	0	00		0	00
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		3	5	00	1	50	0	00		0	00

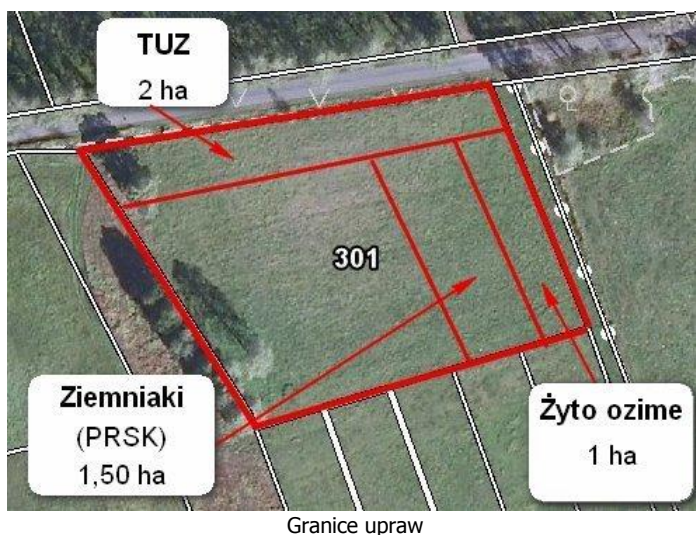
Strona 2 wniosku

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH¹⁸⁾

Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁹⁾	Powierzchnia działki rolnej ²⁰⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾	Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej						Uwagi		
		ha	a		ha	a		ha	a	Nr pakietu/wariantu/opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW			płatność rolno-środowiskowa/rolno-środowiskowo-klimatyczna/ekologiczna	
												ha	a	ha	a		ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12							
A	JPO	25	00	5/1	25	00												
A1	PWB	25	00	5/1	25	00												
A1a	RE koniczyna biała	10	00	5/1	10	00		1										
A1b	RE soja zwyczajna	4	50	5/1	4	50		1										
A1c	RE groch cukrowy	10	50	5/1	10	50		2										
B	JPO	5	00	3	5	00												
B1	RE TUZ	3	50	3	3	50		6										
B2	P OM	1	00	3	1	00												
B2a	RE truskawka (rodzaj poziomka)	1	00	3	1	00		10.1.2										
B3	RE łąka przemienna	0	50	3	0	50		5										

Strona 3 wniosku

Przykład 4. W gospodarstwie realizowane jest zobowiązanie w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) – wariant 2.1. Międzyplony, pakietu 2. Ochrona gleb i wód.

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczenia działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A - JPO – 4,5 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A1, A2, A3)

A1 – TUZ - 2 ha

A2 – żyto ozime – 1 ha (pomimo tego że działka nie jest wnioskowana do płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej, w związku z realizacją wariantu 2.1, należy wyszczególnić wszystkie uprawy na gruntach ornych w gospodarstwie)

A3 – PRSK ziemniaki – 1,50 ha – wariant 2.1 żyto, gorczyca, seradela (mieszanka 3 gatunków roślin jako międzyplon)

Pomimo tego, że powierzchnia gospodarstwa nie przekracza 10 ha, w związku z realizacją zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020), wszystkie uprawy na gruntach ornych wymagają odrębnego wykazania we wniosku (gatunek wg klasyfikacji botanicznej upraw).

Symbol formularza: W-10/1 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2 0 1 5

Wnioskuję o przyznanie¹⁾:

jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie²⁾

płatności dodatkowej³⁾

płatności dla młodych rolników²⁾

płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych⁴⁾

płatności do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych⁴⁾

płatności do powierzchni uprawy miękikich (truskawek lub malin)⁴⁾

płatności do powierzchni uprawy pomidorów⁴⁾

płatności do powierzchni uprawy inu⁴⁾

płatności do powierzchni uprawy konopi włóknistych⁴⁾

płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)

płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5 pakietu 6

płatności ekologicznej (PROW 2014-2020)⁷⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych⁸⁾

płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)

w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie⁵⁾

w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach⁶⁾: pakietu 4 pakietu 5

pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę

Powierzenie przyjęcia wniosku przez biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Data przyjęcia i podpis

Numer dokumentu

Znak sprawy OIB

Znak sprawy ONW

Znak sprawy PRS/PRKRE

Znak sprawy ZGRZSNR

I. CEL ZŁOŻENIA¹⁾

Wniosek Zmiana do wniosku⁹⁾ Korekta wniosku Wycofanie części wniosku Wycofanie całego wniosku

II. NUMER IDENTYFIKACYJNY

01. Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9

III. PODMIOT

02. Nazwisko / Nazwa pełna: KOWALSKI

03. PESEL: 5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8

03. Płeć i imię / Nazwa skrócona: WIESŁAW

04. Drugie imię / Nazwa organu zakładowego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej

06. REGION

07. Kod kraju. Numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości (wypełnia osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego)

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa,
- płatność dodatkowa,
- płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020).

Strona 1 wniosku

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH ¹³⁾															
Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:				Element proekologiczny ¹⁵⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾		
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów omych ogółem, w tym gruntów omych niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾			ha	a	ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		301	4	50	2	50	0	00	0	00

Strona 2 wniosku

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH ¹⁸⁾														
Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁵⁾	Powierzchnia działki rolnej ¹⁶⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ¹⁷⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/ ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej			Uwagi
		ha	a		ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego	płatność ONW	płatność rolno-środowiskowa/ rolno-środowiskowo-klimatyczna/ ekologiczna	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
A	JPO	4	50	301	4	50								
A1	TUZ	2	00	301	2	00								
A2	żyto ozime	1	00	301	1	00								
A3	PRSK ziemniaki	1	50	301	1	50		2.1	żyto, gorczyca, seradela					

Strona 3 wniosku

Przykład 5. W gospodarstwie od roku 2012 realizowane jest zobowiązanie w ramach działania Program rolnośrodowiskowy (PROW 2007-2013), wariant 1.1 Zrównoważony sposób gospodarowania, pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, wariant 6.2 Produkcja nasiennej towarowej lokalnych roślin uprawnych, pakietu 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie oraz wariant 8.2.1 Międzyplon ozimy, pakietu 8. Ochrona gleb i wód.

Granice upraw

Zasada wyrysowania i oznaczenia działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

A - JPO – 30 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A1, ..., A8)

- A1 – PRS jabłoń – 5 ha – wariant 1.1
- A2 – PRS ziemniaki – 2, 50 ha – wariant 1.1, wariant 8.2.1 żyto ozime, rzepak, wyka (mieszanka 3 gatunków roślin jako międzyplon)
- A3 – PRS żyto ozime – 3 ha – wariant 1.1
- A4 – PRS żyto jare – 2,50 ha – wariant 1.1
- A5 – PRS TUZ -10 ha - wariant 1.1
- A6 – PRS owies szorstki – 3 ha – wariant 1.1, wariant 6.2
- A7 – P WB– 2,50 ha
- A7a – PRS lubin żółty – 2,50 ha – wariant 1.1, wariant 8.3.1 gorczyca, facelia, seradela (mieszanka 3 gatunków roślin jako międzyplon)
- A8 – PRS gorczyca biała – 1,50 ha – wariant 1.1

Symbol formularza: W-1/01 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa		Powierzono przyjęcie wniosku przez: Biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (pieczęć)	
WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2 0 1 5			
Wnioskuję o przyznanie ¹⁾ :			
☒ jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie ²⁾			
☒ płatności dodatkowej ³⁾			
☐ płatności dla młodych rolników ²⁾			
☐ płatności do powierzchni uprawy buraków cukrowych ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni uprawy chmielu ⁴⁾	
☒ płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw ziemniaków skrobiowych ⁴⁾	
☐ płatności do krów ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin) ⁴⁾	
☐ płatności do bydła ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw pomidorów ⁴⁾	
☐ płatności do owiec ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw Inu ⁴⁾	
☐ płatności do kóz ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw konopi włóknistych ⁴⁾	
☐ płatności niezwiązanej do tytoniu ³⁾		☐ płatności do powierzchni upraw konopi	
☐ płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)			
☐ płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)			
☐ w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie ⁵⁾			
☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach ⁶⁾ : ☐ pakietu 4 ☐ pakietu 5 ☐ pakietu 6			
☐ płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) ⁷⁾			
☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych ⁸⁾			
☒ płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013)			
☐ w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie ⁵⁾			
☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach ⁶⁾ : ☐ pakietu 4 ☐ pakietu 5			
☐ pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę			
I. CEL ZŁOŻENIA ¹⁾		Powierzono przyjęcie wniosku przez: Biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (pieczęć)	
☒ Wniosek ☐ Zmiana do wniosku ⁸⁾ ☐ Korekta wniosku ☐ Wycofanie części wniosku ☐ Wycofanie całego wniosku		Data przyjęcia i podpis: _____	
II. NUMER IDENTYFIKACYJNY			
01. Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9			
III. PODMIOT			
02. Nazwisko / Nazwa pełna: KOWALSKI		05. PESEL: 5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8	
03. Pieniężne imię / Nazwa skrócona: WIESŁAW		06. REGON:	
04. Drugie imię / Nazwa organu założycielskiego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:		07. Kod firmy. Numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości (wypełnia osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego)	

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia lubin żółty,
- płatność rolnośrodowiskowa (PROW 2007-2013).

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH ¹³⁾																
Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:				Element proekologiczny ¹⁵⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾			
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności			gruntów niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾		powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	
								ha	a	ha	a		ha	a	ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13				
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		139/23	26	00	11	00	0	00		0	00
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		140/5	4	00	4	00	0	00	X	0	00

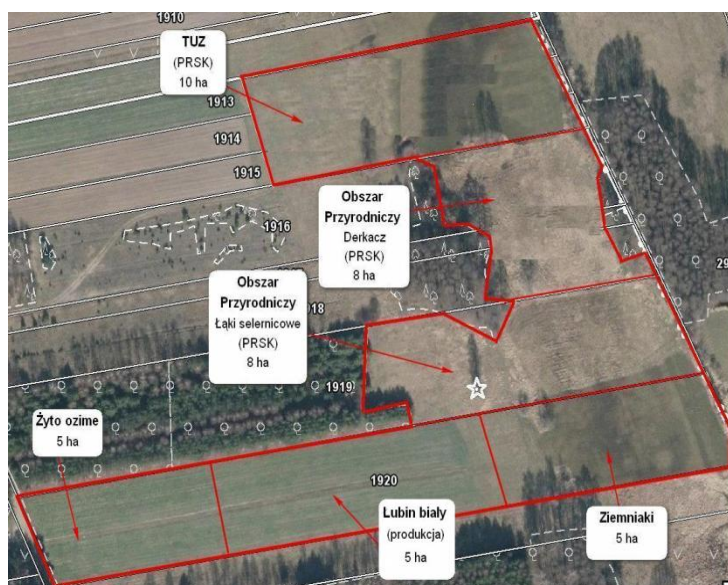
Strona 2 wniosku

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH ¹⁸⁾																		
Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁴⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁹⁾	Powierzchnia działki rolnej ²⁰⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾		Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/ rolno-środowiskowo-klimatycznej/ ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej				Uwagi			
		ha	a		2	ha	a	ha	a	Nr pakietu/ wariantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego		płatność ONW		płatność rolno-środowiskowej/ rolno-środowiskowo-klimatycznej/ ekologicznej		
												ha	a	ha		a	ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	
A	JPO	30	00	139/23	26	00												
				140/5	4	00												
A1	PRS jabłoń	5	00	139/23	5	00		1										
A2	PRS ziemniaki	2	50	139/23	2	50		1,8.2.1	żyto oz., rzepak, wyka									
A3	PRS żyto ozime	3	00	139/23	3	00		1										
A4	PRS żyto jare	2	50	139/23	2	50		1										
A5	PRS TUZ	10	00	139/23	10	00		1										
A6	PRS owies szorstki	3	00	139/23	3	00		1,6.2										
A7	P WB	2	50	140/5	2	50												
A7a	PRS lubin żółty	2	50	140/5	2	50		1, 8.3.1	gorzyczka, facelia, seradela									
A8	PRS gorzyczka biała	1	50	140/5	1	50		1										

Strona 3 wniosku

Pomimo faktu, że rolnik posiada nie więcej niż 15 ha gruntów ornych i ubiega się o płatności bezpośrednie, zalecane jest aby do wniosku dołączyć wypełnione *Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych* (patrz przykład 2 sekcja C1 niniejszej instrukcji).

Przykład 6. W gospodarstwie realizowane jest zobowiązanie w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) – wariant 4.2 Zalewowe łąki selernicowe i Słonorośla, wariant 4.4 Półnaturalne łąki świeże oraz wariant 4.11 Ochrona siedlisk lęgowych ptaków derkacza, pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000.

Granice upraw i obszarów przyrodniczych

Zasada wyrysowania i oznaczenia działek rolnych na materiale graficznym

Wyjaśnienie:

- A – 15 ha (suma powierzchni działek deklarowanych z oznaczeniem A1, A2, A3)
- A1 – żyto ozime – 5 ha

- A2 – P WB – 5 ha
 A2a – łubin – 5 ha
 A3 – ziemniaki – 5 ha
 B – PRSK OP – 8 ha – wariant 4.11 [obszar przyrodniczy (OP), nie kwalifikuje się do przyznania płatności JPO]
 C – PRSK OP łąki selernicowe (6440) – 8 ha - wariant 4.2 [obszar przyrodniczy (OP), nie kwalifikuje się do przyznania płatności JPO]
 D – JPO – 10 ha
 D1 – PRSK TUZ – 10 ha – wariant 4.4 (sposób użytkowania kośny)

W przypadku obszarów przyrodniczych (warianty: 4.2/5.2 lub 4.3/5.3 lub 4.6/5.6 - **siedliska niebędące trwałymi użytkami rolnymi**), jako uprawę należy zadeklarować **PRSK OP** nazwę siedliska np. **łąki selernicowe (6440)**, natomiast w przypadku obszarów przyrodniczych, na których występują siedliska lęgowe ptaków (warianty 4.8-4.11 - **siedliska niebędące trwałymi użytkami rolnymi**), należy zadeklarować **PRSK OP**.
 W związku realizacją zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego (PROW 2014-2020) w zakresie pakietu 4, rolnikowi przysługują koszty transakcyjne, poniesione z tytułu sporządzenia dokumentacji przyrodniczej.

Symbol formularza: W-1/01 Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa		Potwierdzenie przyjęcia wniosku przez biuro powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (kwalifikacja)	
WNIOSEK o przyznanie płatności na rok 2015			
Wnioskuję o przyznanie ¹⁾ :			
☒ jednolitej płatności obszarowej oraz płatności za zazielenienie ²⁾			
☒ płatności dodatkowej ³⁾			
☐ płatności dla młodych rolników ²⁾			
☐ płatności do powierzchni upraw buraków cukrowych ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw chmielu ⁴⁾	
☒ płatności do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych ⁵⁾		☐ płatności do powierzchni upraw ziemniaków skrobiowych ⁶⁾	
☐ płatności do krów ⁶⁾		☐ płatności do powierzchni upraw owoców miękkich (truskawek lub malin) ⁶⁾	
☐ płatności do bydła ⁴⁾		☐ płatności do powierzchni upraw pomidorów ⁶⁾	
☐ płatności do owiec ⁶⁾		☐ płatności do powierzchni upraw Inu ⁶⁾	
☐ płatności do kóz ⁶⁾		☐ płatności do powierzchni upraw konopi włóknistych ⁶⁾	
☐ płatności niezwiązanej do tytoniu ⁹⁾		☐ płatności do powierzchni upraw konopi włóknistych ⁶⁾	
☐ płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW)			
☒ płatności rolno-środowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020)			
☐ w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie ⁸⁾			
☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach ⁸⁾ : ☒ pakietu 4 ☐ pakietu 5 ☐ pakietu 6			
☐ płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) ⁷⁾			
☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych ⁸⁾			
☐ płatności rolno-środowiskowej (PROW 2007-2013)			
☐ w tym zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie ⁸⁾			
☐ w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach ⁸⁾ : ☐ pakietu 4 ☐ pakietu 5			
☐ pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013) – wniosek o wypłatę			
I. CEL ZŁOŻENIA ¹⁾			
☒ Wniosek ☐ Zmiana do wniosku ²⁾ ☐ Korekta wniosku ☐ Wycofanie części wniosku ☐ Wycofanie całego wniosku			
II. NUMER IDENTYFIKACYJNY			
01. Numer identyfikacyjny: 1 2 3 4 5 6 7 8 9			
III. PODMIOT			
02. Nazwisko / Nazwa pełna: KOWALSKI		05. PESEL: 5 5 1 2 1 2 0 7 1 5 8	
03. Płeć i imię / Nazwa skrócona: WIESŁAW		06. REGON:	
04. Droga kmię / Nazwa organu zarządczego jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej:		07. Kod kraju: Numer paszportu lub innego dokumentu tożsamości (wymagana osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego):	

Wniosek został wypełniony w zakresie:

- rok,
- rodzaj płatności, o którą ubiega się rolnik,
- cel złożenia,
- numer identyfikacyjny,
- dane osobowe - imię, nazwisko, PESEL.

Rodzaje płatności, o które ubiega się rolnik:

- jednolita płatność obszarowa, płatność za zazielenienie
- płatność dodatkowa,
- płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych - w gospodarstwie rolnik uprawia koniczynę białą,
- płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020), w tym przyznanie kosztów transakcyjnych w ramach pakietu 4.

Strona 1

VII. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI DZIAŁEK EWIDENCYJNYCH¹³⁾

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków				Powierzchnia na działce ewidencyjnej:				Element proekologiczny ¹⁴⁾	Wypłata pomocy na zalesianie ¹⁷⁾		
	województwo	powiat	gmina	nazwa obrębu ewidencyjnego	nr obrębu ewidencyjnego	nr arkusza mapy	nr działki ewidencyjnej	kwalifikującego się hektara ogółem ¹⁴⁾		gruntów ornych ogółem, w tym gruntów ornych niezgłoszonych do płatności ¹⁵⁾			Element proekologiczny ¹⁴⁾	powierzchnia zalesionego gruntu w granicach działki ewidencyjnej	
								ha	a	ha	a			ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
	Mazowieckie	garwoliński	Trojanów	Wola Korycka Dolna	23		1920	41	00	15	00	X	0	00	

Strona 2 wniosku

VIII. OŚWIADCZENIE O SPOSOBIE WYKORZYSTYWANIA DZIAŁEK ROLNYCH ¹⁸⁾																		
Oznaczenie działki rolnej	Grupa upraw ¹⁹⁾ / Obszar/ Uprawa ¹⁹⁾	Powierzchnia działki rolnej ²⁰⁾		Nr działki ewidencyjnej, na której jest położona działka rolna	Powierzchnia działki rolnej w granicach działki ewidencyjnej		Powierzchnia deklarowana do płatności ONW na działce rolnej w granicach działki ewidencyjnej ²¹⁾	Informacja w zakresie płatności: rolno-środowiskowej/rolno-środowiskowo-klimatycznej/ekologicznej		Wycofanie działki rolnej/części działki rolnej				Uwagi				
		ha	a		ha	a		ha	a	Nr pakietu/variantu/ opcji	rośliny uprawne w międzyplonie ¹⁴⁾	płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego			płatność ONW		płatność rolno-środowiskowej/rolno-środowiskowo-klimatycznej/ekologiczna	
												ha	a		ha	a	ha	a
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12							
A	JPO	15	00	1920	15	00												
A1	żyto ozime	5	00	1920	5	00												
A2	P WB	5	00	1920	5	00												
A2a	lubin	5	00	1920	5	00												
A3	ziemniaki	5	00	1920	5	00												
B	PRSK OP	8	00	1920	8	00			4.11									
C	PRSK OP łąki selernicowe (6440)	8	00	1920	8	00			4.2									
D	JPO	10	00	1920	10	00												
D1	PRSK TUZ	10	00	1920	10	00			4.4						košny			

Strona 3 wniosku

Należy podać sposób użytkowania trwałych użytków zielonych. W przypadku użytkowania košnego lub košno-pastwiskowego na materiale graficznym należy wyrysować część działki rolnej, która ma pozostać nieskoszona w tym roku

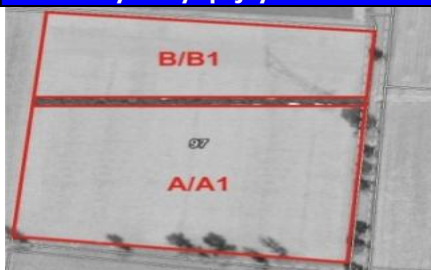
Pomimo faktu, że rolnik posiada nie więcej niż 15 ha gruntów ornych i ubiega się o płatności bezpośrednie, zalecane jest aby do wniosku dołączyć wypełnione *Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych* (patrz przykład 2 sekcja C1 niniejszej instrukcji).

CZĘŚĆ V MATERIAŁ GRAFICZNY I PRAKTYKI ZAZIELENIA

D1. Ogólne zasady wypełniania materiału graficznego

Materiał graficzny stanowi integralną część wniosku o przyznanie płatności na rok 2015. Jest to wydrukowana w określonej skali mapa wraz z dodatkowymi informacjami dotyczącymi działek ewidencyjnych. Podana na materiale graficznym podziałka liniowa umożliwi dokonanie przybliżonego pomiaru odległości i tym samym powierzchni, co w rezultacie pozwala na dokładniejsze wyrysowanie granic deklarowanych działek rolnych, z zachowaniem ich wzajemnych proporcji lub zlokalizowanie i wkrešlenie deklarowanych elementów proekologicznych EFA. Materiał graficzny drukowany jest w skali od 1:1 000 do 1:10 000 (*dla skali 1:2 000 odcinek na mapie o długości 1 cm odpowiada 20 m w terenie*). Na materiale graficznym znajdują się między innymi: granice i numery działek ewidencyjnych, granice obszarów wyłączonych z płatności oraz granice innych obszarów o sposobie użytkowania możliwym do określenia na podstawie ortofotomapy np. sad. Jednocześnie, po raz pierwszy od roku 2015 na materiale graficznym zostały przedstawione tzw. elementy EFA możliwe do zidentyfikowania w systemie LPIS, zasięgi trwałych użytków zielonych oraz TUZ cennych przyrodniczo. Informacja ta ma na celu umożliwienie rolnikowi jednoznacznej identyfikacji deklarowanej działki rolnej w odniesieniu do działki ewidencyjnej oraz aktualizacji danych LPIS poprzez potwierdzenie/negację przez rolnika sposobu użytkowania terenu widocznego na ortofotomapie. W celu uzyskania płatności w roku 2015 rolnik zobowiązany jest do wypełnienia materiału graficznego zgodnie ze stanem faktycznym na gruncie. Poza informacją o deklarowanych działkach rolnych, ich rodzajem, oznaczeniem oraz dokładnym położeniem, rolnik zobowiązany jest nanieš na materiale graficznym informacje o występujących na obszarze deklarowanej przez niego działki rolnej elementach krajobrazu tj. drzewach będących pomnikami przyrody, rowach do 2 m szerokości oraz oczkach wodnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m². Personalizacja na materiale graficznym elementów EFA dotyczy rolników posiadających potencjalnie (na podstawie wniosków z lat poprzednich) 15 ha gruntów ornych lub więcej. W celu ułatwienia rolnikowi lokalizacji działek ewidencyjnych/rolnych materiał graficzny obejmuje również obszar położony w najbliższym sąsiedztwie deklarowanej w roku poprzednim działki ewidencyjnej. Wyrysowanie działek rolnych oraz potwierdzenie lub wskazanie lokalizacji nowych elementów EFA powinno mieć charakter szkicu w pełni zintegrowanego z obrazem widocznym na ortofotomapie. Ježeli materiał graficzny posiada rozbieżności w stosunku do stanu faktycznego, rolnik zobowiązany jest wprowadzić na tym materiale korekty i w sposób jednoznaczny je opisać, w celu dokonania aktualizacji danych LPIS. Brak wprowadzenia niezbędnych zmian do systemu LPIS, może w przyszłości skutkować zmniejszeniami płatności z tytułu przeddeklarowania powierzchni.

D2. Maksymalny spójny obszar PEG

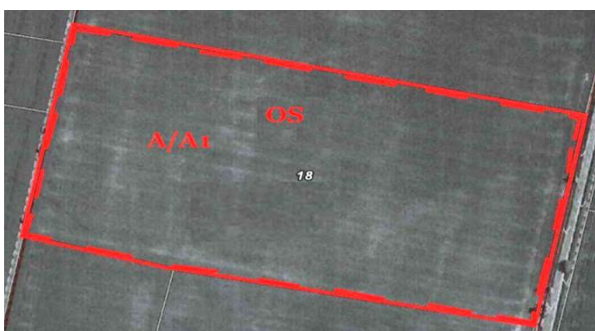
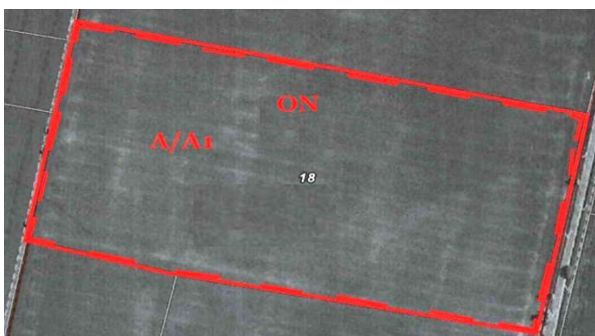
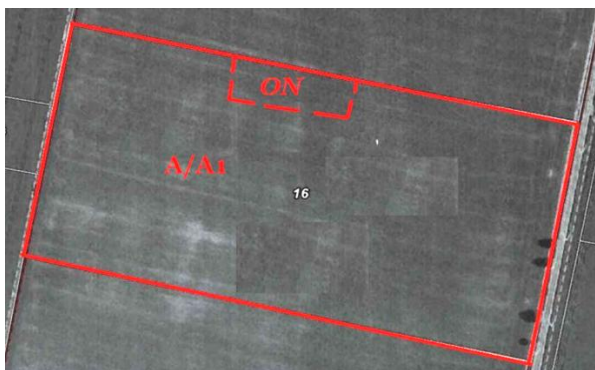
Ježeli na działce ewidencyjnej wyznaczono kilka obszarów kwalifikujących się do płatności, które nie stanowią zwartego obszaru gruntu, wówczas powierzchnie te należy zadeklarować, jako odrębne **działki rolne**.

Wskazany fragment materiału graficznego przedstawia sytuację, w której rolnik zadeklarował dwie odrębne działki rolne A/A1 oraz B/B1.

W takim przypadku powierzchnia żadnej z działek rolnych A/A1 lub B/B1 nie może przekraczać wartości maksymalnego zwartego **obszaru PEG** na danej działce ewidencyjnej. Informację o powierzchni maksymalnego kwalifikowalnego obszaru (PEG) na działce ewidencyjnej rolnik może pozyskać w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARIMR.

D3. Zasady zaznaczania części działek rolnych, które mają pozostać nieskoszone w danym roku, w przypadku deklarowania działek rolnych: do pakietów 3, 4 oraz 5 w ramach programu rolnośrodowiskowego lub do pakietów 4 i 5 w ramach działania rolnośrodowiskowo-klimatycznego

W przypadku realizacji wariantów w zakresie Pakietu 3. Ekstensywne trwałe użytki zielone, Pakietu 4. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych poza obszarami Natura 2000 oraz Pakietu 5. Ochrona zagrożonych gatunków ptaków i siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000 w ramach zobowiązania rolnośrodowiskowego lub pakietu 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach natura 2000 oraz pakietu 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 w ramach zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, na działkach rolnych wyrysowanych na załączniku graficznym, rolnik dodatkowo wyrysowuje, przerywaną linią, część działki rolnej, która ma pozostać nieskoszona w danym roku (na podstawie planu działalności rolnośrodowiskowej – w przypadku wariantów pakietu 3 lub dokumentacji przyrodniczej – w przypadku wariantów pakietu 4 i 5) i oznacza ją symbolem „ON”.

Powierzchnie niewykoszone na działkach rolnych należy zaznaczyć tylko w przypadku kośnego i kośno-pastwiskowego sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych.

W przypadku działek deklarowanych w ramach zobowiązania rolnośrodowiskowego, co roku należy pozostawić od 5-10% powierzchni działki rolnej nieskoszonej, przy czym na przestrzeni 5 lat powinno to dotyczyć co roku innej części działki.

W przypadku zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatycznego, ilość pokosów w ciągu roku, % powierzchni która ma pozostać nieskoszona, które fragmenty powinny pozostać nieskoszone oraz możliwość rezygnacji z pozostawiania powierzchni nieskoszonej określa ekspert przyrodniczy w dokumentacji przyrodniczej, a w przypadku realizacji wariantu 4.7 Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO) – doradca rolnośrodowiskowy w planie działalności rolnośrodowiskowe.

W przypadku działek rolnych, dla których w danym roku cała powierzchnia działki rolnej pozostanie nieskoszona lub cała powierzchnia działki zostanie skoszona - na załączniku graficznym rolnik obrysowuje linią przerywaną całą działkę rolną i w obrębie działki wpisuje oznaczenie „ON”, w przypadku, gdy cała działka pozostanie niewykoszona, albo oznaczenie „OS”, w przypadku, gdy cała działka zostanie skoszona.

W przypadku realizacji zobowiązania rolnośrodowiskowego w ramach wariantu 4.2 lub wariantu 5.2, przez cały okres jego realizacji, należy stosować jeden z następujących schematów koszenia działek rolnych:

pozostawienie 50% powierzchni działki rolnej nieskoszonej, przy czym w każdym roku powinno to dotyczyć innej części tej działki niż w poprzednim roku, albo pozostawienie całej powierzchni działki rolnej nieskoszonej na przemian z koszeniem w kolejnym roku całej jej powierzchni, albo pozostawienie 50% powierzchni działki rolnej nieskoszonej, na przemian z koszeniem w kolejnym roku całej jej powierzchni, przy czym pozostawienie w danym roku 50% powierzchni działki rolnej nieskoszonej powinno dotyczyć innej części tej działki niż dwa lata wcześniej.

D4. Elementy proekologiczne (EFA)

Od roku 2015 rolnik posiadający ponad 15 ha **gruntów ornych** zobowiązany jest do przeznaczenia na obszary proekologiczne (EFA) co najmniej 5% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie. Wszystkie elementy EFA, które można zidentyfikować na podstawie obrazu ortofotomapy, ARiMR oznaczyła w systemie identyfikacji działek rolnych (LPIS). Zostały one zaprezentowane na **materiale graficznym**. Elementy, zidentyfikowane przez ARiMR, rolnik może potwierdzić (wskazać), zanegować lub określić własne – jednakże tylko i wyłącznie takie, które są uznawane za elementy EFA. W tym celu rolnik musi dokonać poprawek na materiale graficznym (skreślenie i opisanie negowanych elementów oraz odpowiednie oznaczenie elementów istniejących na gruncie a nie wykazanych przez ARiMR). Elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej zgodnej z ochroną środowiska tj. oczka wodne, pomniki przyrody oraz rowy do 2 m szerokości, **jeśli występują na gruntach ornych**, również są zaliczane do elementów EFA. Jeśli występują one na gruntach innych niż orne – podlegają ochronie i powinny być przez rolnika zgłoszone, lecz nie mogą być zaliczone, jako element EFA. Do elementów uznanych, jako proekologiczne poza ww. elementami krajobrazu podlegającymi zachowaniu należą również pozostałe elementy krajobrazu tj. żywopłoty/pasy zadrzewione, drzewa wolnostojące, zadrzewienie liniowe, zadrzewienie grupowe/zadrzewienia śródpolne, miedze śródpolne, oczka wodne o maksymalnej powierzchni 0,1 ha, rowy o maksymalnej szerokości 6 m, strefy buforowe, w tym strefy o szerokościach ustanowionych w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej zgodne z ochroną środowiska, pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu oraz obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji, na których nie stosuje się nawozów mineralnych lub/i środków ochrony roślin, obszary zalesione po 2008 roku, obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną, obszary objęte uprawami wiążącymi azot. Niektóre z ww. elementów EFA tj. grunty ugorowane, obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną, miedze śródpolne oraz obszary objęte uprawami wiążącymi azot nie mają odzwierciedlenia w systemie LPIS (*nie zostały zaprezentowane przez ARiMR na materiale graficznym*) i rolnik obowiązany jest je wskazać w oświadczeniu o powierzchni obszarów proekologicznych stanowiącym załącznik do wniosku o przyznanie płatności na rok 2015 oraz na materiale graficznym. W przypadku, gdy powierzchnia elementów proekologicznych, zidentyfikowanych przez ARiMR, stanowi mniej niż 5% powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, rolnik podlegający wymogom, jest zobowiązany do wskazania i oznaczenia na materiale graficznym, położenia w swoim gospodarstwie innych elementów EFA niezidentyfikowanych w systemie LPIS lub nie mających odzwierciedlenia w systemie LPIS, a zaliczanych do elementów EFA, czyli gruntów ugorowanych, obszarów z międzyplonami lub okrywą zieloną, miedze śródpolnych oraz obszarów objętych uprawami wiążącymi azot. **Niedopełnienie obowiązku utrzymania w gospodarstwie obszarów EFA na poziomie 5% będzie skutkowało zmniejszeniem powierzchni kwalifikującej się do płatności za zazielenienie.** Istnieje możliwość wspólnego deklarowania przez dwóch lub więcej rolników elementów proekologicznych, użytkowanych wspólnie. W takim przypadku powierzchnia tych elementów powinna być obliczana proporcjonalnie do udziału użytkowania przez poszczególnych rolników, a suma poszczególnych powierzchni nie może być większa niż całkowita powierzchnia danego elementu. Wówczas obowiązek utrzymania takiego elementu, dotyczy wszystkich rolników deklarujących dany element w ramach wspólnej deklaracji. Szczegółowe wymogi w zakresie poszczególnych obszarów określone są w przepisach wspólnotowych. Elementy proekologiczne zostały wymienione w tabeli poniżej. Każdy element EFA ma wyznaczoną powierzchnię [m²], długość fizyczną [metr bieżący] lub liczebność [sztuk]. Dla każdego elementu przyporządkowany został współczynnik przekształcenia oraz współczynnik ważenia, mające wpływ na powierzchnię obszaru EFA. Wszystkim elementom EFA przypisana została nazwa, ułatwiająca ich identyfikację, a także informacja czy element EFA został zidentyfikowany przez

ARiMR na podstawie obrazu ortofotomapy i oznaczony na materiale graficznym przesyłanym do rolnika [MG]. Powierzchnię obszaru proekologicznego oblicza się poprzez mnożenie fizycznej powierzchni/długości/sztuk elementu EFA przez współczynnik przekształcenia oraz współczynnik ważenia.

Przykład obliczenia: Fizyczna długość elementu proekologicznego EFA4 (zadrzewienie liniowe) wynosi 30 metrów bieżących, współczynnik przekształcenia

to 5, współczynnik ważenia to 2. Powierzchnia obszaru proekologicznego w tym przypadku wynosi $30 \times 5 \times 2 = 300 \text{ m}^2$.

Zasady matematyczne w wyznaczaniu powierzchni obszarów proekologicznych:

Przeliczając powierzchnię obszaru EFA, wyrażoną w m^2 na powierzchnię wyrażoną w arach, należy stosować następujące reguły zaokrągleń:

- w przypadku, gdy na trzecim miejscu po przecinku znajduje się cyfra większa lub równa 5, to cyfrę przed nią występującą zaokrąglamy w górę np. przed zaokrągleniem 5,5373 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,54 ha lub przed zaokrągleniem 5,5353 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,54 ha,
- w przypadku, gdy na trzecim miejscu po przecinku znajduje się cyfra mniejsza niż 5, to cyfrę przed nią występującą pozostawiamy bez zmian np. przed zaokrągleniem 5,5323 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,53 ha lub przed zaokrągleniem 5,5323 ha – po zaokrągleniu otrzymamy powierzchnię 5,57 ha.

Nazwa ¹	Elementy EFA	Współczynnik przekształcenia ² (m/drzewo na m^2)	Współczynnik ważenia ³	Obszar proekologiczny ⁴ [m^2]	Element oznaczony na MG ⁵ tak/nie
EFA1	Grunty ugorowane	nd.	1	1 m^2	nie
	Elementy krajobrazu:				
EFA2	Żywopłaty/pasy zadrzewione (metr bieżący)	5	2	10 m^2	tak
EFA3	Drzewa wolnostojące (sztuka)	20	1,5	30 m^2	tak
EFA4	Zadrzewienie liniowe (metr bieżący)	5	2	10 m^2	tak
EFA5	Zadrzewienie grupowe/zadrzewienia śródpolne (metr kwadratowy)	nd.	1,5	1,5 m^2	tak
EFA6	Miedze śródpolne (metr bieżący)	6	1,5	9 m^2	nie
EFA7	Oczka wodne (metr kwadratowy)	nd.	1,5	1,5 m^2	tak
EFA8	Rowy (metr bieżący)	3	2	6 m^2	tak
EFA9	Strefy buforowe (metr bieżący)	6	1,5	9 m^2	nie
EFA10	Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności	6	1,5	9 m^2	tak
EFA11	wzdłuż obrzeży lasu (metr bieżący) <ul style="list-style-type: none"> ▪ bez produkcji ▪ z produkcją 	6	0,3	1,8 m^2	
EFA12	Obszary z zagajnikami o krótkiej rotacji, na których nie stosuje się środków ochrony roślin oraz stosuje się nawożenie zgodnie z przepisami rozporządzenia dotyczącego EFA (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m^2	tak
EFA13	Obszary zalesione po 2008 r. (metr kwadratowy) ⁶	nd.	1	1 m^2	tak
EFA14a	Obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną – międzyplon ścierniskowy (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m^2	nie
EFA14b	Obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną – międzyplon ozimy (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m^2	nie
EFA14c	Wsiewki traw w plon główny (metr kwadratowy)	nd.	0,3	0,3 m^2	nie
EFA15	Obszary objęte uprawami wiążącymi azot (m^2)	nd.	0,7	0,7 m^2	nie

Od roku 2015, na potrzeby płatności za zazielenienie, nastąpiło uszczegółowienie klasyfikacji **obszaru PEG**. Z dotychczasowego obszaru PEG – gruntu rolnego, w którego skład wchodziły: użytki rolne, ogródek przydomowy, obszar upraw trwałych oraz trwałych użytków zielonych [rys. A)] - został wydzielony obszar potencjalnego gruntu ornego (ogródek przydomowy oraz grunt orny), na którym można deklarować elementy proekologiczne [rys. B)], a także trwały użytek zielony oraz obszar upraw trwałych, na których nie można deklarować elementów EFA.

A)	BUDYNEK	UPRAWY TRWAŁE	TRWAŁY UŻYTEK ZIELONY
	OGRÓDEK PRZYDOMOWY		
	UŻYTEK ROLNY		LAS

Obszar PEG

B)	BUDYNEK	UPRAWY TRWAŁE	TRWAŁY UŻYTEK ZIELONY
	GRUNT ORNY wraz z OGRÓDKIEM PRZYDOMOWYM		LAS

Potencjalny grunt orny - obszar, na którym można deklarować elementy proekologiczne EFA

Dany element proekologiczny może być zgłoszony przez rolnika tylko w przypadku, gdy znajduje się na gruntach jego gospodarstwa LUB jest w bezpośrednim ich sąsiedztwie oraz jest przez niego utrzymywany lub zarządzany!

Elementy EFA sąsiadujące z gruntem ornym

Elementy proekologiczne uznane za obszary EFA co do zasady wyznacza się wyłącznie na gruntach ornych! Wyjątkiem od tej reguły [brak obowiązku położenia na gruncie ornym danego gospodarstwa] są następujące elementy: zagajniki o krótkiej rotacji, obszary zalesione w ramach PROW po 2008 r. **Elementy krajobrazu** wskazane w tabeli (**od EFA2 do EFA8**) oraz strefy buforowe uznaje się za położone w sąsiedztwie gruntów ornych,

¹ Nazwa – oznaczenie ułatwiające określenie typu elementu EFA oraz jego identyfikację.

² **Współczynnik przekształcenia** – wartość, o jaką należy przekształcić dany element proekologiczny, aby obliczyć powierzchnię obszaru proekologicznego.

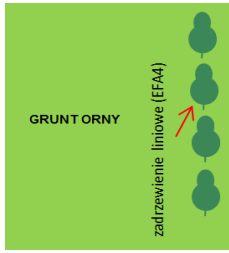
³ **Współczynnik ważenia** – stała wartość, jaka jest przypisana danemu elementowi.

⁴ Wyznaczona, jednostkowa wartość powierzchni przypisana elementowi EFA i wynikająca wprost z jego typu oraz cech fizycznych (ilość, długość, powierzchnia).

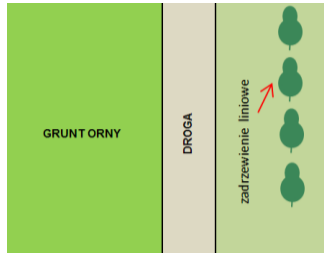
⁵ Element EFA wyznaczony w LPIS oraz oznaczony na materiale graficznym.

⁶ Dotyczy deklaracji schematu I PROW.

gdy **fizycznie dotykają** granicy działki, na której zadeklarowano grunt orny. Poniżej przedstawiono przykłady wyjaśniające, czy i który element EFA może zostać zakwalifikowany jako obszar EFA, ze względu na ocenę jego sąsiedztwa z gruntem ornym lub innym kwalifikowalnym elementem EFA.

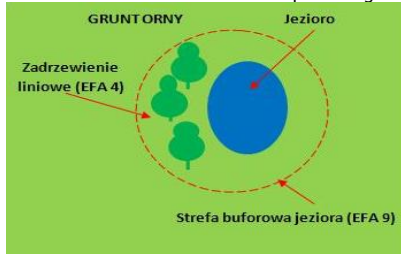
W tym przypadku element EFA4 [zadrzewienie liniowe] leży bezpośrednio w sąsiedztwie gruntu ornego i **może być** zaliczony jako element proekologiczny.

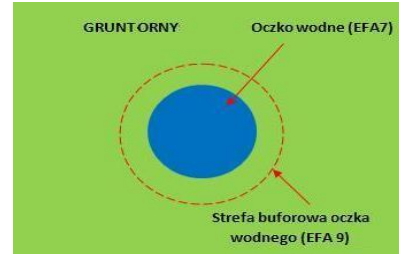
W tym przypadku element EFA4 [zadrzewienie liniowe] jest oddzielony drogą [niekwalifikowalną do płatności] od działki rolnej, na której jest grunt orny i **NIE może** być zaliczony jako element proekologiczny.

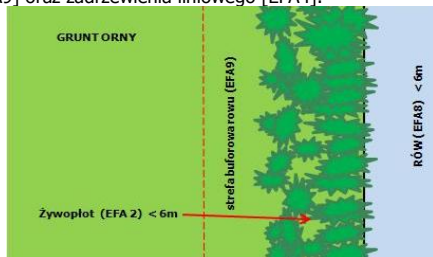
W tym przypadku oba elementy EFA9 [strefa buforowa rowu] oraz EFA8 [rów] **mogą być** zaliczone jako elementy proekologiczne.

W tym przypadku zadrzewienie liniowe [EFA4] oraz strefa buforowa [EFA9] pochodząca od jeziora są położone na obszarze gruntu ornego. Jednakże zadrzewienie liniowe leży na terenie strefy buforowej ustanowionej w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej. Zatem jako element proekologiczny **można zaliczyć** strefę buforową [EFA9] **LUB** zadrzewienie liniowe [EFA4]. Nie można deklarować jednocześnie wszystkich elementów EFA, które fizycznie się nakładają, np. strefy buforowej [EFA9] oraz zadrzewienia liniowego [EFA4].

W tym przypadku elementy EFA7 [oczko wodne] oraz EFA9 [jego strefa buforowa] są położone na gruncie ornym. Oba elementy **mogą być** zaliczone jako elementy proekologiczne.

W tym przypadku żywopłot [EFA2], rów [EFA8], strefa buforowa rowu [EFA9] leżą w sąsiedztwie gruntu ornego. Jako element proekologiczny można zaliczyć rów [EFA8] oraz jego strefę buforową [EFA9] jeżeli żywopłot oddzielający rów od gruntu ornego jest kwalifikowalny do płatności **LUB** rów [EFA9] oraz żywopłot [EFA2] jeżeli kwalifikuje się do płatności **LUB** tylko sam żywopłot [EFA2] w przypadku, gdy nie kwalifikuje się do płatności. Nie można deklarować jednocześnie wszystkich elementów EFA, które fizycznie się nakładają, np. strefy buforowej [EFA9] oraz żywopłotu [EFA2].

W tym przypadku jako elementy EFA **można zaliczyć** strefę buforową rowu [EFA9] oraz rów [EFA8] **LUB** opcjonalnie strefę buforową rowu [EFA9] i drzewo wolnostojące [EFA3] w obrębie rowu. Nie można deklarować jednocześnie wszystkich elementów EFA, które fizycznie się nakładają np. rowu [EFA8] oraz drzewa wolnostojącego [EFA3].

PRZYKŁADY ELEMENTÓW PROEKOLOGICZNYCH (EFA)

Grunty ugorowane (EFA1), na których nie jest prowadzona produkcja rolna. W okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca obszar powinien być ugorowany. Po tym terminie grunt może być przywrócony do produkcji.

Żywopłoty i pasy zadrzewione (EFA2) o maksymalnej szerokości do 10 m.

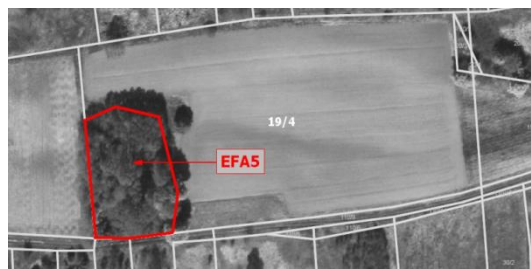
Drzewa wolnostojące (EFA3) – o średnicy korony wynoszącej co najmniej 4 m. Do tej kategorii zaliczane są również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu – drzewa będące pomnikami przyrody (PP). Podlega personalizacji na materiale graficznym.

Zadrzewienie liniowe (EFA4) – obejmujące drzewa o średnicy korony co najmniej 4 m; odległość między koronami drzew nie powinna przekraczać 5 m.

Zadrzewienie grupowe (EFA5) – o maksymalnej powierzchni do 0,3 ha, na których nie jest prowadzona produkcja rolna.

Miedze śródpolne (EFA6) o szerokości od 1 m do 20 m, na których nie jest prowadzona produkcja rolna. Do systemu LPIS zostanie wprowadzony ten element wówczas, gdy zostanie zadeklarowany i oznaczony na materiale graficznym przez rolników.

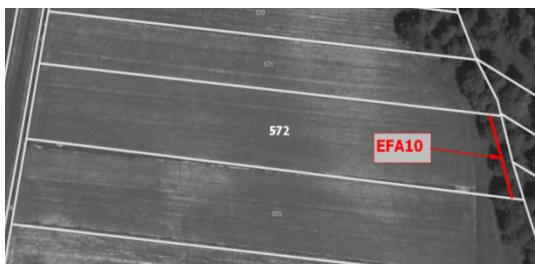
Oczka wodne (EFA7) o maksymalnej powierzchni 0,1 ha z wyłączeniem zbiorników z betonu lub tworzywa sztucznego. Do powierzchni oczka wlicza się strefy z roślinnością nadbrzeżną o szerokości do 10 m. Do tej kategorii zaliczane są również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu - oczka wodne (OW) w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m².

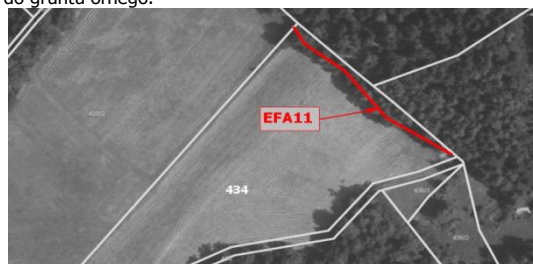
Rowy (EFA8) o maksymalnej szerokości 6 m, z wyłączeniem kanałów o betonowych ścianach. Do tej kategorii zaliczane są również elementy krajobrazu podlegające zachowaniu - rowy do 2 m szerokości (Rów).

Strefy buforowe (EFA9) o szerokości ustanowionej w ramach norm Dobrej Kultury Rolnej oraz inne strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m, usytuowane na lub przylegające do gruntu ornego; również pasy z nadbrzeżną roślinnością występujące wzdłuż cieku wodnego o szer. do 10 m; na wszystkich strefach buforowych, także tych utworzonych w ramach norm DKR obowiązuje zakaz prowadzenia produkcji rolniczej. Jako element proekologiczny mogą być zaliczane strefy buforowe położone na gruncie ornym, w tym strefy buforowe pod trwałymi użytkami zielonymi, pod warunkiem, że różnią się one od przylegającej kwalifikującej się powierzchni użytków rolnych i przylegają do gruntu ornego.

Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu bez produkcji (EFA10) o szerokości od 1 m do 10 m. Dopuszcza się wypas i koszenie na paszę, pod warunkiem, że pasy te można odróżnić od przyległych gruntów rolnych.

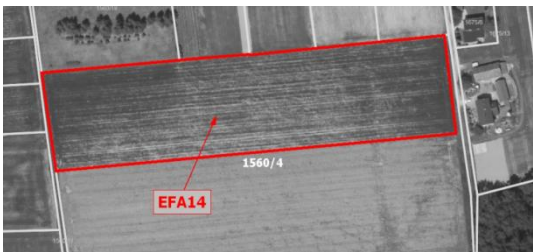
Pasy gruntów kwalifikujących się do płatności wzdłuż obrzeży lasu z produkcją (EFA11) o szerokości od 1 m do 10 m.

Zagajniki o krótkiej rotacji (EFA12), na których nie stosuje się środków ochrony roślin oraz stosuje się nawożenie zgodnie z przepisami rozporządzenia dotyczącego obszarów proekologicznych. Zalicza się do nich: gatunki z rodzaju wierzba (*Salix* sp.), gatunki z rodzaju brzoza (*Betula* sp.) oraz topola czarna (*Populus nigra*) i jej krzyżówki.

Obszary zalesione po 2008 r. (EFA13) w ramach PROW 2007-2013 oraz w ramach PROW 2014-2020.

Obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną (EFA14).

Za międzyplony/okrywę zieloną uznaje się mieszanki utworzone z co najmniej 2 gatunków roślin z poniższych grup uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne oraz wsiewki traw w uprawę główną. Szczegółowe wymogi (w tym terminy wysiewu i okresy utrzymania) określone zostaną w rozporządzeniu ws. obszarów proekologicznych.

Obszary objęte uprawami wiążącymi azot (EFA15).

D5. Zasady deklarowania rowów, drzew będących pomnikami przyrody oraz oczek wodnych na materiale graficznym

Elementy krajobrazu – oczka wodne (OW), drzewa będące pomnikami przyrody (PP) oraz rowy (RÓW) do 2 m szerokości, podlegające zachowaniu.

Elementy krajobrazu podlegające zachowaniu w roku 2015 to: **oczka wodne (OW)** w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m², **drzewa będące pomnikami przyrody (PP)** i **rowy (RÓW)** do 2 m szerokości. **Zachowanie charakterystycznych elementów krajobrazu:** rolnik zobowiązany jest do zachowania na gruntach rolnych będących w posiadaniu rolnika drzew będących pomnikami przyrody, rowów do 2 metrów szerokości oraz oczek wodnych w rozumieniu przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m². Rolnik na otrzymanym materiale graficznym powinien zaznaczyć miejsce położenia elementów krajobrazu wraz z opisem: dla drzew będących pomnikami przyrody kodem **PP**, dla rowów do 2 m szerokości kodem **RÓW**, dla oczek wodnych o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² kodem **OW**. **Uwaga:** Każdy rolnik ma obowiązek wskazać położenie na materiale graficznym elementów krajobrazu podlegających zachowaniu.

D6. Zasady wypełniania oświadczenia o powierzchni obszarów proekologicznych

Oświadczenie o powierzchni obszarów proekologicznych jest wypełniane przez rolników posiadających w gospodarstwie powyżej 15 ha gruntów ornych, którzy podlegają obowiązkowi utrzymania obszarów proekologicznych w gospodarstwie rolnym. Oświadczenie jest dołączane do wniosków spersonalizowanych dla rolników, którzy w 2014 r. posiadali co najmniej 15 ha gruntów ornych.

Oświadczenie wypełnia się dla działek ewidencyjnych, dla których w części VII wniosku w kolumnie 12 wskazano, że znajduje się na nich element proekologiczny.

Należy pamiętać, że w przypadku, gdy rolnik posiada powyżej 15 ha gruntów ornych w gospodarstwie ma obowiązek utrzymania obszarów proekologicznych, których powierzchnia stanowi minimum 5% powierzchni posiadanych gruntów ornych.

Szczegółowe zasady obliczania wielkości obszaru proekologicznego zostały opisane w części V sekcji D4 niniejszej instrukcji.

Uwaga:

Na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl jest zamieszczony kalkulator, który umożliwi sprawdzenie, czy przy wskazanej przez rolnika wielkości obszarów proekologicznych, spełnia on warunek utrzymania obszarów proekologicznych w gospodarstwie.

Zaleca się, aby rolnicy posiadający powierzchnię gruntów ornych niewiele mniejszą niż 15 ha (wymóg utrzymania obszarów proekologicznych) zgłaszali elementy proekologiczne na tych samych zasadach jak rolnicy posiadający powierzchnie gruntów ornych powyżej 15 ha. W sytuacji, gdy rolnik wyliczy w swoim gospodarstwie powierzchnię gruntów ornych niewiele mniejszą niż 15 ha gruntów ornych, a w toku kontroli na miejscu zostanie stwierdzona powierzchnia powyżej 15 ha gruntów ornych, wówczas płatność może zostać pomniejszona z tytułu niespełnienia praktyk zazielenienia.

Pole 01 – należy wpisać 9-cyfrowy numer identyfikacyjny nadany na podstawie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.

OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH W GOSPODARSTWIE

kolumna 1 – należy wpisać numer działki ewidencyjnej, podany w części VII wniosku w kolumnie 8, na której jest położony element proekologiczny.

W przypadku, gdy element proekologiczny jest położony na kilku działkach ewidencyjnych, należy wpisać jego powierzchnię w podziale na każdą działkę ewidencyjną.

kolumna 2 – należy wpisać nazwę elementu proekologicznego, korzystając z nazw elementów EFA opisanych w części V sekcji D4 niniejszej instrukcji (np. EFA1, EFA2, EFA3... itd.) oraz jego oznaczenie cyfrowe. Jeżeli na działce ewidencyjnej znajduje się kilka elementów proekologicznych (EFA) tego samego typu, każdy element należy wpisać w oddzielnym wierszu np. 3 drzewa (EFA3) na jednej działce ewidencyjnej należy wpisać w trzech oddzielnych wierszach, oznaczając każde drzewo odrębnym oznaczeniem (EFA3.1, EFA3.2, EFA3.3).

W przypadku deklarowania, jako elementów proekologicznych, międzyplonu ścierniskowego (EFA14a) lub międzyplonu ozimego (EFA14b) należy także zadeklarować rośliny, które wchodzi w skład międzyplonu (za międzyplony/okrywę zieloną w ramach EFA uznawane są mieszanki utworzone z co najmniej 2 gatunków roślin z następujących grup uprawnych: zboża, oleiste, pastewne, miododajne, bobowate drobnonasienne, bobowate grubonasienne) np. jeśli międzyplon ścierniskowy tworzą rzepak i groch wówczas należy zadeklarować element proekologiczny w następujący sposób: EFA14a (rzepak, groch).

kolumna 3 – należy wpisać faktyczną wielkość elementu proekologicznego w metrach lub metrach kwadratowych lub sztukach (liczby całkowite).

kolumna 4 – należy wpisać powierzchnię obszaru proekologicznego (EFA) w metrach kwadratowych po zastosowaniu współczynnika przekształcenia i współczynnika ważenia.

Wartości współczynnika przekształcenia oraz współczynnika ważenia dla poszczególnych elementów proekologicznych są zamieszczone w części V sekcji D4 niniejszej instrukcji.

Pole 02 – w tym polu należy złożyć obowiązkowo czytelny podpis (imię i nazwisko) wraz z datą wypełnienia oświadczenia.

Przykład wypełnienia części II. Oświadczenia o powierzchni obszarów proekologicznych w gospodarstwie:

Rolnik posiada 15,01 ha gruntów ornych. Obszary EFA muszą stanowić co najmniej 5% gruntów ornych. W związku z tym obszary EFA muszą zajmować minimum 0,7505 ha (7505m²).

Gospodarstwo rolne składa się z dwóch działek ewidencyjnych, na których występują elementy EFA:

- działka ewidencyjna 341/1: zadrzewienie liniowe (EFA4), rów do 6 metrów szerokości (EFA8),
- działka ewidencyjna 341/2: 13 wolnostojących drzew (EFA3), rów (EFA8) (położony również na działce ewidencyjnej 341/1), zadrzewienie liniowe (EFA4), oczko wodne (EFA7) i zadrzewienie grupowe (EFA5).

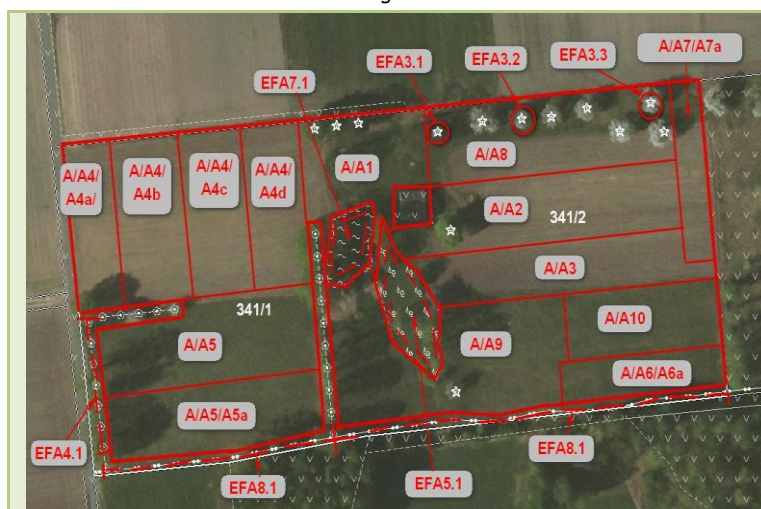

II. OŚWIADCZENIE O POWIERZCHNI OBSZARÓW PROEKOLOGICZNYCH W GOSPODARSTWIE²⁾, ³⁾

Numer działki ewidencyjnej, na której jest położony element proekologiczny	Nazwa ⁴⁾ i oznaczenie elementu proekologicznego	Faktyczna wielkość elementu proekologicznego (m lub m ² lub szt.)	Powierzchnia obszaru proekologicznego po zastosowaniu współczynnika przekształcenia (konwersji) i współczynnika ważenia
			m ²
1	2	3	4
341/1	EFA4.1	25	250
	EFA8.1	50	300
341/2	EFA8.1	170	1020
	EFA3.1	1	30
	EFA3.2	1	30
	EFA3.3	1	30
	EFA5.1	3000	4500
	EFA7.1	900	1350

Przykład wyrysowania elementów EFA na materiale graficznym

Każdy element EFA wskazany w oświadczeniu o powierzchni obszarów proekologicznych należy wyrysować na materiale graficznym, zachowując oznaczenia wskazane w kolumnie 3 tego oświadczenia.

- Elementy liniowe EFA wykazywane w metrach bieżących oznacza się przerywaną linią zaznaczając początek i koniec posiadanego i deklarowanego elementu EFA
- Pojedyncze drzewa oznacza się czerwonym kółkiem
- Granice elementów EFA wykazywanych w metrach kwadratowych oznacza się czerwoną przerywaną linią

Przykłady wylczenia elementów EFA

Przykład 1: W gospodarstwie uprawiane są rośliny wiążące azot na powierzchni 0,21 ha. Współczynnik ważenia dla upraw wiążących azot to 0,7. Powierzchnia obszaru proekologicznego w tym przypadku wynosi: 2100 m² * 0,7 = 1470 m² (0,1470 ha).

Przykład 2: W gospodarstwie występuje strefa buforowa o szerokości 5 m i długości 40 m. Współczynnik przekształcenia to 6, współczynnik ważenia to 1,5. Powierzchnia obszaru proekologicznego w tym przypadku wynosi: 40 m * 6 * 1,5 = 360 m² (0,036 ha).

Szczegółowe zasady ustalania obszarów EFA zamieszczono w broszurze Zasada Wzajemnej Zgodności (cross-compliance), która została wysłana do każdego rolnika, ubiegającego się o płatności bezpośrednie w roku 2014.

Kwalifikowanie elementów EFA do jednolitej płatności obszarowej

Element proekologiczny (EFA) (co do zasady znajdujący się na gruntach ornych)	Elementy EFA, które można wliczyć do powierzchni działki rolnej
Grunty ugorowane	TAK: (mogą być również zaliczone jako uprawa w ramach praktyki dywersyfikacji upraw)
Elementy krajobrazu podlegające zachowaniu:	
✓ drzewa będące pomnikami przyrody	TAK: bez względu na liczbę drzew na 1 ha powierzchni gruntów ornych
✓ rowy	TAK
✓ oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m ²	TAK
Drzewa wolnostojące	TAK: w przypadku, gdy ich liczba nie przekracza 100 sztuk/ha
Rowy, w tym otwarte cieki wodne	NIE: chyba, że szerokość rowu nie przekracza 2 m w obrębie działki rolnej (grunt orny)
Żywopłoty i pasy zadrzewione	NIE: chyba, że ich szerokość nie przekracza 2 m w obrębie działki rolnej (grunt orny)
Zadrzewienia liniowe	NIE
Zadrzewienia grupowe	NIE: chyba, że łączna powierzchnia skupisk zadrzewień nie przekracza 0,01 ha
Oczka wodne, do powierzchni których wlicza się strefę z roślinnością nadbrzeżną wzdłuż wody o szerokości do 10 m, z tym, że łączna powierzchnia oczka i roślinności nadbrzeżnej nie może przekraczać 0,1 ha (1 000 m ²)	NIE: chyba, że powierzchnia oczka wodnego jest mniejsza niż 100 m ² (element krajobrazu podlegający zachowaniu w ramach norm)
Miedze śródpolne, na których nie jest prowadzona produkcja rolna	NIE: chyba, że miedza śródpolna stanowi drogę dojazdową wydzieloną w obrębie działki rolnej (grunt orny) i jej szerokość w obrębie działki rolnej nie przekracza 2 m
Strefy buforowe na trwałych użytkach zielonych, o ile przylegają do gruntów ornych	TAK
Inne strefy buforowe	TAK
Strefy buforowe obejmujące pasy z nadbrzeżną roślinnością	TAK: o ile na obszarze tym prowadzona jest działalność rolnicza
Zagajniki o krótkiej rotacji:	
✓ z rodzaju wierzba (<i>Salix</i> sp.);	TAK: kwalifikują się gatunki z rodzaju wierzba (<i>Salix</i> sp.), brzoza (<i>Betula</i> sp.) i topola czarna (<i>Populus nigra</i>)
✓ z rodzaju brzoza (<i>Betula</i> sp.);	
✓ topola czarna (<i>Populus nigra</i>) i jej krzyżówki	
Pasy gruntów wzdłuż obrzeży lasów:	

✓ na, których jest prowadzona produkcja	TAK
✓ na, których nie jest prowadzona produkcja	NIE: chyba, że na powierzchni tej prowadzony jest wypas lub koszenie z wykorzystaniem biomasy na paszę
Obszary zalesione po 2008 r. w ramach PROW	TAK: ale tylko w ramach schematu I (Zalesianie gruntów rolnych)
Międzyplony lub okrywa zielona	NIE: chyba, że jest to plon główny
Uprawy wiążące azot	TAK: (mogą być również zaliczone jako uprawa w ramach praktyki dywersyfikacji upraw)

D7. Zasady ustalania powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie

Ustalając powierzchnię gruntów ornych należy od powierzchni wszystkich użytków rolnych odjąć powierzchnie zajmowane przez:

- trwale użytki zielone,
- uprawy trwałe (zajmują grunty przez okres 5 lat lub dłużej), w tym: zagajniki o krótkiej rotacji i plantacje drzewek bożonarodzeniowych,
- zalesienia dokonane po roku 2008 w ramach schematu pomocowego „Zalesianie gruntów rolnych” realizowanego w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (PROW 2007-2013) oraz w PROW 2014-2020.

Od powierzchni gruntów ornych należy odjąć także powierzchnię gruntów ornych, na których prowadzona jest produkcja metodami ekologicznymi, zgodnie z przepisami o rolnictwie ekologicznym.

Przykład: Jeżeli rolnik posiada 17 ha gruntów ornych, a uprawy ekologiczne zajmują 8 ha, wówczas nie jest konieczna realizacja praktyki dywersyfikacji upraw (grunty orne bez produkcji ekologicznej zajmują 9 ha). Jeżeli rolnik posiada 17 ha gruntów ornych, a uprawy ekologiczne zajmują 6 ha, wówczas konieczna jest realizacja praktyki dywersyfikacji upraw, a rolnik nie musi utrzymać obszarów proekologicznych. Jeżeli rolnik posiada 17 ha gruntów ornych, a uprawy ekologiczne zajmują 1 ha, wówczas konieczna jest realizacja praktyki dywersyfikacji upraw i jednocześnie rolnik musi utrzymać obszary proekologiczne na poziomie 5% gruntów ornych.

Do powierzchni gruntów ornych należy dodać powierzchnie zajmowane przez elementy krajobrazu, które kwalifikują się do przyznania jednolitej płatności obszarowej i położone są w obrębie gruntów ornych. Do elementów tych zalicza się elementy podlegające zachowaniu w ramach norm, tj. rowy do 2 m szerokości, drzewa będące pomnikami przyrody, oczka wodne o łącznej powierzchni mniejszej niż 100 m² oraz elementy krajobrazu kwalifikujące się do jednolitej płatności obszarowej, tj. powierzchnie zajęte przez rowy, nieutwardzone drogi dojazdowe, pasy zadrzewień, żywopłoty, których szerokość nie przekracza 2 m. Do powierzchni gruntów ornych należy także wliczyć powierzchnie zajmowane przez obiekty znajdujące się na działce rolnej, o ile ich łączna powierzchnia nie przekracza 100 m², np. stogi siana.

D8. Zasady realizacji praktyki dywersyfikacji upraw

Odstępstwa od obowiązku realizacji praktyki dywersyfikacji upraw

W przypadku, gdy grunty orne zajmują powierzchnię 10 ha lub więcej, rolnik może być zwolniony z konieczności realizacji praktyki dywersyfikacji upraw, jeżeli spełniony jest przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- więcej niż 75% gruntów ornych to:
  - ✓ trawy lub inne pastewne rośliny zielne
  - ✓ grunt ugorowany lub
  - ✓ połączenie powyższych,

a pozostałe grunty orne nie przekraczają powierzchni 30 ha;

- więcej niż 75% gruntów rolnych to:
  - ✓ trwale użytki zielone
  - ✓ trawy lub inne pastewne rośliny zielne lub
  - ✓ połączenie powyższych,

a pozostałe grunty orne nie przekraczają powierzchni 30 ha;

- powyżej 50% powierzchni zadeklarowanych gruntów ornych w danym roku nie było przez rolnika deklarowanych w roku poprzednim i na wszystkich gruntach ornych w danym roku uprawiane są inne uprawy w porównaniu do upraw w poprzednim roku kalendarzowym.

Sposób deklarowania upraw mieszanych

Na obszarze, na którym stosuje się uprawę mieszaną polegającą na jednoczesnym prowadzeniu dwóch lub większej liczby upraw w oddzielnych rzędach, każdą uprawę liczy się, jako oddzielną, jeżeli pokrywa ona co najmniej 25% tego obszaru. Przykład 1. Jeżeli na powierzchni 10 ha gruntów ornych uprawiane są naprzemiennie: 1 rząd pietruszki, 1 rząd marchwi i 1 rząd czosnku, to poszczególne uprawy zajmują po 33,33% powierzchni i każdą z nich deklaruje się jako odrębną działkę rolną. Przykład 2. Jeżeli na powierzchni 10 ha gruntów ornych uprawiane są naprzemiennie 3 rzędy pietruszki, 1 rząd marchwi i 1 rząd czosnku, poszczególne uprawy zajmują odpowiednio: pietruszka - 60% powierzchni, a każda z pozostałych upraw – po 20%.

W tym przypadku deklaruje się tylko jedną działkę rolną z uprawą pietruszka. Przykład 3. Jeżeli na powierzchni 10 ha gruntów ornych uprawiane są naprzemiennie 3 rzędy pietruszki, 2 rzędy marchwi i 1 rząd czosnku, wówczas deklaruje się dwie działki rolne (odpowiednio pietruszka, marchew), a powierzchnia każdej z deklarowanych działek rolnych wynosi 5 ha.

Obszary, na których prowadzi się uprawę mieszaną, w której w główną uprawę wsiewa się drugą uprawę, uznaje się za obszary zajęte jedynie pod uprawę główną.

Wykaz upraw na gruntach ornych na potrzeby dywersyfikacji upraw

Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy
anyż	Anyż	JPO, ONW	dynia piżmowa	Dynia piżmowa	JPO, PRŚK(1), ONW
arbuz	Arbuz	JPO, PRS(1.1, 2.5, 2.6), RE (2, 8), PRŚK(1), ONW	dynia zwyczajna	Dynia zwyczajna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
arcydzięgiel litwor (dzięgiel leśny)	Dzięgiel	JPO, PRŚ(1.1, 2.7, 2.8), RE (2, 3, 8, 9), PRŚK(1) ONW	dzielżan jesienny	Dzielżan	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW
arnika łąkowa	Arnika	JPO, ONW	dziewanna wielkokwiatowa	Dziewanna wielkokwiatowa	JPO, ONW
babka lancetowata	Babka	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRŚ(1.1, 2.7, 2.8), ONW			
babka plesznik	Babka	JPO, PRŚK(1), ONW	dziurawiec zwyczajny	Dziurawiec zwyczajny	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRŚ(1.1, 2.7, 2.8), ONW
barbula szara	Barbula	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW	dzwonek ogrodowy	Dzwonek	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW
batat	Batat	JPO, ONW	endywia	Cykoria	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
bazylija pospolita	Bazylija pospolita	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRŚ(1.1, 2.7, 2.8), ONW	esparceta siewna	Esparceta siewna	JPO, RE(1, 5, 7, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14a, 14b, 15), ONW
bergenia grubolistna	Bergenia grubolistna	JPO, ONW	facelia błękitna	Facelia błękitna	JPO, RE(1, 7), PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
bieluń dziedzierzawa	Bieluń dziedzierzawa	JPO, ONW	fasola wielkokwiatowa	Fasola	JPO, RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), WB, EFA(15), ONW

Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy
bieluń indiański	Bieluń indiański	JPO, ONW	fasola zwykła	Fasola	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), WB, EFA(15), ONW
bobik	Wyka jara	JPO, RE(1, 7), PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14a, 14b, 15), ONW			
bodziszek iberyjski	Bodziszek	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	fiolatek trójbarwny	Fiołek trójbarwny	JPO, PRŚK(1), PRŚ(1.1, 2.7, 2.8), ONW
bodziszek leśny	Bodziszek	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	glistnik jaskółcze ziele	Glistnik jaskółcze ziele	JPO, ONW
bób	Wyka jara	JPO, RE(1, 2, 7, 8), PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6) WB, EFA(15), ONW	gorczyca biała	Gorczyca biała	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
brokuł włoski	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6) ONW	gorczyca czarna	Gorczyca czarna	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
brukiew	Kapusta rzepak jary	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	gorczyca sarepska	Gorczyca sarepska	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
burak cukrowy	Burak	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	grindelia szorstka	Grindelia szorstka	JPO, ONW
burak ćwikłowy	Burak	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	groch zwyczajny	Groch	JPO, PRŚK(1), WB, EFA(14a, 14b, 15), ONW
burak liściowy	Burak	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	groch zwyczajny cukrowy	Groch	JPO, PRŚK(1), WB, EFA(15), ONW
burak pastewny	Burak	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2) ONW	groch zwyczajny łuskowy	Groch	JPO, PRŚK(1), ONW
bylica boże drzewko	Bylica	JPO, PRŚK(1), ONW	groszek leśny	Groszek	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
bylica estragon	Bylica	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(2.7, 2.8), ONW	gryka zwyczajna	Gryka	JPO, PRŚK(1, 6), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
bylica piołun	Bylica	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	hyzop lekarski	Hyzop lekarski	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
cebula kartoflanka	Czosnek	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	jarmuż (K)	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), ONW
cebula perłowa	Czosnek	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	jasnota biała	Jasnota	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
cebula wielopiętrowa	Czosnek	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	jeżówka purpurowa	Jeżówka purpurowa	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
cebula zwyczajna	Czosnek	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	jęczmień jary	Jęczmień jary	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
chaber bławatek	Chaber	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	jęczmień ozimy	Jęczmień ozimy	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
chaber driakiewnik	Chaber	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	języczka pomarańczowa	Języczka	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
chaber górski	Chaber	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	kabaczek	Dynia zwyczajna	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
chaber nadreński	Chaber	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	kalafior	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
chaber wielogłówkowy	Chaber	JPO, ONW	kalarepa	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
ciecierzycza pospolita	Ciecierzycza	JPO, WB, EFA(15), ONW	kapusta brukselska	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
cukinia	Dynia zwyczajna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5 i 2.6), ONW	kapusta chińska	Kapusta właściwa	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), ONW
cykoria siewna	Cykoria	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5 i 2.6), ONW	kapusta głowiasta biała	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
cykoria warzywna	Cykoria	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5 i 2.6), ONW	kapusta głowiasta czerwona	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
czarnuszka siewna	Czarnuszka siewna	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7 i 2.8), ONW	kapusta pastewna	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
cząber górski	Cząber	JPO, PRŚK(1), ONW	kapusta pekińska	Kapusta właściwa	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
cząber ogrodowy	Cząber	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), ONW	kapusta włoska	Kapusta warzywna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
czosnek niedźwiedzi	Czosnek	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7 i 2.8), ONW	karczoch zwyczajny	Karczoch	JPO, PRŚK(1) ONW
czosnek pospolity	Czosnek	JPO, ONW	kard hiszpański	Karczoch	JPO, ONW
dalia zmienna	Dalia	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW	katran abisyński	Katran abisyński	JPO, ONW
drapacz lekarski	Drapacz lekarski	JPO, ONW	kminek zwyczajny	Kminek zwyczajny	JPO, RE(3, 9), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
dynia figolistna	Dynia figolistna	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW	kocanki paskowe	Kocanki paskowe	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7 i 2.8), ONW
dynia olbrzymia	Dynia olbrzymia	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	kolendra siewna	Kolendra siewna	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7 i 2.8), ONW
dynia oleista	Dynia zwyczajna	JPO, PRŚK(1) RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	komonica błotna	Komonica	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2, 6.1, 6.2), EFA(14a, 14b), ONW
dynia pastewna	Dynia zwyczajna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	komonica zwyczajna	Komonica	JPO, PRŚK(1), RE(1, 5, 7, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW
komosa ryżowa	Komosa ryżowa	JPO, ONW	mak wschodni	Mak	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
koniczyna biała	Koniczyna	JPO, PRŚK(1), RE(1, 5, 7, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	malwa czarna	Prawoślaz	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
koniczyna białoróżowa	Koniczyna	JPO, RE(1, 5, 7, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	marchew jadalna	Marchew	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy

koniczyna czerwona	Koniczyna	JPO, PRŚK(1), RE(1, 5, 7, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	marchew pastewna	Marchew	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
koniczyna egipska	Koniczyna	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	marzanka wonna	Marzanka wonna	JPO, ONW
koniczyna krwistoczerwona	Koniczyna	JPO, PRŚK(1), RE(1,5, 7, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	marzanna barwierska	Marzanna barwierska	JPO, ONW
koniczyna perska	Koniczyna	JPO, PRŚK(1), RE(1, 5, 7,11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	mącznica lekarska	Mącznica lekarska	JPO, ONW
konopie siewne	Konopie siewne	JPO, ONW	melisa lekarska	Melisa lekarska	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
konwalia majowa	Konwalia majowa	JPO, ONW	melon	Melon	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
koper ogrodowy	Koper ogrodowy	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	mieszanka jednoroczna traw	Trawy na gruntach ornych	JPO, EFA(14a, 14b), ONW
koper włoski (fenkuł)	Fenkuł	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	mieszanka jednoroczna traw z motylkowatymi drobnonasiennymi	Trawy na gruntach ornych	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
kozieradka pospolita	Kozieradka pospolita	JPO, PRŚK(1), RE(2, 3, 8, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	mieszanka strączkowa	Łubin żółty z seradela ²	JPO, RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
kozłek lekarski	Kozłek lekarski	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	mieszanka strączkowo-gorczykowa	Wyka siewna z gorczycą sarepską ²	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW
krokosz barwierski	Krokosz barwierski	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	mieszanka strączkowo-słonecznikowa	Peluszka ze słonecznikiem ²	JPO, RE(5, 11), PRS(2.1, 2.2), ONW
krwawnica pospolita	Krwawnica	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	mieszanka strączkowo-zbożowa	Łubin żółty z owsem ²	JPO, RE(5, 11), PRS(2.1, 2.2), ONW
krwawnik pospolity	Krwawnik pospolity	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	mieszanka wieloletnia traw	Trawy na gruntach ornych	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
krwiściąg mniejszy	Krwiściąg	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	mieszanka wieloletnia traw z motylkowatymi drobnonasiennymi	Trawy na gruntach ornych	JPO, RE(5, 11), PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
kuklik zwisty	Kuklik	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	mieszanka zbożowa	Jęczmień jary z owsem ²	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
kukurydza cukrowa	Kukurydza	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), ONW	mieszanka zbóż z roślinami strączkowymi	Jęczmień jary z grochem ²	JPO, ONW
kukurydza pękająca	Kukurydza	JPO, PRŚK(1), PRS(2.5, 2.6), ONW	mięta długolistna	Mięta	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
kukurydza woskowata	Kukurydza	JPO, PRŚK(1), ONW	mięta kędzierzawa	Mięta	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
kukurydza zwyczajna	Kukurydza	JPO, PRŚK(1), EFA(14a, 14b), ONW	mięta okrąglistna	Mięta	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
lawenda wąskolistna	Lawenda wąskolistna	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	mięta pieprzowa	Mięta	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
lebiodka pospolita	Lebiodka	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	mikołajek płaskolistny	Mikołajek	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
len oleisty	Len	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	miłek wiosenny	Miłek wiosenny	JPO, ONW
len włóknisty	Len	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	miodunka plamista	Miodunka plamista	JPO, ONW
lepiężnik różowy	Lepieżnik różowy	JPO, ONW	mniszek lekarski	Mniszek lekarski	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
lewkonია dwurożna	Lewkonია	JPO, ONW	mydlnica lekarska	Mydlnica lekarska	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
lewkonია letnia	Maciejka	JPO, ONW	nagietek lekarski	Nagietek lekarski	JPO, RE(3, 9), ONW
łędźwian (groszek leśny)	Groszek (łędźwian)	JPO, PRŚK(6), PRS(2.1, 2.2, 6.1, 6.2), WB, EFA(15), ONW	naparstnica purpurowa	Naparstnica	JPO, ONW
lnianka pospolita	Lnianka pospolita	JPO, ONW	naparstnica wełnista	Naparstnica	JPO, ONW
lnianka siewna	Lnianka siewna	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	nawłóć pospolita	Nawłóć pospolita	JPO, ONW
lnica pospolita	Lnianka	JPO, ONW	nostrzyk biały	Nostrzyk	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2, 6.1, 6.2), WB, EFA(14, 15), ONW
lubczyk ogrodowy	Lubczyk ogrodowy	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	nostrzyk żółty	Nostrzyk	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.1, 2.2) EFA(14a, 14b), ONW
lucerna chmielowa	Lucerna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	oberżyna	Oberżyna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
lucerna mieszańcowa	Lucerna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	ogórecznik lekarski	Ogórecznik lekarski	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
lucerna sierpowata	Lucerna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	ogórek	Ogórek	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
lucerna siewna	Lucerna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	ogórek kiwano	Kiwano	JPO, ONW
lukrecja gładka	Lukrecja	JPO, ONW	oman wielki	Oman wielki	JPO, ONW
lulek czarny	Lulek czarny	JPO, PRS(2.7, 2.8), ONW	orlik pospolity	Orlik pospolity	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
łąka przemienna	Trawy na gruntach ornych	JPO, RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	ostropest plamisty	Ostropest plamisty	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
łopian większy	Łopian większy	JPO, PRS(2.7, 2.8), ONW	ostrzeń pospolity	Ostrzeń	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy
łubin biały	Łubin	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	owies bizantyjski	Owies	JPO, PRŚK(1), ONW
łubin wąskolistny	Łubin	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	owies nagi	Owies	JPO, PRŚK(1), ONW
łubin żółty	Łubin	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	owies siewny	Owies	JPO, PRŚK(1), EFA(14a, 14b), ONW

łyżczec wiechowaty	Łyżczec wiechowaty	JPO, ONW	owies szorstki	Owies	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2, 6.1, 6.2), ONW
macierzanka piaskowa	Macierzanka	JPO, PRŚK(1), ONW	papryka roczna	Papryka roczna	JPO, PRŚK(1), ONW
macierzanka zwyczajna	Macierzanka	JPO, PRŚK(1), ONW	pasternak zwyczajny	Pasternak zwyczajny	JPO, PRŚK(1, 6), ONW
majeranek ogrodowy	Lebiodka	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	pastwisko przemienne	Trawy na gruntach ornych	JPO, RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
mak lekarski	Mak	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	patison	Dynia zwyczajna	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
peluszka	Groch	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW	rzodkiew zwyczajna [w tym rzodkiew oleista, czarna, rzodkiewka]	Rzodkiew	JPO, PRŚK(1), EFA(14a, 14b), ONW
perko	Rzepak ozimy	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	salsefia	Salsefia	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pietruszka korzeniowa	Pietruszka	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	sałata głowiasta	Sałata	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pietruszka naciowa	Pietruszka	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	sałata listkowa	Sałata	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pięciornik kurze ziele	Pięciornik kurze ziele	JPO, ONW	sałata łodygowa	Sałata	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pluskwica cuchnąca	Pluskwica cuchnąca	JPO, ONW	sałata rzymska	Sałata	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pokrzyk wilcza jagoda	Pokrzyk wilcza jagoda	JPO, ONW	seler korzeniowy	Seler	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pokrzywa zwyczajna	Pokrzywa zwyczajna	JPO, PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	seler naciowy	Seler	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pomidor	Pomidor	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	seradela uprawna	Seradela uprawna	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW
pomidor skórzasty	Pomidor skórzasty	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	serdecznik pospolity	Serdecznik pospolity	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
por	Czosnek	JPO, RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	siedmiolatka	Czosnek	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
poziomka	Poziomka	JPO, PRŚK(1), RE(4.1.2, 10.1.2), PRS(1.1, 2.9, 2.10), ONW	siekiernica górską	Siekiernica górską	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
prawoślaz lekarski	Prawoślaz	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	siwiec żółty	Siwiec żółty	JPO, ONW
proso	Proso	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2, 6.2), EFA(14a, 14b), ONW	skorzonera	Skorzonera	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
przelot pospolity	Przelot pospolity	JPO, PRŚK(6), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	słonecznik zwyczajny	Słonecznik	JPO, EFA(14a, 14b), ONW
pszczelnik moldawski	Pszczelnik	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	soczewica jadalna	Soczewica	JPO, PRŚK(1, 6), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), WB, EFA(15), ONW
pszenica orkisz f. jara	Pszenica jara	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), ONW	soja zwyczajna	Soja zwyczajna	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, EFA(14, 15), ONW
pszenica orkisz f. ozima	Pszenica ozima	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), ONW	sorgo	Sorgo	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
pszenica płaskurka f. jara	Pszenica jara	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(6.1, 6.2) ONW	sparceta piaskowa	Sparceta	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1), ONW
pszenica płaskurka f. ozima	Pszenica ozima	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(6.1, 6.2) ONW	stewia rebaudiana	Stewia	JPO, ONW
pszenica samopsza f. jara	Pszenica jara	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(6.1, 6.2) ONW	stulisz miotłowy	Stulisz	JPO, PRS (2.1, 2.2), ONW
pszenica samopsza f. ozima	Pszenica ozima	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), PRS(6.1, 6.2) ONW	szalotka	Czosnek	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
pszenica twarda f. jara	Pszenica jara	JPO, PRŚK(1), ONW	szałwia lekarska	Szałwia	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
pszenica twarda f. ozima	Pszenica ozima	JPO, PRŚK(1), ONW	szałwia okrągowa	Szałwia	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
pszenica zwyczajna f. jara	Pszenica jara	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), EFA(14a, 14b), ONW	szanta zwyczajna	Szanta zwyczajna	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
pszenica zwyczajna f. ozima	Pszenica ozima	JPO, PRŚK(1), RE(1, 7), EFA(14a, 14b), ONW	szarłat	Szarłat	JPO, ONW
pszenżyto jare	Pszenżyto jare	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	szarłat z wyjątkiem A. retroflexus	Amaranthus spp.	JPO, RE(1, 7) PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
pszenżyto ozime	Pszenżyto ozime	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	szczęć leśna	Szczęć	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
rdest wężownik	Rdest	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	szczęć sukiennicza	Szczęć	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
rezeda wonna	Rezeda	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	szczodrak krokoszowy	Szczodrak krokoszowy	JPO, ONW
rezeda żółta	Rezeda	JPO, ONW	szczypiorek	Czosnek	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
rodzynek brazylijski	Rodzynek brazylijski	JPO, PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	szpinak zwyczajny	Szpinak zwyczajny	JPO, PRŚK(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej	Nazwa deklarowanej uprawy	Schemat pomocowy
rokambuł	Czosnek	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	ślaz dziki	Ślaz	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
rokieta siewna	Rokietta siewna	JPO, ONW	ślaz maurytański	Ślaz	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
roszpunka warzywna	Rozpunka warzywna	JPO, ONW	ślazówka ogrodowa	Ślazówka	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
rozchodnik okazały	Rozchodnik	JPO, PRS(2.1, 2.2), ONW	ślazówka turyngska	Ślazówka	JPO, PRŚK(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
rożnik przerośnięty	Rożnik	JPO, ONW	topinambur	Słonecznik	JPO, PRŚK(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
różeńiec górski	Różeńiec górski	JPO, PRŚK(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7,	trawy jednoroczne	Trawy na	JPO, ONW

		2.8), ONW		gruntach ornych	
rukiew siewna	Rukiew siewna	JPO, PRS(1), PRS(2.1, 2.2), ONW	trawy w siewie czystym z przeznaczeniem na nasiona	Trawy na gruntach ornych	JPO, RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
rumian rzymski	Rumian rzymski	JPO, PRS(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	trawy wieloletnie na gruntach ornych	Trawy na gruntach ornych	JPO, ONW
rumianek pospolity	Rumianek pospolity	JPO, PRS(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	trędownik bulwiasty	Trędownik	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
ruta zwyczajna	Ruta zwyczajna	JPO, PRS(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	trojeść krwista	Trojeść	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW
rutewka orlikolistna	Rutewka	JPO, PRS(1.1, 2.1, 2.2), ONW	truskawka	Poziomka	JPO, PRS(1), RE(4.1.2, 10.1.2), PRS(1.1, 2.9, 2.10), ONW
rutwica lekarska	Rutwica lekarska	JPO, PRS(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	turówka leśna	Turówka	JPO, PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
rzepa [w tym rzepa jadalna, pastewna]	Kapusta właściwa	JPO, PRS(1), RE(2, 5, 8, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2, 2.5, 2.6), EFA(14a, 14b), ONW	turówka wonna	Turówka	JPO, PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
rzepak jary	Kapusta rzepak-jary	JPO, RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	tymianek pospolity	Macierzanka	JPO, PRS(1), PRS(2.7, 2.8), ONW
rzepak ozimy	Kapusta rzepak-ozimy	JPO, PRS(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	tysiącznik pospolity	Tysiącznik pospolity	JPO, ONW
rzepik	Rzepik ozimy	JPO, RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW	tytoń	Tytoń	JPO, PRS(1.1), ONW
rzepik pospolity	Rzepik pospolity	JPO, ONW	ugór	Ugór	JPO, ONW
rzeżucha ogrodowa	Rzeżucha ogrodowa	JPO, PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW	uprawa mieszana w rzędach ¹	Uprawa mieszana	JPO, ONW
			wyka kosmata	Wyka ozima	JPO, PRS(1), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, ONW
werbena pospolita	Werbena pospolita	JPO, ONW	wyka siewna	Wyka jara	JPO, PRS(1), RE(5, 11), PRS(1.1, 2.1, 2.2), WB, ONW
wierzbownica drobnokwiatowa	Wierzbownica drobnokwiatowa	JPO, ONW	ziemniak	Ziemniak	JPO, PRS(1), RE(2, 8), PRS(1.1, 2.5, 2.6), ONW
wierzbówka kiprzyca	Wierzbówka kiprzyca	JPO, ONW	złocien dalmatyński	Złocien dalmatyński	JPO, PRS(1), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
wiesiołek dwuletni	Wiesiołek	JPO, PRS(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW	żeń-szeń prawdziwy	Żeń-szeń prawdziwy	JPO, PRS(1), RE(3, 9), PRS(1.1, 2.7, 2.8), ONW
wiesiołek dziwny	Wiesiołek	JPO, PRS(1), ONW	żmijowiec zwyczajny	Żmijowiec zwyczajny	JPO, ONW
wiesiołek lamarka	Wiesiołek	JPO, ONW	żyto jare	Żyto jare	JPO, PRS(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW
wilżyna ciernista	Wilżyna ciernista	JPO, ONW	żyto krzyca	Żyto ozime	JPO, PRS(1), RE(1, 7), ONW
wrotycz maruna	Wrotycz maruna	JPO, ONW	żyto ozime	Żyto ozime	JPO, PRS(1), RE(1, 7), PRS(1.1, 2.1, 2.2), EFA(14a, 14b), ONW

Objaśnienia:

1. PRS – Program rolno-środowiskowo-klimatyczny PROW 2014-2020, (...) numer pakietu . numer wariantu
2. RE – Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020, (...) numer pakietu . numer wariantu
3. PRS – Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013, (...) numer pakietu . numer wariantu
4. WB - płatności do upraw roślin wysokobiałkowych
5. EFA 14a - obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną - międzyplon ścierniskowy
6. EFA14b - obszary z międzyplonami lub okrywą zieloną - międzyplon ozimy
7. EFA 15 – obszary objęte uprawami wiążącymi azot

¹ Jeżeli żadna z roślin wchodzących w skład uprawy mieszanej (uprawianej w rzędach) nie pokrywa co najmniej 25% obszaru, uznaje się ją za uprawę mieszaną.

² Obszary na których wysiewa się mieszankę nasion, do celów dywersyfikacji, uznaje się za obszary objęte jedną pojedynczą uprawą, niezależnie od poszczególnych roślin zawartych w mieszance. We wniosku o przyznanie płatności na rok 2015 nie jest błędne zadeklarowanie mieszanki jako - uprawa mieszana.

Do jednolitej płatności obszarowej (JPO) oraz płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (płatność ONW) kwalifikują się wszystkie rośliny uprawiane na gruntach ornych.

Wykaz roślin/siedlisk dotowanych w ramach programu rolnośrodowiskowego lub działania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub działania Rolnictwo ekologiczne

Nazwa rośliny uprawianej/siedliska przyrodniczego/obszaru przyrodniczego	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej/siedliska przyrodniczego/obszaru przyrodniczego	Schemat pomocowy
TUZ/Obszar przyrodniczy/Użytek przyrodniczy			
TUZ – trwałe użytki zielone	PRS (2.3, 2.4, 3, 4.1-4.9, 5.1-5.9), RE (6, 12), PRSK (4.1-4.11, 5.1-5.6)	7220 źródłiska wapienne oraz siedliska nawiazujące	PRSK (OP 4.6, 5.6)
Obszar przyrodniczy (OP)	PRSK (4.8-4.11)	część torfowisk przejściowych i trzęsawiska (7140)	PRS (4.10, 5.10)
4010 wilgotne wrzosowiska	PRSK (OP 4.6, 5.6)	część torfowisk zasadowych (7230)	PRS (4.10, 5.10)
6440 Łąki selernicowe	PRSK (OP 4.2, 5.2)	luźne murawy napiaskowe (2330)	PRS (4.10, 5.10)
1330 Solniska nadmorskie	PRSK (OP 4.2, 5.2)	wrzosowiska (4030, 4010)	PRS (4.10, 5.10)
1310 Śródładowe błotniste solniska z solirodem	PRSK (OP 4.2, 5.2)	1340 Śródładowe słone łąki, pastwiska i szuwały oraz siedliska nawiazujące	PRSK (OP 4.2, 5.2)
6120 ciepłolubne śródładowe murawy napiaskowe	PRSK (OP 4.3, 5.3)	6210 murawy kserotermiczne	PRSK (OP 4.3, 5.3)
6230 murawy bliźniczkowe	PRSK (OP 4.3, 5.3)	2230 wydmy śródładowe z murawami szczytlichowymi	PRSK (OP 4.3, 5.3)

5130 zarośla jałowca na murawach lub na wrzosowiskach	PRSK (OP 4.3, 5.3)	4030 suche wrzosowiska, murawy zawiągujące oraz siedliska nawiązujące	PRSK (OP 4.3, 5.3)
7110, 7120 torfowiska wysokie	PRSK (OP 4.6, 5.6), PRS (4.10, 5.10)	7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska	PRSK (OP 4.6, 5.6)
7150 obniżenia na podłożu torfowym	PRSK (OP 4.6, 5.6), PRS (4.10, 5.10)	7210 torfowiska nakredowe	PRSK (OP 4.6, 5.6)
7230 torfowiska zasadowe	PRSK (OP 4.6, 5.6)	Szuwary (w tym 7210)	PRS (4.10, 5.10)
Nazwa rośliny uprawianej/siedliska przyrodniczego/obszaru przyrodniczego	Schemat pomocowy	Nazwa rośliny uprawianej/siedliska przyrodniczego/obszaru przyrodniczego	Schemat pomocowy
Pakiet 6			
przełot pospolity	PRSK (6.1, 6.2)	krzyca (żyto)	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)
gryka zwyczajna	PRSK (6.1, 6.2)	pszenica płaskurka	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)
proso	PRS (6.1, 6.2)	pszenica samopsza	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)
pasternak	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)	owies szorstki	PRS (6.1, 6.2)
soczewica jadalna	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)	lnicznik siewny	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)
lędzian siewny	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)	komonica błotna	PRS (6.1, 6.2)
sałata łodygowa (szparagowa)	PRS (6.1, 6.2)	nostrzyk biały	PRSK (6.1, 6.2), PRS (6.1, 6.2)

Objaśnienia:

1. PRSK – Program rolno-środowiskowo-klimatyczny PROW 2014-2020, (...) numer pakietu . numer wariantu
2. RE – Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020, (...) numer pakietu . numer wariantu
3. PRS – Program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013, (...) numer pakietu . numer wariantu

SZACUNKOWE STAWKI PŁATNOŚCI BEZPOŚREDNICH NA LATA 2015-2020

Rodzaj płatności bezpośrednich	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Jednolita płatność obszarowa (euro/ha)	107,0	107,5	108,0	108,6	109,3	96,9
Płatność za zazielenienie (euro/ha)	71,8	72,2	72,5	72,9	73,3	65,1
Płatność dla młodych rolników (euro/ha)	59,8	60,1	60,4	60,8	61,1	54,2
Płatność dodatkowa (euro/ha)	40,4	40,6	40,8	41,0	41,3	36,6
Płatność do bydła (euro/szt.)	69,0	69,3	69,7	70,1	70,5	62,5
Płatność do krów (euro/szt.)	69,2	69,5	69,9	70,2	70,6	62,7
Płatność do owiec (euro/szt.)	25,0	25,1	25,2	25,4	25,5	22,7
Płatność do kóz (euro/szt.)	15,0	15,1	15,1	15,2	15,3	13,6
Płatność do powierzchni upraw roślin wysokobiałkowych (euro/ha)	239,6	240,8	242,0	243,3	244,7	217,1
Płatność do powierzchni uprawy chmielu (euro/ha)	480,0	482,4	484,7	487,5	490,2	435,0
Płatność do powierzchni uprawy ziemniaków skrobiowych (euro/ha)	400,0	402,0	403,9	406,2	408,5	362,5
Płatność do powierzchni uprawy buraków cukrowych (euro/ha)	400,0	402,0	403,9	406,2	408,5	362,5
Płatność do powierzchni uprawy pomidorów (euro/ha)	400,0	402,0	403,9	406,2	408,5	362,5
Płatność do powierzchni upraw owoców miękkich (euro/ha)	250,0	251,2	252,5	253,9	255,3	226,5
Płatność do powierzchni uprawy lnu (euro/ha)	200,0	201,0	202,0	203,1	204,3	181,2
Płatność do powierzchni uprawy konopi włóknistych (euro/ha)	200,0	201,0	202,0	203,1	204,3	181,2

Stawki płatności bezpośrednich będą określane corocznie jako iloraz koperty finansowej dla danego rodzaju płatności i powierzchni zatwierdzonych obszarów albo liczby zatwierdzonych zwierząt.

NORMY I WYMOGI WZAJEMNEJ ZGODNOŚCI

Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności bezpośrednich, płatności ONW, płatności rolnośrodowiskowej (PROW 2007-2013), płatności rolnośrodowiskowo-klimatycznej (PROW 2014-2020), płatności ekologicznej (PROW 2014-2020) oraz o wypłatę pomocy na zalesianie (PROW 2007-2013), zobowiązany jest przestrzegać przez cały rok kalendarzowy norm i wymogów w zakresie wzajemnej zgodności. Wykaz norm i wymogów wzajemnej zgodności jest zamieszczony na stronie internetowej Agencji www.arimr.gov.pl.

Rolnicy uczestniczący w programie rolnośrodowiskowym (PROW 2007-2013) mają obowiązek przestrzegania minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych odpowiednich wymogów obowiązkowych, określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2013 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Program rolnośrodowiskowy” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz. U., poz. 361, z późn. zm.), natomiast rolnicy, którzy podejmą zobowiązanie w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego lub działania rolnictwo ekologiczne (PROW 2014–2020) będą zobowiązani przestrzegać minimalnych wymogów dotyczących stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz innych odpowiednich wymogów obowiązkowych,

które zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 .

Szczegółowy opis norm i wymogów obowiązujących w roku 2015 został zamieszczony na stronie internetowej www.arimr.gov.pl oraz jest dostępny w biurach powiatowych i oddziałach regionalnych ARIMR.